

Jaarstukken 2018

Gemeente Brummen

Behoort bij het besluit van de raad van 20 juni 2019
De griffier, De Voorzitter,
A.R.M. Nengerman. A.J. van Hedel

	Pagina
1. Inleiding	
1.1 Inhoudelijke verantwoording.....	5
1.2 Uitleg van de jaarstukken.....	7
1.3 De financiële uitkomst voor het jaar 2018.....	8
1.4 De ontwikkeling van de ratio.....	8
2.1 Programmaverslag	9
1 Bestuur en veiligheid.....	11
2 Ruimtelijke ontwikkeling en Beheer.....	17
3 Sociaal Domein.....	31
4 Samenleving.....	39
5 Bedrijfsvoering en Financiering.....	45
2.2 Paragrafen	49
A Lokale heffingen.....	51
B Weerstandsvermogen en Risicobeheersing.....	55
C Onderhoud kapitaalgoederen.....	61
D Financiering.....	67
E Bedrijfsvoering.....	71
F Verbonden partijen.....	75
G Grondbeleid.....	87
3. Jaarrekening	89
Balans met toelichting, inclusief de grondslagen.....	91
Totaal overzicht van baten en lasten met toelichting.....	115
4a. Bijlagen behorende bij de Jaarrekening.....	123
1. Overzicht taakvelden	125
2. SISA verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen.....	127
4b. Bijlagen overig.....	129
3. Resterende exploitatiebudgetten 2018.....	131
4. Overzicht subsidies.....	133
5. Overzicht toevoegingen en onttrekkingen bestemmingsreserves.....	135
6. Controleverklaring accountant	137

Aan de leden van de gemeenteraad,

Voor u liggen de jaarstukken 2018.

De jaarstukken laat een negatief saldo zien van € 513.816. Hoe dit saldo is ontstaan wordt in deze jaarstukken toegelicht. Deze inleiding bestaat uit een inhoudelijke verantwoording en hier wordt een toelichting gegeven over de drie speerpunten vanuit het vorige bestuursakkoord. Daarnaast een samenvatting van een aantal grote posten die van invloed zijn op het uiteindelijke resultaat.

Op pagina 7 staat een uitleg over de indeling van deze Jaarstukken. Tot slot wordt het totaalbeeld van de financiële uitkomst getoond en hoe de stand van de vrije reserve zich ontwikkelt.

1.1 Inhoudelijke verantwoording.

Het motto van 2018 was “Afronden”. Dit motto sloeg op Financieel gezond, Sociaal Domein en Ruimte voor Eerbeek vanuit de vorige coalitie. Ook de nieuwe coalitie borduurt voort op 3 genoemde prioriteiten, en voegt vanaf het jaar 2019 Duurzaamheid en Centrumplan Brummen toe in deze nieuwe bestuursperiode.

Over de drie speerpunten vanuit het vorige bestuursakkoord valt het volgende toe te lichten:

Financiële doelstelling: Het financiële beleid is en blijft gericht op een “sluitende begroting gericht op herstel van de omvang van het eigen vermogen”. Ook in het nieuwe coalitieakkoord is het streven om een weerstandratio te hebben van 1,4. De weerstandsreserve en de vrije reserve vormen samen de algemene reserve. Begin 2019 heeft de raad de kaders vastgesteld om financieel gezond te worden en om vanaf 2021 de gewenste ratio te hebben. In het voorjaar van 2019 zijn de mogelijkheden tot bezuinigen, wijziging van beleid en inkomstenverhoging aan de raad aangeboden. De uitkomsten van besluitvorming worden meegenomen in de 1^e bestuursrapportage 2019 en in de Perspectiefnota 2020-2023. Het nadelige rekeningsresultaat 2018 bedraagt € 513.816. Deze wordt onttrokken aan de Vrije Reserve.

Sociaal Domein: Binnen het sociaal domein is in de jaren 2015, 2016 en 2017 de uitvoering van de Jeugdwet, Participatiewet en Wet Maatschappelijke Ondersteuning ter hand genomen. De eerste jaren stonden in het teken van de transitie (goede overdracht van taken richting de gemeente). In 2018 is door, teruglopende rijksuitkeringen en stijgende kosten met name binnen de Jeugdzorg, het accent verschoven naar de vraag hoe kunnen we de transformatie binnen het sociaal domein zodanig versnellen dat de afgesproken budget neutrale uitvoering gerealiseerd kan gaan worden. Eerste voorstellen zijn in 2018 ontwikkeld en opgenomen in de begroting 2019. Het jaar 2018 stond daarnaast in het teken van het besluit tot uittreding uit de GR Delta en de inrichting van de lokale uitvoering van de Wsw, Participatiewet en arbeidsmatige dagbesteding. Werkfit Brummen is in 2018 ingericht en op 01 januari 2019 voert de gemeente Brummen zelfstandig en lokaal de Wsw uit.

Eerbeek: In het voorjaar van 2018 heeft u het bestemmingsplan voor Eerbeek vastgesteld. In de loop van 2019 wordt hierover een uitspraak van de Raad van State verwacht. Daarmee ligt er een planologisch- juridisch kader waarmee het slot van Eerbeek afgaat. Vanaf 2019 wordt er dan ook gewerkt aan diverse gebiedsopgaven. In de Lombok wordt dit jaar gestart met de bouw van de eerste woningen, de woningstichting heeft de herstructurering van de Eerbeekse Enk opgepakt en de masterplannen voor het centrum en de beek worden samen met het dorp opgesteld. Ook de samenwerking met provincie en industrie komt op stoom. Een tiental projecten wordt op haalbaarheid verkend. Denk hierbij aan de aanpak van een goede ontsluiting over de

N786, de ontwikkeling van het Logistiek Centrum op het burgersterrein maar ook aan de energietransitie van de papierindustrie of de mogelijke aanleg van een warmtenet. Een deel van de kosten van deze werkzaamheden verlopen via de grondexploitatie. Een ander deel van de kosten zijn programmakosten. Dit jaar wordt ook duidelijk in welke mate de provincie financieel gaat bijdragen aan de opgave in Eerbeek.

Financieel inhoudelijk zijn de volgende markante zaken in grote lijn bepalend voor het uiteindelijke financiële resultaat van het boekjaar 2018:

1. Pensioenvoorziening en overige kosten voormalig bestuur € 60.000.
2. Extra bijdrage in tekort VNOG (Veiligheidsregio Noord en Oost Gelderland) € 67.000.
3. Centrumplan Brummen, meevallende plankosten van € 44.000 schuift door naar 2019.
4. Budgetten Ruimtelijke Ordening overschot € 137.000. Hiervan schuift in totaal € 70.000 door naar 2019. Dit betreft omgevingsplan, herziening bestemmingsplan buitengebied en aanpassing plannen archeologie en geluid Eerbeek Zuid.
5. Gronden en landerijen geeft € 75.000 nadeel door nog niet afgeronde verkoop.
6. Riolering komt uit op een nadeel van € 105.000 lagere dekking door minder toegerekende organisatiekosten en overhead.
7. Afvalverwijdering komt uit op een nadeel van € 65.000 lagere dekking door minder toegerekende organisatiekosten en overhead.
8. Openbaar groen komt in 2018 op lagere kosten uit van per saldo € 71.000.
9. De post Verkeersregelininstallaties valt voor 2018 € 90.000 lager uit omdat de afrekening van de Provincie nog steeds niet is ontvangen. Naar verwachting volgt deze in 2019.
10. Bouwgrond pakt voordeliger uit door herberekening van alle complexen kan de voorziening voor negatieve bouwgrondlocaties met € 632.000 dalen. Daarnaast is er tussentijds winst genomen voor complex Koppelenburg van € 86.000.
11. Per saldo valt het resultaat van omgevingsvergunning bouwen € 86.000 lager uit dan begroot.
12. De Algemene Bijstand pakt mede door de hogere ontvangen rijksbijdrage € 185.000 positiever uit.
13. De uitgaven voor bijzondere bijstand en minima pakt per saldo € 50.000 hoger uit dan geraamd.
14. Bij de WMO maatwerkvoorzieningen is € 284.000 meer uitgegeven voor verstrekte scootmobielen, rolstoelen en aanpassingen aan woonvoorzieningen.
15. De jaarafrekening van Plus OV levert een nadeel op van € 135.000. Dit nadeel wordt voor € 36.000 gedekt uit de reserve Sociaal Domein.
16. De inzet van de reserve Sociaal Domein voor het wijkteam (o.a. Team voor Elkaar) is € 200.000 hoger door hogere organisatiekosten. Zie punt 18 hierna.
17. De Jeugdgezondheidszorg geeft een voordeel van € 112.000, vooral door minder kosten aan projecten.
18. Opzet en inrichting nieuw digitaal oud archief laat een voordeel zien van € 41.000. Dit zal opnieuw in 2019 nodig zijn.
19. De Algemene uitkering gemeentefonds kwam uit op een nadeel van € 29.000.
20. Hogere organisatiekosten € 341.000 toegerekend over alle programma's.
21. Opbrengst OZB pakt € 84.000 lager uit.
22. Het saldo van niet-verdeelde organisatiekosten levert een nadeel op van € 189.000. Dit is 2% van de totale organisatiekosten.
23. Organisatie- en Personeelsbeleid geeft een voordeel van € 170.000.
24. De taakstelling op organisatiekosten is in 2018 niet volledig gehaald, er resteert een nadeel van € 39.000. (restant taakstelling Raad € 14.000/ restant uit overbezetting € 25.000).
25. Saldo rentevoordeel bedraagt € 55.000.
26. Door het verlagen van de voorziening dubieuze debiteuren valt € 57.000 vrij.

1.2 Uitleg van de jaarstukken

In het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) zijn regels voor de samenstelling van de jaarstukken opgenomen. Met deze stukken legt het college verantwoording af aan de gemeenteraad.

Het doel van de jaarstukken is de gemeenteraad, de hogere overheden en andere belangstellenden te informeren over de financiële gang van zaken over het afgelopen boekjaar en de financiële positie aan het einde van het boekjaar. De jaarstukken bestaan uit het programmaverslag (de programmaverantwoording en de paragrafen) en de jaarrekening. Verder zijn er 6 bijlagen opgenomen.

De programmaverantwoording is opgenomen in hoofdstuk 2 van deze jaarstukken. Het bevat de beleidsmatige verantwoording over 2018.

Bij alle onderwerpen die in de programmabegroting zijn benoemd, wordt ingegaan op de vraag of we bereikt hebben wat we ons ten doel hebben gesteld en wat we daarvoor hebben gedaan.

Per actiepoint opgenomen in de Programmabegroting wordt de stand van zaken weergegeven. Door een 'stoplicht' wordt aangegeven of het resultaat is behaald.

Toelichting kleuren: **groen** = behaald; **oranje** = gedeeltelijk behaald; **rood** = niet behaald

Vervolgens wordt per werkgebied de relevante (beleids)documenten en kengetallen opgenomen.

Tot slot wordt een toelichting gegeven op de financiële ontwikkelingen.

Per programma treft u de lasten en baten aan uitgesplitst in structureel en incidenteel.

Als een saldo *positief* is, dan is het een *voordeel*.

Als een saldo *negatief* is, dan is het een *nadeel*.

Per werkgebied treft u de lasten, baten en saldo afwijking aan. Na het overzicht van incidentele lasten en baten wordt per werkgebied een toelichting gegeven op de verschillen tussen de realisatie en de begroting na wijziging. Wanneer een bedrag **vet** staat weergegeven, dan zijn ze van invloed op het rekeningsresultaat. Overige bedragen worden gedekt uit bestemmingsreserves of voorzieningen.

Elk werkgebied sluit met een financiële uitkomst. Deze uitkomst bestaat uit meer of minder toegekende uren en uit het saldo aan overige incidentele en structurele kosten en opbrengsten. Van het saldo aan overige kosten en opbrengsten, groter dan € 25.000, wordt een analyse in een **grijs kader** weergegeven.

Ook zijn in hoofdstuk 2 de paragrafen opgenomen. In de paragrafen wordt gerapporteerd over thema's die een dwarsdoorsnede van de programmaverantwoording geven.

In hoofdstuk 3 is de financiële vertaling van het gevoerde beleid te vinden, die bestaat uit de balans met toelichting en het overzicht van baten en lasten.

De balans is een staat waarin enerzijds de waarde van de bezittingen zijn opgenomen en anderzijds de schulden en het eigen vermogen. In het overzicht van baten en lasten wordt inzicht gegeven in de geraamde en werkelijke baten en lasten per programma. In dit hoofdstuk wordt ook een overzicht gepresenteerd van het gerealiseerde resultaat inclusief de incidentele lasten en baten en onttrekkingen en toevoegingen aan de verschillende bestemmingsreserves. Daarna een overzicht van programma's waarbij de werkelijke lasten de raming heeft overschreden.

Tot slot zijn er 6 bijlagen opgenomen met een overzicht van restantbudgetten (welke in 2019 weer aangevraagd worden), een overzicht van subsidies, een overzicht van mutaties in de reserves, overzicht taakvelden en verantwoordingsinformatie van specifieke uitkeringen. Als laatste de controleverklaring van de accountant.

1.3 De financiële uitkomst voor het jaar 2018

Het resultaat komt uit op een **negatief bedrag na verrekening met bestemmingsreserves van € 513.816**. Het resultaat van de jaarstukken is negatief, maar wel ruim € 350.000 gunstiger dan we bij de 1^e burap in 2018 verwachten.

Het totaalbeeld van raming en werkelijkheid 2018 is als volgt (bedragen x € 1.000):

Moment	Saldo baten en lasten voor Bestemming	Toevoeging aan Reserves*	Onttrekking aan Reserves*	Saldo baten en lasten na bestemming
Vastgestelde begroting	€ 478 N	€ 1.573 N	€ 2.118 V	€ 66 V
1 ^e Burap 2018	€ 3.034 N	€ 1.713 N	€ 3.879 V	€ 867 N
Jaarstukken 2018	€ 2.411 N	€ 1.839 N	€ 3.737 V	€ 514 N

(* exclusief mutatie in de Vrije Reserve)

De onderdelen “vastgestelde begroting” en “1^e Burap 2018” in het bovenstaande overzicht zijn gebaseerd op formele raadsbesluiten. De 2^e Burap, gepresenteerd in het najaar van 2018, is niet formeel vastgesteld door de gemeenteraad, maar was alleen een informatiemoment. De uitkomst van die rapportage is daarom niet in het overzicht meegenomen.

1.4 De ontwikkeling van de ratio

Het beleid in de raadsperiode 2018-2022 is om uit te gaan van een weerstandsratio van 1,4 tot 2. Deze ratio moet minimaal 2 kalenderjaren achter elkaar boven de 1,4 uitkomen om uit te sluiten dat het een incident is.

De situatie per 31-12-2018 is:

De weerstandscapaciteit : € 3.110.536
 Gedeeld door de risico's: € 2.768.000 = ratio 1,1.

De ratio per 31-12-2018 is dus lager dan het gestelde uitgangspunt.

Op basis van o.a. de vaststelling van de jaarstukken 2017, en inventarisatie risico's heeft de **algemene reserve** zich in 2018 als volgt ontwikkeld:

Stand per 31-12-2017	€ 1.100.997 +	
Bij:		
Positief resultaat jaarstukken 2017	€ 879.355 +	
Af:		
Verhoging weerstandreserve	€ 1.124.000 -/-	
Resultaat 2018	<u>€ 513.816 -/-</u>	
Stand per 31-12-2018		€ 342.536

De weerstandsreserve bedraagt	€ 2.768.000
Stand van de algemene reserve per 31-12-2018	€ 3.110.536

Het eindbedrag per 31 december 2018 is inclusief het resultaat van de jaarstukken 2018.

2.1 Programmaverslag

Portefeuillehouders: A.J. van Hedel

Dit programma gaat over de volgende werkgebieden

- Bestuur en Dienstverlening
- Veiligheid, Handhaving en Toezicht

Bestuur en Dienstverlening

Wat hebben we gedaan

College	Stand van zaken	Resultaat	Wanneer zijn we tevreden	Stand van zaken	Resultaat
Werken aan een optimalisering van de dienstverlening volgens de visie 'klantgerichte benadering'	Join/Klantcontact en Fixi zijn operationeel en dragen bij aan een snellere en efficiëntere afhandeling. Join/Zaaksysteem is ook operationeel en dient als basis voor verdere uitwerking op procesniveau (doorlooptijd 2-3 jaar)		Een score van 8 op dienstverlening bij het inwonerspanel.	Score 2018: 6,75	
Werken volgens de afspraken over burgerparticipatie	2018 was het pilotjaar van de Participatiewijzer.		Twee startnotities in 2018 over het te doorlopen beleidsproces inclusief een evaluatie achteraf.	Voor zowel Eerbeek-centrum als de Eerbeekse beek zijn startnotities/plannen van aanpak opgesteld. Evaluatie van de participatiewijzer vindt plaats in 2019.	
Inzet van Inwonerpanel 'Brummen spreekt' om wensen en meningen van inwoners en bedrijven te meten. Over de gemeentelijke dienstverlening en over inhoudelijke vraagstukken.	In 2018 is één inhoudelijk onderzoek (Waar staat je gemeente) gehouden. Een tweede onderzoek is voorbereid (duurzame energie) en ook is een extra wervingsronde voorbereid. De onderzoekskalender is geactualiseerd en afgestemd met college en raad.		Wanneer de panelonderzoeken gemiddeld een respons hebben van 60%.	Het onderzoek dat in 2018 is gehouden haalde het beoogde responspercentage (60%).	
Inzetten op regionale samenwerking ter versterking van onze lokale aanpak en ambities door deelname aan het 'project Cleantech Regio Development'	In de nieuwe gebiedsgerichte Agenda Cleantech regio zijn de belangen van de gemeente vooral geborgd ten aanzien van de opgave in Eerbeek. De Agenda sluit met de focus op energie en circulaire economie aan op onze eigen prioriteiten, net als de aanvullende regionale thema's innovatie, mobiliteit, human capital en leefomgeving.		Als uit de evaluatie t.z.t blijkt dat de Cleantech Regio resultaten boekt op: -faciliteren cleantech gerelateerde businesscases en hotspots; - ondersteuning van bottom up energietransitie; - een permanent goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt en cleantech gerelateerde werkgelegenheid; - afvalreductie en circulaire	De Cleantech Regio boekt resultaten op cleantech business, werkt bottom-up / bottom-based aan energietransitie, voert een human capital agenda uit, bereikt afvalreductie, stimuleert circulariteit en profileert het vestigingsklimaat in ons gebied.	

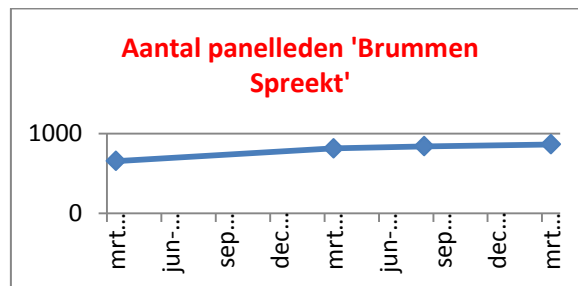
			economie; - profilering door het vestigingsklimaat in binnen- en buitenland te promoten		
Organiseren van de gemeenteraadsverkiezingen	De verkiezingen zijn op correcte wijze verlopen		Wanneer het stemmen op correcte wijze is verlopen.	De verkiezingen zijn op correcte wijze verlopen	

Relevante (beleids)documenten

Document	Laatste versie	Evaluatie
Communicatiebeleidsnota 'Regisseur in woord en daad' <i>De communicatiebeleidsnota is in concept gereed en intern gedeeld. Ook wijk- en dorspraden en MAR wordt gevraagd reactie te geven op deze ambtelijke versie van de nota. Beoogde vaststelling voorjaar 2019.</i>	2011	2018
Servicenormen Gemeente Brummen 'En wat kunnen wij voor u doen?'	2014	2017
Bestuursprogramma 2015-2018 'Schakelen naar de toekomst'	2014	2018

Kengetallen

	Benaming	Toelichting	Waarde	Bron
Lokaal	Tevredenheid dienstverlening	Rapportcijfer. De waardering van de gemeentelijke dienstverlening	2018: 6,75	Inwonerpanel
Lokaal	Tevredenheid communicatie	Rapportcijfer. De waardering van de gemeentelijke communicatie en voorlichting	2018: 6,6	Inwonerpanel
Lokaal	Tevredenheid participatie	Rapportcijfer. De waardering van hoe de gemeente inwoners betreft	2018: 6,1	Inwonerpanel

Veiligheid, Handhaving en Toezicht

Wat hebben we gedaan

College	Stand van zaken	Resultaat	Wanneer zijn we tevreden	Stand van zaken	Resultaat
Sturen op vergroten zelfredzaamheid in het kader van integraal veiligheidsbeleid	Doorlopend onderhoud van de dekking over de kernen.		Wanneer alle woonkernen een goede dekking hebben van app-groepen	Met uitzondering van Eerbeek hebben alle kernen een goede dekking. De dekking in Eerbeek is acceptabel.	
Een uitvoeringsprogramma Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving opstellen.	Vaststelling januari 2019		Wanneer in 2018 een meetbaar uitvoeringsprogramma is opgesteld.	Het uitvoeringsprogramma is op 24 januari 2019 vastgesteld.	

Evaluatie evenementenbeleid, incl. effecten jaarlijkse evenementenvergunningen.	Aantal klachten beperkt gebleven, met organisaties afspraken gemaakt ter voorkoming van overlast of beperking daarvan. Tav evaluatie beleid: icm evaluatie evenementensubsidie oproep gedaan ter input vanuit organisaties en bevolking. Planning eerste kwartaal 2019 Collegevoorstel gereed.		Wanneer er in 2018 minder dan 5 evenement-gerelateerde klachten worden ingediend.	In 2018 zijn er minder dan 5 evenement-gerelateerde ingediend.	
Blijven inzetten op procesverbeteringen in het VTH-proces.	Procesverbeteringen doorgevoerd om de besluitvorming en afhandeling van de ingediende aanvragen binnen de wettelijke termijnen op te pakken.		Wanneer de besluitvorming over vergunningaanvragen in 100% van de gevallen binnen de wettelijke termijn plaatsvindt.	In 2018 is 1 vergunning buiten de wettelijke termijn afgehandeld	

Relevante (beleids)documenten

Document	In werking	Evaluatie
Drank- en Horecabeleid gemeente Brummen <i>Tijdelijk stopgezet. Als we een actueel beleidskader hebben.</i>	2013	2017
Preventie en handavingsplan Drank en Horeca 2014-2018 <i>Tijdelijk stop gezet. Er moeten eerst andere documenten/nota's worden gemaakt om te een goed actueel plan voor enkele jaren te kunnen komen.</i>	2014	2017
Evenementenbeleid gemeente Brummen <i>Laatste meerjarenvergunningen zijn afgelopen, alle evenementen vallen nu onder het regime van éénjarige vergunningen. Actie is dus afgerond.</i>	2016	2017
Nota Vergunningen, Toezicht en handavingsbeleid fysieke leefomgeving 2015-2019	2015	2019
Integraal Veiligheidsplan IJsselstreek 2016 – 2019	2015	2019

Kengetallen

BBV	Benaming	Toelichting	Waarde	Bron
6	Verwijzingen Halt	Het aantal verwijzingen naar Halt, per 10.000 jongeren (12-17 jaar)	2015: 68 2016: 55 2017: 64	Bureau Halt
7	Harde kern jongeren	Het aantal harde kern jongeren, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 12-24 jaar	2014: 0 2016: 0,4	KLPD
8	Winkeldiefstallen	Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners	2015: 0,5 2016: 0,7 2017: 0,5	CBS
9	Geweldmisdrijven	Het aantal geweldsmisdrijven, per 1.000 inwoners. (o.a. seksuele misdrijven, moord en doodslag, lichamelijk letsel door schuld, bedreiging, mishandeling)	2015: 3,1 2016: 2,6 2017: 2,1	CBS
10	Diefstal uit woning	Het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners	2015: 2,6 2016: 3,1 2017: 2,9	CBS
11	Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Het aantal vernielingen en beschadigingen, per 1.000 inwoners	2015: 4,8 2016: 4,1 2017: 3,3	CBS

Toelichting op de financiële ontwikkelingen

<i>bedragen x € 1.000</i>	Realisatie 2017	Begroting 2018	Begroting na wijziging	Realisatie 2018
<i>Lasten</i>				
Incidenteel	8	39	33	12
Structureel	4.219	4.143	4.294	4.738
<i>Totale lasten</i>	<i>4.227</i>	<i>4.183</i>	<i>4.327</i>	<i>4.750</i>
<i>Baten</i>				
Incidenteel	5	0	0	0
Structureel	587	485	490	518
<i>Totale baten</i>	<i>592</i>	<i>485</i>	<i>490</i>	<i>518</i>
Resultaat voor bestemming	-3.635	-3.698	-3.837	-4.232
<i>Lasten</i>				
Mutaties reserves	0	0	0	0
<i>Totale lasten</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Baten</i>				
Mutaties reserves	0	0	0	0
<i>Totale baten</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Mutaties reserves	0	0	0	0
Saldo incl. bestemmingen	-3.635	-3.698	-3.837	-4.232

Het financiële verloop van de werkgebieden

Bij het programma horende de volgende producten van het college van burgemeester en wethouders. De bedragen betreffen de saldi na bestemming, dus inclusief toevoegingen en onttrekkingen aan reserves.

	Rekening 2017			Begroting 2018 na wijz.			Rekening 2018			Afwijking		
	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
Veiligheid, Handhaving en Toezicht	1.819	9	-1.809	1.960	9	-1.951	2.078	11	-2.067	-118	2	-116
Bestuur en Dienstverlening	2.408	583	-1.825	2.367	481	-1.886	2.672	507	-2.165	-305	26	-278
Resultaat incl. bestemming	4.227	592	-3.635	4.327	490	-3.837	4.750	518	-4.232	-423	28	-395

Toelichting op de werkelijke incidentele lasten (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Begroot na wijz	Werkelijk	Restant
Gemeenteraad, installatie nieuwe raad	€ 4	€ 3	€ 1
Intergem.samenwerking, regio Stedendriehoek projecten	€ 16	€ 0	€ 16
Integraal veiligheidsbeleid, regionale veiligheidsscan	€ 13	€ 10	€ 3
	€ 33	€ 12	€ 20

Verschillen tussen de realisatie en de begroting na wijziging

De financiële uitkomst van het programma valt afgerond **€ 395.000** nadeliger uit dan geraamd. Hieronder de hoofdoorzaken van dit verschil.

“Bestuur en Dienstverlening”

De financiële uitkomst van dit werkgebied valt **€ 278.000** nadeliger uit dan geraamd. Aan uren is voor **€ 174.000** meer toegerekend dan geraamd. Per saldo is aan overige kosten en opbrengsten een nadelig resultaat behaald van **€ 104.000**.

Hierna een analyse van het resultaat van de overige incidentele en structurele kosten en opbrengsten.

Gemeenteraad: € 33.000

Hier pakken de werkelijke kosten per saldo hoger uit. De nadelen zijn ontstaan door hogere vergoedingen raadsleden en inhuur op de griffie. Daarnaast lagere kosten voor fractievergoedingen, opleidingskosten en kosten van de lokale rekenkamer. Bij de 2^e bestuursrapportage werd hier nog een voordeel geraamd. Toen was nog niet voorzien dat de vergoeding voor raadsleden zou stijgen.

College van B&W: € 60.000

Zoals al gemeld bij de 2^e bestuursrapportage werd een nadeel gemeld van € 25.000. Het uiteindelijke tekort wordt veroorzaakt door extra stortingen in de pensioenvoorziening en overige kosten voormalig bestuur.

Intergemeentelijke samenwerking: € 39.000

Tekort wordt voor € 54.000 veroorzaakt door de bijdrage aan VNG, Fonds Gezamenlijke Gemeentelijk Uitvoering. Dit tekort is gemeld in de 2^e bestuursrapportage. Daarnaast geen kosten gemaakt voor projecten wat een voordeel oplevert van € 16.000.

Burgerzaken € 27.000

Hieronder vallen de volgende onderdelen;

- Balieverkopen
Betreft kosten en opbrengsten voor rijbewijzen, paspoorten etc. Per saldo een voordeel van € 16.000.
- Overige posten een voordeel van € 11.000.

“Veiligheid, Handhaving en Toezicht”

De financiële uitkomst van dit werkgebied valt € 116.000 nadeliger uit dan geraamd. Dit wordt voor € 89.000 veroorzaakt door meer toegerekende uren dan geraamd. Aan overige kosten en opbrengsten is een nadelig resultaat behaald van € 27.000.

Hierna een analyse van het resultaat van de overige incidentele en structurele kosten en opbrengsten.

Integraal veiligheidsbeleid: € 18.000

Op deze post houden wij € 18.000 over vooral door minder vernielingen aan gemeentelijke eigendommen.

Brandweer en rampenbestrijding: € 68.000

Het nadeel komt vooral voort uit de bijdrage aan de VNOG tekorten. Voor Brummen bedraagt dit € 67.000.

Handhaving milieu: € 20.000

Voordeel overige kosten en bijdrage milieudienst OVIV vooral door teruggave resultaat 2017 aan de deelnemende partijen.

Portefeuillehouders: E. van Ooijen, M. Wartena en P.J.Q. Steinweg

Dit programma gaat over de volgende werkgebieden

- Ruimte voor Eerbeek
- Centrum Brummen
- Duurzame energie
- Economie Recreatie en toerisme
- Klimaatmaatregelen
- Cultureel Erfgoed
- Natuur en landschap
- Openbare ruimte en afval
- Verkeer en vervoer
- Wonen

Ruimte voor Eerbeek

Wat hebben we gedaan

Raad (ook in LTA)	Stand van zaken	Resultaat	Wanneer zijn we tevreden	Stand van zaken	Resultaat
Besluitvorming over startnotities voor gebiedsopgaven en/of (planologische wijzigingen voor) initiatieven voor gebieds- of locatieontwikkeling.	Op 1 oktober 2018 is een intentieovereenkomst (inclusief projectenboek) ondertekend door provincie, ikel en gemeente. Daarbij ook een bewonersprotocol ondertekend met de wijkraden. De voorbereiding voor de start masterplannen Eerbeekse beek en Centrum is gestart		Wanneer alle gebiedsopgaven in voorbereiding zijn en de uitvoering van 1 gebiedsopgave of locatie-ontwikkeling is gestart in 2018	Alle projecten uit het projectenboek Eerbeek-Loenen 2030 worden op dit moment verkend. Binnen het programma Ruimte voor Eerbeek is het project de Eerbeekse Enk in uitvoering en zal de Lombok dit jaar in uitvoering geraken.	
College	Stand van zaken	Resultaat	Wanneer zijn we tevreden	Stand van zaken	Resultaat
Uitvoering programmaplan 'Ruimte voor Eerbeek' (2017).	Verkoop en toewijzing eerste fase van Lombok is in 2018 gestart. Bouw- en woonrijp maken zal begin 2019 gestart worden.		Wanneer alle gebiedsopgaven in voorbereiding zijn en de uitvoering van 1 gebiedsopgave of locatie-ontwikkeling is gestart in 2018	Alle projecten uit het projectenboek Eerbeek-Loenen 2030 worden op dit moment verkend. Binnen het programma Ruimte voor Eerbeek is het project de Eerbeekse Enk in uitvoering en zal de Lombok dit jaar in uitvoering geraken.	
Actualisatie programmaplan 'Ruimte voor Eerbeek' (2017).	Begroting en capaciteit (kwantitatief) zijn vastgesteld. Op basis van deze uitkomsten kan het ambitieniveau bepaald worden en de capaciteit in kwalitatieve zin ingevuld worden. De uitvraag vanuit Eerbeek-Loenen 2030 wordt nog geformuleerd		Wanneer er bij de eerste burap in 2018 duidelijkheid is over de benodigde uren en middelen.	Het is een dynamisch programma waarbij voortdurend een veranderende vraag naar capaciteit en middelen aan de orde is. Ten tijde van de 1 ^{ste} burap was hierover duidelijkheid. Inmiddels is de vraag mede obv de verdere ontwikkeling van het programma weer bijgesteld.	
Vaststellen PlanMer Eerbeek	26 beroepsschriften. Er is geen voorlopige voorziening aangevraagd. Het bestemmingsplan is in werking getreden. Verweerschrift is bij de Raad van State		Als de PLANMer onherroepelijk is.	De beroepsprocedure bij de Raad van State is in 2018 niet afgerond. Advies van de Stichting Advisering Bestuursrechtspraak (Stab) is in 2019 ontvangen.	

	aangeleverd.			Datum voor zitting bij de Raad van State is nog onbekend.	
Vaststellen bestemmingsplan Eerbeek	Er zijn In totaal 26 beroepsschriften ingediend. Er is geen voorlopige voorziening aangevraagd. Het bestemmingsplan is daarmee in werking getreden. Verweerschrift is bij de Raad van State aangeleverd.		Als het bestemmingsplan onherroepelijk is.	De beroepsprocedure bij de Raad van State is in 2018 niet afgerond. Advies van de Stichting Advisering Bestuursrechtspraak (Stab) is in 2019 ontvangen. Datum voor zitting bij de Raad van State is nog onbekend.	

Relevante (beleids)documenten

Document	In werking	Evaluatie
Programmplan 'Ruimte voor Eerbeek'	2017	2018
Ruimtelijke economische visie Eerbeek	2017	2021
PlanMer Eerbeek	2018	N.v.t.
Bestemmingsplan Eerbeek	2018	N.v.t.

Centrum Brummen

Wat hebben we gedaan

College	Stand van zaken	Resultaat	Wanneer zijn we tevreden	Stand van zaken	Resultaat
Starten met het opstellen van een inrichtingsplan.	Er zijn twee informatieavonden geweest over de wensen voor het Marktplein en de Ambachtstraat. Eén van de terugkoppelingen van deze avonden is ontvangen, de andere volgt in februari 2019. De inrichtingsschets van het Marktplein/Ambachtstraat wordt naar 2019 geschoven. De inrichtingsschets van het Graaf van Limburg Stirumplein is wel opgesteld		Als in 2018 gestart is met het opstellen van een inrichtingsplan.	Er is in 2018 gestart met het opstellen van een inrichtingsplan.	

Relevante (beleids)documenten

Document	In werking	Evaluatie
Structuurvisie Centrumplan Brummen	2011	2019

Duurzame energie

Wat hebben we gedaan

College	Stand van zaken	Resultaat	Wanneer zijn we tevreden	Stand van zaken	Resultaat
Uitvoering van het Koersdocument 'Duurzame energie' en bijbehorende uitvoeringsagenda. Prioriteit voor projecten en initiatieven die samenhangen met het programma 'Ruimte voor Eerbeek'.	Loopt conform planning		Wanneer we 10% hernieuwbare elektriciteit hebben behaald in 2018 en in 2030 energieneutraal zijn.	De 10% hernieuwbare elektriciteit is niet gehaald. Beleid heeft daar geen invloed op.	

Treffen voor duurzaamheidsmaatregelen in het gemeentehuis, De Bhoele en Rhienderoord.	aanbesteding in voorbereiding, uitvoering in 2019.		Wanneer de maatregelen leiden tot minder CO2-uitstoot: Gemeentehuis - 30% CO2; De Bhoele - 50% CO2; Rhienderoord - 15% CO2	De maatregelen zijn nog niet getroffen, dus het doel is nog niet behaald.	
Invoeren van een stimuleringsregeling / duurzaamheidslening.	Loopt conform planning		Als de regeling voor 100% wordt benut.	De bestedingsruimte is op dit moment nog c.a. € 125000 daarin zitten de bedragen die revolverend zijn (aflossing) verwerkt. Er is voor bijna € 900.000 aan leningen verstrekt. Het loopt voor op de planning.	
Bijdragen aan de financiering van de energieloketten via het Gelders Energie Akkoord en bijdragen in de regionale aanpak Wet milieubeheer.	Reg. Aanpak Wet milieubeheer voortgang: van jan. t/m juni zijn 7 bedrijven bezocht en zijn afspraken gemaakt voor het treffen van de erkende maatregelen. Op basis van de toe te passen erkende maatregelen is een reductie berekend dat vergelijkbaar is aan de uitstoot van 46 bedrijven.		Als blijkt dat de regionale aanpak Wet Milieubeheer vruchten afwerpt.	E-loket is in regioverband opgepakt. De Cleantechregio is de trekker. De aanpak Wet milieubeheer loopt, maar kan nog worden geoptimaliseerd.	

Relevante (beleids)documenten

Document	In werking	Evaluatie
Koersdocument Duurzame energie 2016-2018	2016	2019

Kengetallen

BBV nr.	Benaming	Toelichting	Waarde	Bron
34	Hernieuwbare elektriciteit	Percentage. Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.	2014: 5,3 % 2015: 5,3 % 2016: 6,1 % 2017: 5,4 %	RWS

Economie, Recreatie en toerisme

Wat hebben we gedaan

Raad (ook in LTA)	Stand van zaken	Resultaat	Wanneer zijn we tevreden	Stand van zaken	Resultaat
Ondernemersfonds in centrum Brummen (BIZ) instellen	Onderzoek van bureau Seinpost naar draagvlak voor een BIZ in Brummen toont dat dit nu een brug te ver is, ook volgens de OVB. Versterking van het bestuur en organiseren van uitvoeringskracht hebben de eerste prioriteit.		Wanneer de BIZ in werking is getreden in 2018. En daarmee er meer middelen worden gegenereerd om het functioneren van het centrum te verbeteren	De OVB heeft nog geen wens om een BIZ in te stellen.	

College	Stand van zaken	Resultaat	Wanneer zijn we tevreden	Stand van zaken	Resultaat
Onderhouden van netwerken zoals: a. de OVE, OVB, IKEL en IVB b. netwerkbijeenkomst voor lokale ondernemers c. samenwerking gericht op promotie, marketing en toeristische informatie (Stichting Visit Brummen Eerbeek)	We onderhouden op een proactieve wijze de bestaande netwerken en zijn voornemens deze waar het de OVB en OVE betreft intensiever te organiseren. B. We zijn momenteel weer bezig een lijst samen te stellen waaruit het college een "Ondernemer van het Jaar" kan benoemen. Daarnaast gaan we de Netwerkbijeenkomst "Brummen Onderneemt" ook weer voor 2019 organiseren waarvan de benoeming "Ondernemer van het Jaar" onderdeel is. Er is in 2018 geen invulling gegeven aan de dag van de ondernemer. C. We blijven proactief in contact met de SVBE en betrekken hen bij regionale zaken die lokale spin off kunnen hebben. De visie is inmiddels opgeleverd en wordt nu doorontwikkeld in een concreet uitvoeringsprogramma. D. We gaan dit jaar van start met het vormgeven van Ondernemerspeilingen. We denken erover dit te combineren met de netwerkbijeenkomst "Brummen Onderneemt"		Als Brummen beter dan landelijk gemiddeld scoort in de peiling van MKB-Nederland over de MKB vriendelijkste gemeente van Nederland 2018/2019.	Brummen behoort niet bij de 100 meest MKB-vriendelijke gemeenten van Nederland .	
Uitvoering van de Ruimtelijk economische visie Eerbeek.	De raad heeft per amendement op dit punt in het bestemmingsplan wijzigingen aangebracht. De wens is om meer aan de markt over te laten, dan dat de overheid actief gaat stimuleren. Vraag is wat dit concreet betekent voor de inzet vanuit het programma Ruimte voor Eerbeek. Deze vraag zal aan de orde komen bij het opstellen van het Masterplan voor het centrum.		Wanneer het Haltermodel extra impulsen krijgt en er plannen zijn uitgewerkt voor extra winkeltoevoeging aan het kernwinkelgebied en er zicht is op verplaatsing vanuit de aanloopgebieden en daarbuiten	In 2018 zijn er geen extra impulsen geweest ter stimulering van het haltermodel. Ook zijn er geen concrete plannen m.b.t. extra winkeltoevoeging binnen het kernwinkelgebied. Gesprekken tussen diverse marktpartijen, hebben in 2018 geen concrete plannen opgeleverd.	
Opstellen en uitvoeren van een investeringsprogramma Recreatie en Toerisme	De visie 'Brummen - Eerbeek, sterk in verblijf' is opgeleverd.		Wanneer het aantal banen per 1.000 inwoners in de recreatiesector blijft stijgen.	De periode 204-2017 laat een stijging zien, het cijfer van 2018 is nog niet bekend.	

Relevante (beleids)documenten

Document	In werking	Evaluatie
Ruimtelijk Economische Visie Eerbeek	2017	2021

Kengetallen

BBV nr.	Benaming	Toelichting	Waarde	Bron
14	Funcziemenging	De funcziemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken).	2015: 45,2 2016: 45,6	LISA

			2017: 45,8	
15	Bruto gemeentelijk product	Bruto gemeentelijk product (BGP) is het product van de toegevoegde waarde per baan en het aantal banen in een gemeente. De verhoudingswaarde tussen verwacht BGP en gemeten BGP geeft aan of er boven verwachting (<100) of beneden verwachting (>100) wordt gemeten.	2013: 125	Atlas voor gemeenten
16	Vestigingen (van bedrijven)	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.	2015: 124,5 2016: 129,5 2017: 133,7	LISA
Lokaal	Banen in recreatie en toerisme	Het aantal banen in Recreatie en Toerisme per 1.000 inwoners	2014: 44,7 2015: 46,9 2016: 47,0 2017: 50,5	LISA

Klimaatmaatregelen

Wat hebben we gedaan

Raad (ook in LTA)	Stand van zaken	Resultaat	Wanneer zijn we tevreden	Stand van zaken	Resultaat
Uitvoering geven aan het Deltaprogramma. Uitvoeren Regionaal Manifest, uitvoeren stresstest (voor 2019) en voor 2020 een klimaatprogramma opstellen.	In 2018 is een stress test licht uitgevoerd. Verdieping van noodzakelijk onderzoek naar de gevolgen van klimaatschade is vereist, geschatte kosten tussen de 35.000 en 45.000.		Als we de stresstest vertaald hebben in een klimaatprogramma.	Uitvoering in 2019 (begin 2020)	
College	Stand van zaken	Resultaat	Wanneer zijn we tevreden	Stand van zaken	Resultaat
Faciliteren afronden/afhechten dijkverleggingen Cortenoever en Voorsterklei, inclusief de verplaatsing van agrarische ondernemingen en (dienst)woningen.	Is volledig afgerond		Wanneer de afronding verloopt volgens de gemaakte afspraken.	Is volledig afgerond	

Natuur en landschap

Wat hebben we gedaan

College	Stand van zaken	Resultaat	Wanneer zijn we tevreden	Stand van zaken	Resultaat
Afronden van het landschapscontract.	Dit traject is vrijwel afgerond, de eindverantwoordelijkheid is in het eerste kwartaal 2019 bij de provincie ingediend.		Wanneer de gelden uit het contract in 2018 voor meer dan 70% zijn benut.	De subsidie is binnen de begroting afgerond en de output is gehaald	
Vorbereiding en ontwikkeling groene opgave, onderdeel 'landschappelijke en recreatieve versterking' tussen Zutphen en Brummen.	Eerste gespreksronde met inwoners van het gebied is in 2018 uitgevoerd. Looptijd opgave: 2018-2025		Wanneer de groene opgave in 2018 in uitvoering komt.	De groene opgave is in 2018 in goed overleg met waterschap, provincie, landschapsnetwerk Brummen en inwoners in uitvoering gekomen.	

Relevante (beleids)documenten

Document	In werking	Evaluatie
Landschapscontract Brummen 2014-2018 <i>Breed ophalen nieuwe activiteiten in het gebied. verwacht maart nieuw voorstel landschapscontract 2019-2023</i>	2014	2018

Openbare ruimte en afval

Wat hebben we gedaan

College	Stand van zaken	Resultaat	Wanneer zijn we tevreden	Stand van zaken	Resultaat
Handhaven onderhoudsniveau C beheer openbare ruimte. Toegangsroutes naar en in de centra van Brummen en Eerbeek onderhoudsniveau B.	In 2018 in een nieuw meldingsstelsel in gebruik genomen, waardoor 2018 niet vergeleken kan worden met 2017. Jaarvergelijking is vanaf 2019 mogelijk.		Wanneer het aantal klachtmeldingen van inwoners over de openbare ruimte daalt t.o.v. 2017.	Het aantal meldingen is in 2018 fors toegenomen door ingebruikname van een laagdrempelige manier van melden (Fixi)	
Voortzetten uitvoering plan 'Van afval naar grondstof'.	De definitieve cijfers zijn nog niet bekend. De verwachting is dat we net boven de 100 kg per inwoner uitkomen.		Wanneer het huishoudelijk restafval wordt teruggebracht naar max. 100 kg per inwoner in 2018.	In 2018 bedroeg het restafval per inwoner 102 kg.	
Uitvoering verbetermaatregelen aan het gemeentelijk rioolstelsel'.	Uitvoering verbetermaatregelen verloopt volgens planning		Wanneer er niet meer dan eens per 5 jaar overlast en maximaal eens per 25 jaar schade door water op straat plaatsvindt in woongebieden en op bedrijfsterreinen. Er niet meer dan eens per 10 jaar overlast en geen schade door water op straat plaatsvindt in winkelcentra en op de hoofdinfrastructuur.	Verbetermaatregelen lopen nagenoeg op planning van GRP. Bij meerdere onderzoeksmaatregelen en actief benaderen informeren burgers (=speerpunt in GRP) lopen we achter	
Uitvoering vervangingsplan Openbare verlichting.	De planning is dat het bestek in het voorjaar van 2019 op de markt komt en dan inzetten op snelle vervanging van het te vervangen areaal.		Als in 2021 180 MWh/jaar bespaard wordt op het energieverbruik van de openbare verlichting (t.o.v. 680 MWh/jaar in 2016)	Meerjarige doelstelling, meetpunt in 2021.	

<p>Vorbereiding invoering Omgevingswet</p>	<p>In 2018 hebben we onze Geo-informatie verder voorbereid op de komst van de Omgevingswet.</p> <p>In 2019 organiseren we informatie- en ervaringsbijeenkomsten met medewerkers, college en raad.</p>		<p>Als in 2018 beleidsdoelstellingen als basis voor een omgevingsvisie in beeld zijn gebracht..</p>	<p>Het verder in beeld brengen van beleidsdoelstellingen vindt plaats in 2019/2020.</p>	
--	---	--	---	---	--

Relevante (beleids)documenten

Document	In werking	Evaluatie
<p>Uitvoeringsplan 'Van afval naar grondstof' <i>Het nieuwe beleidsplan is met goedkeuring van de wethouder van de LTA afgehaald. De wethouder wordt eerst bijgepraat over het brede aspect van afval en duurzaamheid. Hierdoor loopt het traject enige vertraging op.</i></p>	2014	2018
<p>Bestuursprogramma 2015-2018 Schakelen naar de toekomst</p>	2014	2018
<p>Koersdocument jeugd- en jongerenbeleid inclusief uitvoeringsprogramma</p>	2015	2018
<p>Verbreed gemeentelijk rioleringsplan 2016-2020</p>	2015	2020
<p>Beleidsplan Openbare Verlichting 2016-2020</p>	2016	2020

Kengetallen

BBV nr.	Benaming	Toelichting	Waarde	Bron
33	Omvang huishoudelijk afval.	De hoeveelheid restafval per bewoner per jaar (kg).	2014: 144 kg 2015: 143 kg 2016: 104 kg 2017: 100 kg 2018: 102 kg	CBS

Verkeer en vervoer

Wat hebben we gedaan

College	Stand van zaken	Resultaat	Wanneer zijn we tevreden	Stand van zaken	Resultaat
Monitoring, advies en belangenbehartiging ten aanzien van plannen van de provincie voor een verbetering van de aansluiting van de N345 op de N348;	In augustus 2018 heeft een overleg plaatsgevonden met gemeente Zutphen, Brummen en landbouworganisaties over nieuwe ontwikkelingen in project (upgrade rotonde N345-N348, nieuwe verbindingsboog, in te passen faunapassages, verbetering oversteek Cortenoeversweg).		Wanneer er in 2018 meer duidelijkheid komt over de plannen van rijk en provincie.	In 2018 is meer duidelijkheid ontstaan, definitieve duidelijkheid ontstaat in 2019.	
Monitoring, advies en belangenbehartiging ten aanzien van (mogelijke) intensivering van het goederenvervoer over het spoor Arnhem-Zutphen;	Bestuurlijk overleg vindt plaats in mei 2019.				
Monitoring, advies en belangenbehartiging ten aanzien van een oplossing voor de N786. In het bijzonder aandacht voor een goede ontsluiting van en voor de papierindustrie. En daarbij aandacht voor goede verbindingen tussen het centrumgebied en het Wilhelminapark/Landal Coldenhove.	Het project N786 is opgenomen in Eerbeek-Loenen 2030 en is opgedeeld in een 4-tal onderdelen: route Dieren-Eerbeek, route i.r.t. Logistiek Centrum, route Loubergweg-Coldenhovenseweg en route Harderwijkerstraat. Proces wordt begin 2019 gestart met gezamenlijke werk-/ontwerpgroepen met provincie / gemeente / derden t.b.v. veiligheid / leefbaarheid / inpassingsvraagstukken etc.				
Lobby om de westelijke rondweg Brummen op de provinciale verkeersagenda te Krijgen.	Geen prioriteit meer van het college 2018 - 2022.		Wanneer de westelijke rondweg in deze bestuursperiode (uiterlijk 2018) op de provinciale verkeersagenda wordt geplaatst.	Geen prioriteit meer van het college 2018 - 2022.	
Faciliteren van de planontwikkeling voor de rondweg om de Hoven en faciliteren van de aanleg.	Er zit voortgang in de onteigeningsprocedure, afstemming over vervolproces en specifieke planning voor aanleg volgt.		Wanneer de rondweg wordt ingepast volgens het onherroepelijke inpassingsplan en Brummense inwoners en bedrijven die schade lijden als gevolg hiervan worden gecompenseerd.	Het proces van inpassing en compensatie / onteigening loopt nog.	
Uitvoering gemeenschappelijke regeling Basismobiliteit.	Brummen heeft Dvo met plusov verlengd		Wanneer er in 2018 positieve ervaringen met het nieuwe netwerk worden opgedaan.	In de loop van 2018 zijn de ervaringen met plusov verbeterd waardoor de DVO per plusov is verlengd. Per 1 augustus 2019 stappen 3 gemeenten uit het routegebonden vervoer PlusOV. 6 gemeenten gaan daarin verder en	

				bereiden een nieuwe aanbesteding voor. Nieuwe contracten gaan vanaf 1 augustus 2019 in.	
--	--	--	--	---	--

Relevante (beleids)documenten

Document	In werking	Evaluatie
Kadernota Basismobiliteit 'Op Weg'	2015	PM
Gemeenschappelijke regeling Basismobiliteit	2016	PM

Kengetallen

BBV nr.	Benaming	Toelichting	Waarde	Bron
12	Ziekenhuisopname na verkeersongeval met motorvoertuig.	Percentage als aandeel van het totaal aantal ongevallen.	2014:10% 2015: 6%	VeiligheidNL
13	Overige vervoersongevallen met een gewonde fietser.	Percentage als aandeel van het totaal aantal ongevallen die leiden tot ziekenhuisopnamen.	2014: 9% 2015: 9%	VeiligheidNL

Wonen

Wat hebben we gedaan

Raad (ook in LTA)	Stand van zaken	Resultaat	Wanneer zijn we tevreden	Stand van zaken	Resultaat
Blijverslening in werking sinds 1 januari 2018	nog geen aanvragen ontvangen		Wanneer er met de blijverslening positieve ervaringen worden opgedaan.	Geen aanvragen ontvangen	
College	Stand van zaken	Resultaat	Wanneer zijn we tevreden	Stand van zaken	Resultaat
Uitvoering woonvisie; uitvoeringsprogramma, prestatieafspraken en toepassing afwegingskader woningbouw.	Lopend		Een goed functionerende woningmarkt. Vraag en aanbod sluiten goed op elkaar aan. En afspraken met onze partners voor de primaire doelgroep worden nagekomen.		

Relevante (beleids)documenten

Document	In werking	Evaluatie
Woonvisie 'Wonen in de gemeente Brummen' 2016-2025, incl. uitvoeringsprogramma en afwegingskader woningbouw	2016	2019

Kengetallen

BBV nr.	Benaming	Toelichting	Waarde	Bron
35	Gemiddelde WOZ-waarde	De gemiddelde WOZ waarde van woningen in euro's	2015: € 233.000 2016: € 233.000 2017: € 236.000 2018: € 243.000	CBS
36	Nieuw gebouwde woningen	Het aantal nieuwbouwwoningen per 1.000 woningen	2014: 4,3 2015: 1,8 2016: 1,5	Basisregistratie adressen en gebouwen

37	Demografische druk	De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar.	2016: 80,2% 2017: 80,8% 2018: 81,1%	CBS
38	Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishoudens	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een eenpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten (eigenaar/bewoner)	2015: € 569 2016: € 565 2017: € 557 2018: € 549	COELO
39	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten (eigenaar/bewoner)	2015: € 832 2016: € 817 2017: € 802 2018: € 781	COELO

Toelichting op de financiële ontwikkelingen

<i>bedragen x € 1.000</i>	Realisatie 2017	Begroting 2018	Begroting na wijziging	Realisatie 2018
<i>Lasten</i>				
Incidenteel	1.846	198	1.429	383
Structureel	12.139	8.183	9.006	8.847
Totale lasten	13.985	8.381	10.436	9.230
<i>Baten</i>				
Incidenteel	5.068	5	1.007	262
Structureel	7.149	5.136	5.344	6.360
Totale baten	12.217	5.141	6.351	6.622
Resultaat voor bestemming	-1.768	-3.240	-4.084	-2.608
<i>Lasten</i>				
Mutaties reserves	295	0	209	472
Totale lasten	295	0	209	472
<i>Baten</i>				
Mutaties reserves	771	417	1.264	996
Totale baten	771	417	1.264	996
Mutaties reserves	476	417	1.055	524
Saldo incl. bestemmingen	-1.292	-2.823	-3.030	-2.084

Het financiële verloop van de werkgebieden

Bij het programma horende de volgende producten van het college van burgemeester en wethouders. De bedragen betreffen de saldi na bestemming, dus inclusief toevoegingen en onttrekkingen aan reserves.

	Rekening 2017			Begroting 2018 na wijz.			Rekening 2018			Afwijking		
	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
Verkeer en Vervoer	112	10	-102	402	15	-387	352	8	-344	50	-7	43
Wonen	3.837	4.798	961	617	569	-48	536	1.178	642	81	609	690
Centrum Brummen	16	0	-16	50	0	-50	20	0	-20	30	0	30
Duurzame Energie	218	133	-85	137	44	-93	213	85	-128	-77	41	-35
Economie, Recreatie en Toerisme	268	175	-94	331	263	-68	313	222	-91	18	-41	-23
Landgoederen en Cultureel Erfgoed	127	51	-75	169	53	-116	180	111	-70	-11	58	47
Natuur en Landschap	514	135	-379	450	0	-449	499	13	-485	-49	13	-36
Openbare Ruimte en Afval	8.430	7.350	-1.080	7.110	5.732	-1.378	6.506	5.164	-1.343	603	-568	35
Ruimte voor Eerbeek	758	335	-423	1.380	939	-442	1.082	837	-245	298	-101	197
Resultaat incl. bestemming	14.280	12.988	-1.292	10.645	7.615	-3.030	9.702	7.618	-2.084	943	3	946

Toelichting op de werkelijke incidentele lasten (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Begroot na wijz	Werkelijk	Restant
Ruimtelijke ordening, invoeringskosten omgevingsplan	€ 25	€ 9	€ 16
Aanpassing bestemmingsplannen, herz.buitengebied	€ 54	€ 0	€ 54
Gronden & landerijen, incidentele kosten tbv verkopen	€ 174	€ 17	€ 157
Gronden & landerijen, verrekeningen voorziening Alant	€ 650	€ 0	€ 650
Openbare verlichting, incidentele budgetten (verplaatsing)	€ 0	€ 3	-€ 3
Verkeersplannen, verkeers- en parkeeronderzoeken	€ 55	€ 53	€ 2
Verkeersregelinstallaties, bijdrage plaatsing	€ 90	€ 0	€ 90
Verkeers-straatnaamborden, vervanging verwijsborden	€ 20	€ 0	€ 20
Archeologie, actualiseren beleid	€ 10	€ 0	€ 10
Centrum Brummen, opstellen inrichtingsplan	€ 50	€ 6	€ 44
Ruimte voor Eerbeek, plankosten	€ 125	€ 194	-€ 69
Bossen en landschap, project bomen langs kanaal	€ 40	€ 0	€ 40
Duurzame energie, onderzoekskosten, Trias Thermica en Esco	€ 39	€ 44	-€ 6
Duurzame energie, wet milieubeheer (project EML controles)	€ 5	€ 17	-€ 12
Duurzame energie, energieloketten (project Gelders Energie akkoord)	€ 16	€ 2	€ 15
Toerisme en recreatie, projecten Sterk in verblijf/Oranjeroute/Stationsomgeving/Veluwezoo	€ 55	€ 25	€ 30
Begraafplaatsen, verwijderen grafzerken	€ 22	€ 14	€ 8
	€ 1.429	€ 383	€ 1.046

Toelichting op de werkelijke incidentele baten (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Begroot na wijz	Werkelijk	Restant
Ruimtelijke ordening, bijdrage Ligt op Groen	€ 0	€ 25	€ 25
Gronden & landerijen, incidentele grondverkopen	€ 877	€ 147	-€ 730
Gronden & landerijen, verrekeningen voorziening Alant	€ 125	€ 0	-€ 125
Bouwgrondexploitatie, winstneming complex	€ 0	€ 86	€ 86
Duurzame energie, bijdrage energieloketten (project Gelders Energie akkoord)	€ 5	€ 5	-€ 1
	€ 1.007	€ 262	-€ 745

Verschillen tussen de realisatie en de begroting na wijziging

De financiële uitkomst van het programma valt afgerond **€ 776.000** voordeliger uit dan geraamd. Hieronder de hoofdoorzaken van dit verschil.

“Ruimte voor Eerbeek”

De financiële uitkomst van dit werkgebied valt **€ 197.000** voordeliger uit dan geraamd. Aan uren is voor **€ 213.000** minder toegerekend dan geraamd. Per saldo is aan overige kosten en opbrengsten een nadelig resultaat behaald van **€ 16.000**.

Hierna een analyse van het resultaat van de overige incidentele en structurele kosten en opbrengsten.

Ruimte voor Eerbeek: € 16.000
 Aan plankosten is **€ 69.000** meer uitgegeven dan geraamd en vooral veroorzaakt door allerlei procedurekosten (landsadvocaten etc.). De inhuurkosten, welke verantwoord zijn als organisatiekosten vallen lager uit dan geraamd.
 De Provinciale subsidie voor saneringskosten valt afgerond **€ 93.000** lager uit dan verwacht. Daarnaast zijn er nog extra inkomsten ontvangen van € 8.000.

Bovenstaande bedragen en de kosten van inhuur worden verrekend met de bestemmingsreserve Ruimte voor Eerbeek. Per saldo wordt er € 25.000 minder aan de reserve onttrokken dan geraamd. Tot slot valt de bijdrage ambtelijke inzet voor de mastergrex Burgers- en Kerstenterrein lager uit dan geraamd en dit levert een voordeel op van € 162.000.

“Centrum Brummen”

De financiële uitkomst van dit werkgebied valt € 30.000 voordeliger uit dan geraamd. Aan uren is voor € 14.000 meer toegerekend dan geraamd. Per saldo is aan overige kosten en opbrengsten een voordelig resultaat behaald van € 44.000.

Hierna een analyse van het resultaat van de overige incidentele en structurele kosten en opbrengsten.

Centrum Brummen: € 44.000

Er zijn eerste plankosten gemaakt in 2018. Het restant zal voor 2019 opnieuw aangevraagd worden voor verdere uitwerking van de plannen.

“Duurzame energie”

De financiële uitkomst van dit werkgebied valt € 35.000 nadeliger uit dan geraamd. Aan uren is voor € 57.000 meer toegerekend dan geraamd. Per saldo is aan overige kosten en opbrengsten een voordelig resultaat behaald van € 22.000.

Hierna een analyse van het resultaat van de overige incidentele en structurele kosten en opbrengsten.

Het voordeel ontstaat met name door de incidentele inhuur, welke verantwoord is onder de organisatiekosten te dekken uit de reserve Duurzaamheid en lagere structurele kosten.

“Economie Recreatie en toerisme”

De financiële uitkomst van dit werkgebied valt afgerond € 23.000 nadeliger uit dan geraamd. Aan uren is voor € 27.000 meer toegerekend dan geraamd. Per saldo is aan overige kosten en opbrengsten een voordelig resultaat behaald van € 4.000.

Hierna een analyse van het resultaat van de overige incidentele en structurele kosten en opbrengsten.

Toerisme en Recreatie: € 0

Kosten van subsidies, projecten en de incidentele budgetten, voor het opstellen investeringsplan en realiseren van toeristische opstapplaatsen (bij 2^e burap al melding gedaan), pakken per saldo € 51.000 lager uit. De totaal gemaakte kosten worden verrekend met de bestemmingsreserve Toerisme en Recreatie

“Klimaatmaatregelen”

Hier zijn geen kosten en /of opbrengsten verantwoord in 2018.

“Landgoederen en cultureel erfgoed”

De financiële uitkomst van dit werkgebied valt € 47.000 voordeliger uit dan geraamd. Dit wordt voor € 45.000 veroorzaakt door minder toegerekende uren dan geraamd. Aan overige kosten en opbrengsten is een voordelig resultaat voor de jaarrekening behaald van € 2.000.

Hierna een analyse van het resultaat van de overige incidentele en structurele kosten en opbrengsten.

Plattelandsontwikkeling: € 15.000

Het project landschapscontract heeft € 93.000 aan kosten met zich meegebracht. Deze kosten worden gedekt uit de bekleemde middelen van de Provincie voor € 63.000 en uit de bestemmingsreserves Toerisme en Recreatie, 3D en Duurzaamheid/Ligt op Groen voor totaal € 30.000.

De afrekening van het project Oude Bandijk heeft nog tot een nabetaling geleid van € 11.000. Hierover is in de 2^e bestuursrapportage melding gemaakt.

Archeologie € 11.000

Het incidentele budget van actualisatie van het huidige beleid is niet besteed en levert een voordeel op van € 10.000.

“Natuur en landschap”

De financiële uitkomst van dit werkgebied valt € 36.000 nadeliger uit dan geraamd. Dit wordt voor € 54.000 veroorzaakt door meer toegerekende uren dan geraamd. Aan overige kosten en opbrengsten is een voordelig resultaat behaald van € 18.000.

Hierna een analyse van het resultaat van de overige incidentele en structurele kosten en opbrengsten.

Natuur en Landschap: € 18.000

De meerkosten voor het bestrijden van extreem veel eikenprocessierupsen is uitgekomen op € 32.000.

Het budget van € 40.000 voor het project bomen langs het kanaal is niet besteed in 2018.

Project groene opgave IJsselsprong hier is de ontvangen subsidie en onder aftrek van een kleine kostenpost doorgestort in voorziening. Per saldo een voordeel van € 11.000 vanwege toegerekende organisatiekosten aan dit project.

“Openbare ruimte en afval”

De financiële uitkomst van dit werkgebied valt € 35.000 voordeliger uit dan geraamd.

Dit wordt voor € 49.000 veroorzaakt door minder toegerekende uren dan geraamd. Aan overige kosten en opbrengsten is een nadelig resultaat behaald van € 14.000.

Hierna een analyse van het resultaat van de overige incidentele en structurele kosten en opbrengsten.

Ruimtelijke ordening: € 137.000

Incidenteel budget voor invoering omgevingsplan is niet volledig besteed en nog niet afgerond. Het restant van afgerond € 16.000 wordt bij de 1^e bestuursrapportage 2019 opnieuw aangevraagd.

In 2018 is € 25.000 ontvangen voor Ligt op Groen. Dit bedrag is volledig gestort in de reserve Duurzaamheid/Ligt op Groen.

De incidentele budgetten voor herziening bestemmingsplan buitengebied, archeologie en geluidzone Eerbeek Zuid zijn niet besteed en niet afgerond. Het restant van afgerond € 54.000 wordt bij de 1^e bestuursrapportage 2019 opnieuw aangevraagd.

De post particuliere plannen levert per saldo een voordeel op van € 58.000. Inschatting bij 2^e bestuursrapportage was € 50.000.

Gronden en Landerijen: € 75.000

De post overige kosten en verhuuropbrengsten laat een nadeel zien van € 21.000.

Slopen locatie Oecumenische school is uitgevoerd. De reserve IHP voor sloopkosten kan volledig vrijvallen, per saldo een voordeel van € 15.000.

De geplande verkoop kavel is nog niet afgerond. Voor 2018 een nadeel van € 77.000.

De kosten voor aanpassingen parkeerplaats zwembad Coldenhove schuift door naar 2019 en zal bij de 1^e bestuursrapportage opnieuw worden aangevraagd.

Zoals al gemeld in de 2^e bestuursrapportage is de verkoop vrije bouwkavels aan de Alant niet afgerond in 2018.

Recreatieterreinen: € 11.000

Onderhoud terreinen en vervanging van speeltoestellen pakt in 2018 lager uit dan verwacht, een voordeel van € 11.000.

Riolering: € 105.000

Alle kosten en opbrengsten worden verrekend met de voorziening Rioolheffing. De relevante kosten incl. btw, dotatie in voorziening renovaties en kapitaallasten zijn afgerond € 112.000 hoger uitgevallen. Nadeel wordt veroorzaakt door afschrijvingslasten en werkelijke toegerekende rente.

De opbrengst rioolheffing en overige bijdragen is ruim € 166.000 hoger dan geraamd. Per saldo wordt een klein bedrag toegevoegd aan de voorziening Rioolheffing. Dit levert voor dit product een nadeel op van € 158.000.

Zie ook paragraaf A – lokale heffingen.

Het getoonde nadeel op dit product betreft lagere overdekking in verband met minder toegerekende organisatiekosten, kosten reiniging en overhead.

Wegen: € 12.000

Verharde wegen:

De post onkruidbestrijding laat een nadeel zien van € 27.000. Overige posten asfaltverhardingen, wegmarkeringen, berm onderhoud, aanpassingen en onderhoud onverharde wegen laten per saldo een nadeel zien van € 15.000.

De kosten voor elementverharding is incidenteel met € 26.000 overschreden als gevolg van inlopen achterstallig onderhoud en extra herstelwerkzaamheden. Voor achterstallig onderhoud openbare ruimte is een totaalbudget van € 100.000 verdeeld over de posten Wegen en Openbaar Groen. Bij product Openbaar Groen is budget overgebleven, per saldo is het budget ingezet.

Verder zijn de kapitaallasten € 56.000 lager. Veroorzaakt door wijziging vanuit afschrijvingsbeleid en het krediet infrastructurele maatregelen in Eerbeek is nog niet afgerond.

Bruggen: € 40.000

Zoals al aangegeven in de 2^e bestuursrapportage pakken de kapitaallasten lager uit door het gewijzigde afschrijvingsbeleid.

Openbare verlichting: € 10.000

De exploitatiekosten, onderhoud en energie, laten een voordeel zien.

Gladheidbestrijding: € 35.000

De overschrijding in 2018 wordt incidenteel overschreden met € 35.000. Dit betreft de afboeking van de voorbereidende kosten zoutloods op de locatie Arnhemsestraat. De zoutloods wordt aan de Kollergang (locatie Werkfit) gerealiseerd.

Afvalverwijdering: € 65.000

Alle kosten en opbrengsten worden verrekend met de bestemmingsreserve Afvalstoffenheffing. De kosten zijn binnen de raming gebleven.

Aan opbrengsten is € 397.000 meer ontvangen dan geraamd. Dit wordt veroorzaakt door een hogere bijdrage Afvalfonds Verpakkingen en een hogere opbrengst afvalstoffenheffing. Tegenover deze voordelen staat dat er geen dividend van Circulus Berkel is uitgekeerd en dit levert een nadeel op.

Op basis van de werkelijke kosten en opbrengsten kan een bedrag van ruim € 229.000 worden toegevoegd aan de reserve Afvalstoffenheffing. Dit is ruim € 459.000 meer dan geraamd na wijziging.

Zie ook paragraaf A – lokale heffingen.

Het getoonde nadeel op dit bestuurlijke product betreft btw en kosten van overhead.

Openbaar groen kernen en dorpen: € 71.000

Voor achterstallig onderhoud openbare ruimte is een totaalbudget van € 100.000 verdeeld over de posten Wegen en Openbaar Groen. Bij product Openbaar Groen is € 29.000 overgebleven. Zoals hiervoor gemeld bij product Wegen is daar het meeste aan achterstallig onderhoud besteed.

Verder een voordeel op aanschaf van plantmateriaal, afvoer groenafval, incidentele opbrengst en kosten bomenonderhoud van in totaal € 43.000.

“Verkeer en vervoer”

De financiële uitkomst van dit werkgebied valt € 43.000 voordeliger uit dan geraamd. Dit wordt voor € 72.000 veroorzaakt door meer toegerekende uren dan geraamd. Aan overige kosten en opbrengsten is een voordelig resultaat behaald van € 115.000.

Hierna een analyse van het resultaat van de overige incidentele en structurele kosten en opbrengsten.

Verkeersregelinstallaties: € 101.000

Hier valt voor 2018 de bijdrage van € 90.000 aan de Provincie voor de VRI Brummense brug vrij. In 2019 wordt de afrekening van de Provincie verwacht van rond € 90.000. Bij de 1^e bestuursrapportage 2019 zal het bedrag opnieuw worden aangevraagd.

Aan overige kosten onderhoud, kapitaallasten en energie een voordeel van € 11.000.

Verkeers- en straatnaamborden: € 13.000

Het incidentele project vervanging verwijsborden, geraamd op € 20.000 schuift door naar 2019.

“Wonen”

De financiële uitkomst van dit werkgebied valt ruim € 690.000 voordeliger uit dan geraamd.

Dit wordt voor € 39.000 veroorzaakt door minder toegerekende uren dan geraamd. Aan overige kosten en opbrengsten is een voordelig resultaat behaald van € 651.000.

Hierna een analyse van het resultaat van de overige incidentele en structurele kosten en opbrengsten.

Volkshuisvesting € 19.000

In 2018 zijn minder kosten gemaakt voor woningbehoefte onderzoek, onder ander door deelname van de woningstichting.

Bouwvergunningen en controle: € 86.000

Het negatieve resultaat is met name veroorzaakt door lagere legesopbrengsten van € 116.000. Tegenover dit nadeel aan inkomsten staan ook lagere kosten aan onder andere de welstandcommissie van afgerond € 30.000

Bouwgrondexploitatie: € 718.000

Zoals al gemeld in de 2^e bestuursrapportage kan, door meevallende aanbestedingen voor het bouw- en woonrijpmaken van complexen Elzenbos, de voorziening voor negatieve bouwgrondexploitatie met ruim 4 ton naar beneden worden bijgesteld. Verder kan de voorziening met ruim € 170.000 dalen als gevolg van lagere rentetoekening. Ten opzichte van de raming een positief resultaat van € 632.000

Vanuit de nieuwe voorschriften Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is tussentijdse winstneming verplicht ingeval er zicht is op een financiële positieve afsluiting van een bouwgrondlocatie. Voor bouwgrondcomplex Koppelenburg wordt een winst genomen van € 86.000.

Portefeuillehouders: J. Pierik - van der Snel

Dit programma gaat over de volgende werkgebieden

- Arbeidsparticipatie
- Wet maatschappelijke ondersteuning
- Jeugdzorg

Arbeidsparticipatie

Wat hebben we gedaan

Raad (ook in LTA)	Stand van zaken	Resultaat	Wanneer zijn we tevreden	Stand van zaken	Resultaat
Opstellen integraal beleidskader 3 decentralisaties	In 2019 zal er een nieuw integraal beleidskader sociaal domein worden opgesteld		Als we een actueel beleidskader hebben.	Wordt in 2019 gerealiseerd	
College	Stand van zaken	Resultaat	Wanneer zijn we tevreden	Stand van zaken	Resultaat
Een uitvoeringsplan Werk opstellen en uitvoeren	Uitstroom 2018 naar regulier werk: 40. Ca. 60% van het bestand heeft een actueel ondersteuningsplan. Werkfit werkt met een nieuw systeem, alle mensen worden opnieuw uitgenodigd en er wordt een nieuw plan van aanpak opgesteld. Aantal arbeidsontheffingen (t.o.v. 1-1-2017) is totaal gedaald met 45. Hiervan is een mindering van 31 in 2018 gerealiseerd. Met behulp van Werkfit wordt onderzocht wat iemand nog wel kan met klachten.		Wanneer in 2018 een uitvoeringsplan is opgesteld.; Wanneer 40 uitkeringsgerechtigden regulier bij een werkgever aan het werk zijn en geen gemeentelijke participatiewet uitkering meer ontvangen; Wanneer alle uitkeringsgerechtigden eind 2018 een actueel ondersteuningsplan hebben dat gericht is op werk of participatie; Wanneer het aantal uitkeringsgerechtigden met een ontheffing arbeidsplicht met 50 personen is gedaald	De doelstelling om totaal 40 mensen regulier te laten uitstromen is behaald. Circa 60% van de uitkeringsgerechtigden heeft een actueel ondersteuningsplan. Verwachting is dat dit percentage in 2019 stijgt naar 100%. Het aantal arbeidsplicht-ontheffingen is in 2018 met 31 gedaald.	
Uitvoering van het Actieplan Integratie Nieuwkomers	De uitvoering van het actieplan loopt volgens planning. Door een lagere asielinstroom in Nederland en daarmee in Brummen is de uitvoering binnen reguliere uitvoering vormgegeven.		Wanneer alle nieuwkomers (statushouders) een taalcoach hebben en worden ondersteund door het Taalhuis Brummen; Wanneer alle nieuwkomers (statushouders) de participatieverklaring hebben ondertekend; Wanneer er voldoende passende huisvesting is gerealiseerd voor statushouders in de gemeente Brummen; Wanneer er draagvlak in de Brummense samenleving is voor opvang van vluchtelingen, huisvesting van en het	De beoogde doelen zijn in de uitvoering gerealiseerd.	

			met wederzijds respect samenleven met nieuwkomers in onze gemeente.		
Uitvoeringsplan Armoedebeleid vaststellen en uitvoeren	Werken conform uitvoeringsplan gaat beter, maar nog niet vlekkeloos. Zeswekelijks overleg wordt voortgezet om lijn van verbetering/realisatie voort te zetten.		Wanneer het armoedebeleid effectief fungeert als vangnet	Het uitvoeringsplan is een ieder bekend, inclusief de inhoud en wijze van werken. Door wisseling van personeel bij de uitvoeringsorganisatie is op detailniveau nog winst te behalen, maar het proces loopt voldoende.	
Afwikkeling GR Delta	Is in 1e kwartaal afgerond		Wanneer er in 2018 duidelijkheid is over de vraag of en hoe Brummen blijft deelnemen aan de GR Delta; Wanneer de inrichting van lokaal beschut werk (oud Wsw) in 2018 is gerealiseerd	In 2018 is besloten over de uittreding uit GR Delta en is de inrichting van lokaal beschut werk georganiseerd.	

Relevante (beleids)documenten

Document	In werking	Evaluatie
Integraal beleidsnota 3 Decentralisaties Gemeente Brummen	2014	
Beleidsnota Participatiewet 2015 – 2016 gemeente Brummen	2014	2017
Investeringsagenda 'Samen Goed Voor Elkaar'	2017	2020
Programmaplan 'Samen Goed Voor Elkaar' <i>Op 27 maart 2018 is het programmaplan door het College vastgesteld en aangeboden aan de raad</i>	2017	2018
Actieplan Nieuwkomers in Brummen <i>Op 27 maart 2018 heeft het college het inspanningsplan Samen Goed voor Elkaar vastgesteld. Op basis hiervan heeft er in 2018 geen evaluatie/actualisatie van het actieplan plaatsgevonden.</i>	2016	2018
Strategisch Plan "Wij Werken Samen Voor Brummen" Algemene Voorzieningen in de gemeente Brummen	2016	2020

Kengetallen

BBV nr.	Benaming	Toelichting	Waarde	Bron
21	Aantal banen.	Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar	2015: 585,1 2016: 592,2 2017: 608,7	LISA
24	Netto participatiegraad.	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	2015: 65,4% 2016: 66,1% 2017: 66,6%	CBS
28	Personen met een lopend re-integratietraject.	Het aantal re-integratie voorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar	2015: 546 2016: 397 2017: 90	CBS

Wet Maatschappelijke Ondersteuning

Wat hebben we gedaan

Raad (ook in LTA)	Stand van zaken	Resultaat	Wanneer zijn we tevreden	Stand van zaken	Resultaat
Integrale Raamovereenkomst Wmo – Jeugd en Beschermd Wonen 2019	Loopt volgens planning		Wanneer de nieuwe Integrale Raamovereenkomst Wmo – Jeugd en Beschermd Wonen 2019 tijdig is vastgesteld.	De regionale inkoop met implementatie is volledig afgerond in 2018.	
College	Stand van zaken	Resultaat	Wanneer zijn we tevreden	Stand van zaken	Resultaat
Uitvoering samenwerkingsagenda Zorglandschap	Samenwerkingsagenda is vastgesteld		Wanneer we samen met de zorgverzekeraars, huisartsen en aanbieders tot een goede samenwerking, planvorming en concrete resultaten komen.	In 2018 is een samenwerkingsagenda vastgesteld.	
Uitvoering transformatieagenda Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen GGZ	Jaarwerkplan is vastgesteld		Wanneer er in 2018 duidelijkheid is over de lokale uitvoering van Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen (m.n. de organisatie van passende begeleiding, passende huisvesting en adequate algemene voorzieningen).	In 2018 is gewenste duidelijkheid ontstaan door het opstellen van jaarwerkplannen.	
Uitvoering Transformatieagenda Huiselijk Geweld en Kindermishandeling	Loopt volgens planning		Wanneer de uitvoering van de transformatieagenda op koers ligt; Wanneer de werkwijze van Veilig Thuis aansluit op de werkwijze van Team Voor Elkaar en andere lokale maatschappelijke partners.	In 2018 lag de uitvoering op koers.	
Opstellen en uitvoeren uitvoeringsplan Integrale Gezondheid	Advies AED is afgerond. Uitvoeringsplan lichamelijk gezond en vitaal is onderdeel van inspanningenplan 2019		Wanneer er in 2018 een gezondheidsnetwerk is gerealiseerd.	Vorbereiding, inclusief startbijeenkomst heeft in 2018 plaatsgevonden.	

Relevante (beleids)documenten

Document	In werking	Evaluatie
Integraal beleidsnota 3 Decentralisaties Gemeente Brummen	2014	
Beleidsnota WMO 2015 – 2016 gemeente Brummen	2014	2017
Investeringsagenda 'Samen Goed Voor Elkaar'	2017	2020
Programmplan 'Samen Goed Voor Elkaar'	2017	2018
Actieplan Nieuwkomers in Brummen	2016	2018
Strategisch Plan "Wij Werken Samen Voor Brummen" Algemene Voorzieningen in de gemeente Brummen	2016	2020

Kengetallen

BBV nr.	Benaming	Toelichting	Waarde	Bron
27	Personen met een bijstandsuitkering	Het aantal personen met een bijstandsuitkering, per 10.000 inwoners	2015: 227,0 2016: 229,0 2017: 246,5	CBS
32	Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	Aantal per 1.000 inwoners. Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo.	2015: 10,0 2016: 66,0 2017: 65,5	GMSD

Jeugdzorg

Wat hebben we gedaan

College	Stand van zaken	Resultaat	Wanneer zijn we tevreden	Stand van zaken	Resultaat
Opstellen en uitvoeren van een plan van aanpak voor de samenwerking TVE met huisartsen	Opstellen rapportage samenwerking POH huisartsen is onderdeel van inspanningen plan 2019. In programmabegroting 2019 is taakstelling van 75.000 opgenomen te realiseren in 2020.		Wanneer het aantal directe verwijzingen door huisartsen eind 2018 met 5% is gedaald.	Het cijfer over 2018 is nog niet bekend.	
Opstellen en uitvoeren van een plan van aanpak preventie en vroegsignalering	Opstellen rapportage preventie en vroegsignalering problemen bij kinderen, gezinnen is onderdeel van inspanningenplan 2019.		Wanneer maatwerkvoorzieningen in aantal, zwaarte en duur in 2018 afnemen t.o.v. 2017 en het aantal uithuisplaatsingen van kinderen daalt.	Het aantal jeugdigen dat hulp ontvangt is in 2018 10% toegenomen en ook de gemiddelde zorgkosten per jeugdige die hulp ontvangt zijn gestegen. In 2019 wordt onderzocht om dit aantal te stabiliseren.	
Doorontwikkelen van Team voor Elkaar sociaal domein breed (analyse capaciteit, beveiligd berichtenverkeer, scholing, deskundigheidsbevordering)	Doorontwikkeling heeft plaatsgevonden in 2018.		Wanneer TVE in staat is de taken conform beleid uit te voeren en benodigde transformatie te realiseren.	De transformatie is een meerjarig proces waar aan gewerkt blijft worden.	
Realiseren een betere monitoring (SMART) binnen het sociaal domein	Eerste rapportage is in 1e kwartaal 2019 beschikbaar		Wanneer we eind 2018 meer inzicht hebben in de effectiviteit van het beleid en de uitvoering; Wanneer er inzicht is in gebruik en effecten algemene, preventieve en maatwerkvoorzieningen ; Wanneer de taken van het sociaal domein binnen het beschikbare budget van het Rijk worden uitgevoerd	De eerste rapportage wordt over het eerste kwartaal 2019 opgesteld.	
Uitvoering van het Actieplan Integratie Nieuwkomers	De uitvoering van het actieplan loopt volgens planning. Door een lagere asielinstroom in Nederland en daarmee in Brummen is de uitvoering binnen reguliere uitvoering vormgegeven.		Wanneer alle kinderen van nieuwkomers (statushouders) naar school gaan en indien nodig tijdelijke passende ondersteuning krijgen; Wanneer alle kinderen van nieuwkomers (statushouders) deelnemen aan de Brummense samenleving, participeren en indien nodig tijdelijke	De beoogde doelen zijn in de uitvoering gerealiseerd	

			passende ondersteuning krijgen.		
--	--	--	---------------------------------	--	--

Relevante (beleids)documenten

Document	In werking	Evaluatie
Integraal beleidsnota 3 Decentralisaties Gemeente Brummen	2014	
Lokaal beleidsplan Jeugd 2015 – 2016 gemeente Brummen	2014	2017
Koersdocument jeugd- en jongerenbeleid inclusief uitvoeringsprogramma	2015	2018
Investeringsagenda 'Samen Goed Voor Elkaar'	2017	2020
Programmaplan 'Samen Goed Voor Elkaar'	2017	2018
Actieplan Nieuwkomers in Brummen	2016	2018
Strategisch Plan "Wij Werken Samen Voor Brummen" Algemene Voorzieningen in de gemeente Brummen	2016	2020

Kengetallen

BBV nr.	Benaming	Toelichting	Waarde	Bron
22	Jongeren met een delict voor de rechter	Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.	2014: 1,67% 2015: 0,90%	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel
23	Kinderen in uitkeringsgezinnen	Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.	2012: 3,60% 2015: 4,01%	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel
25	Achterstandsleerlingen	Het percentage leerlingen (4-12 jaar) in het primair onderwijs dat kans heeft op een leerachterstand.	2012: 8,32% 2015: PM	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel
26	Werkeloze jongeren	Het percentage werkeloze jongeren (16-22 jaar).	2014: 1,18% 2015: 0,60%	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel
29	Jongeren t/m 18 jaar met jeugdhulp	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp.	2015: 7,8% 2016: 7,6% 2017: 7,7%	CBS
30	Jongeren t/m 18 jaar met jeugdbescherming	Het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel.	2015: 1,2% 2016: 1,1% 2017: 1,1%	CBS
31	Jongeren t/m 23 jaar met jeugdreclassering	Het percentage jongeren (12-23 jr) met een jeugdreclasseringsmaatregel.	2015: 0,4% 2016: 0,4%	CBS

Toelichting op de financiële ontwikkelingen

<i>bedragen x € 1.000</i>	Realisatie 2017	Begroting 2018	Begroting na wijziging	Realisatie 2018
<i>Lasten</i>				
Incidenteel	86	0	102	7
Structureel	20.581	20.082	21.367	22.177
Totale lasten	20.667	20.082	21.470	22.184
<i>Baten</i>				
Incidenteel	0	0	0	0
Structureel	15.647	15.572	15.645	16.180
Totale baten	15.647	15.572	15.645	16.180
Resultaat voor bestemming	-5.019	-4.510	-5.824	-6.004
<i>Lasten</i>				
Mutaties reserves	875	1.405	1.298	1.181
Totale lasten	875	1.405	1.298	1.181
<i>Baten</i>				
Mutaties reserves	2.006	1.557	2.307	2.430
Totale baten	2.006	1.557	2.307	2.430
Mutaties reserves	1.131	152	1.009	1.249
Saldo incl. bestemmingen	-3.889	-4.358	-4.815	-4.755

Het financiële verloop van de werkgebieden

Bij het programma horende de volgende producten van het college van burgemeester en wethouders. De bedragen betreffen de saldi na bestemming, dus inclusief toevoegingen en onttrekkingen aan reserves.

	Rekening 2017			Begroting 2018 na wijz.			Rekening 2018			Afwijking		
	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
Jeugdzorg	4.220	4.108	-111	4.071	3.983	-88	4.451	4.358	-93	-381	375	-5
Wet Maatschappelijke Ondersteuning	8.950	6.882	-2.069	9.317	6.844	-2.473	9.270	6.843	-2.427	47	-1	46
Arbeidsparticipatie	8.372	6.663	-1.709	9.381	7.126	-2.255	9.644	7.409	-2.235	-264	283	20
Resultaat incl. bestemming	21.542	17.653	-3.889	22.768	17.953	-4.815	23.366	18.610	-4.755	-598	658	60

Toelichting op de werkelijke incidentele lasten (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Begroot na wijz.	Werkelijk	Restant
Sociale werkvoorziening, lokale uitvoering Werkfit	€ 102	€ 7	€ 96
	€ 102	€ 7	€ 96

Verschillen tussen de realisatie en de begroting na wijziging

De financiële uitkomst van het programma valt afgerond € 60.000 voordeliger uit dan geraamd. Hieronder de hoofdoorzaken van dit verschil.

“Jeugdzorg”

De kosten voor jeugdzorg in 2018 zijn hoger uitgevallen dan geraamd. We hadden verwacht € 418.000 minder uit te geven dan de rijksuitkering. De rijksuitkering is 2018 hoger uitgevallen (€ 127.000), maar de lasten zijn € 794.000 hoger dan verwacht. Per saldo kunnen we niets toevoegen en moet er € 249.000 worden onttrokken aan de reserve. Ten opzichte van de raming een nadeel voor de reserve van € 667.000. Omdat alle kosten en opbrengsten worden verrekend met de bestemmingsreserve levert dit geen effect voor het resultaat van de jaarrekening. Doordat er ook uren zijn geschreven op dit product die niet worden verrekend met de reserve valt de financiële uitkomst van dit werkgebied € 5.000 nadeliger uit dan geraamd.

Jeugdzorg

Er is in totaal € 794.000 meer uitgegeven dan geraamd. Dat er meer is uitgegeven aan Jeugdzorg sluit aan bij het landelijke beeld.

Aan baten is een hogere rijksuitkering ontvangen van afgerond € 127.000. Dit is gemeld in de 2^e bestuursrapportage.

Per saldo wordt het nadeel uit de reserve Sociaal Domein gedekt. Per saldo kunnen we niets toevoegen en moet er € 249.000 worden onttrokken aan de reserve. Ten opzichte van de raming een nadeel voor de reserve van € 667.000.

Werkelijk tlv Reserve Soc Domein	2015	2016	2017	2018
Maatwerk	€ 3.158.328	€ 4.009.979	€ 4.062.111	€ 4.256.224
Geëscaleerde zorg	€ 304.881	€ 315.507	€ 46.193	€ 101.846
Totale uitgaven	€ 3.463.209	€ 4.325.486	€ 4.108.304	€ 4.358.070

“Wet Maatschappelijke Ondersteuning”

Per saldo is aan kosten en opbrengsten een voordelig resultaat behaald van € 83.000. Aan uren is voor € 37.000 meer toegerekend dan geraamd. De financiële uitkomst van dit werkgebied valt dus € 46.000 voordeliger uit dan geraamd.

Hierna volgt een analyse van het resultaat van de kosten en opbrengsten.

Algemene voorzieningen: € 40.000

Zoals ook gemeld in de 2^e bestuursrapportage is een verbetertraject gestart en dit heeft geleid tot extra kosten. De overschrijding van afgerond € 51.000 wordt verrekend met de reserve Sociaal Domein.

Het positieve saldo op dit product komt voor € 27.000 voort uit dekking inhuurkosten uit de reserve Sociaal Domein. De inhuurkosten worden onder de organisatiekosten verantwoord.

WMO 2015 (incl. geëscaleerde zorg)

De totale kosten zijn lager dan geraamd. Budget voor initiatieven en mantelzorg is € 125.000 lager door het achterwege blijven van aanvragen. De kosten openbaar vervoer (plus OV) pakt € 29.000 hoger uit. Op overige onderdelen van zorg is een nadeel van € 19.000 ten opzichte van de raming

De rijksuitkering over 2018 is € 78.000 hoger dan geraamd.

Per saldo voegen we de overschotten toe aan de reserve Sociaal Domein, afgerond € 155.000.

Centrumgemeente Apeldoorn is verantwoordelijk voor de uitvoering van beschermd wonen. In 2018 zijn hiervoor geen kosten in rekening gebracht. Dit betekent ook geen onttrekking uit reserve Sociaal Domein.

Werkelijk tlv Reserve Soc Domein	2015	2016	2017	2018
Maatwerk	€ 2.056.501	€ 1.718.576	€ 2.502.858	€ 2.224.152
Beschermd wonen	€ 72.784	€ 153.228	€ 55.405	€ 0
Totale uitgaven	€ 2.129.285	€ 1.871.804	€ 2.558.263	€ 2.224.152

WMO taken 2007

De totale kosten uitvoering WMO taken 2007 (huishoudelijke hulp) zijn € 106.000 binnen de raming. De eigen bijdrage die inwoners moeten betalen bij deze voorziening is € 38.000 lager dan begroot. De Rijksuitkering is € 56.000 hoger dan begroot. Het totale voordeel wordt toegevoegd aan de reserve Sociaal Domein, € 124.000.

Werkelijk tlv Reserve Soc Domein	2015	2016	2017	2018
WMO taken 2007	€ 1.385.926	€ 1.505.577	€ 1.497.697	€ 1.688.716

WMO maatwerkvoorzieningen € 284.000

In 2018 zijn er veel vervangingen van scootmobielen geweest. Van de overschrijding van € 146.000 heeft voor krap de helft betrekking op aanvragen uit 2017. Het budget voor verstrekking rolstoelen is met € 56.000 overschreden. Bij de 2^e bestuursrapportage werd nog een voordeel verwacht. Daarnaast is ook het budget voor aanpassingen woonvoorzieningen overschreden met € 65.000. Op overige posten is een nadeel van € 17.000 te melden.

Wijkteam € 200.000

Het voordeel op dit product wordt voor € 149.000 veroorzaakt door een hogere onttrekking aan de reserve Sociaal Domein voor organisatiekosten van het Team voor Elkaar. Daarnaast zijn de kosten externe ondersteuning € 51.000 lager dan geraamd.

Jeugdgezondheidszorg: € 112.000

Er zijn minder kosten gemaakt voor preventief gezondheidsonderzoek € 10.000. Minder kosten omdat het project POH (Praktijk Ondersteuner Huisartsen) in 2018 niet is gestart € 60.000. Het budget voor externe ondersteuning laat een voordeel zien van € 21.000. Deze ondersteuning wordt nu binnen de organisatie Team voor Elkaar verleend. Tot slot laat het budget basistaken een voordeel zien van € 20.000 grotendeels door de positieve afrekening uit het jaar 2017

“Arbeidsparticipatie”

De financiële uitkomst van dit werkgebied valt **€ 20.000** voordeliger uit dan geraamd. Aan uren is voor **€ 171.000** meer toegerekend dan geraamd. Per saldo is aan overige incidentele en structurele kosten en opbrengsten een voordelig resultaat behaald van **€ 190.000**.

Hierna een analyse van het resultaat van de overige kosten en opbrengsten.

Nieuwkomers € 39.000

De kosten voor de maatschappelijke begeleiding, woonbegeleiding en vervoerskosten pakken **€ 39.000** voordeliger uit er minder nieuwkomers waren dan verwacht.

Sociale Werkvoorziening € 16.000

Dit positieve resultaat op overige kosten en opbrengsten ontstaat doordat organisatiekosten worden gedekt uit de reserve Sociaal Domein.

In 2018 is het besluit genomen tot uittreding van de GR Delta. De afkoopsom werd voor € 315.000 gedekt uit de Weerstandsreserve en voor € 115.000 gedekt uit de vrije reserve.

De jaarbijdrage aan Delta is met ruim € 205.000 overschreden. De rijksbijdrage WSW is ruim € 151.000 hoger dan geraamd. Per saldo een extra uitname uit de reserve Sociaal Domein van € 54.000.

Tot slot is het project voor de lokale uitvoering nog niet afgerond in 2018. Het restant van ruim € 95.000 is nog nodig in 2019, dit wordt aangevraagd via de eerste burap 2019. Deze kosten worden gedekt uit de reserve Sociaal Domein.

Reintegratie en Participatie

Het budget voor Re-integratie en participatie laat een voordeel zien van per saldo € 172.000. Er zijn aanzienlijk minder re-integratietrajecten ingezet dan voorzien.. Dit voordeel wordt verrekend met de reserve 3D.

<u>Werkelijk tlv Reserve Soc Domein</u>	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>	<u>2018</u>
Reintegratie/Participatie	€ 352.773	€ 167.910	€ 211.262	€ 201.389

Algemene Bijstand en Inkomensvoorzieningen (IOAW/IOAZ) € 185.000

Het budget voor uitvoeringskosten laat een voordeel zien van **€ 53.000**. Voor leerplicht zijn ook uitvoeringskosten geraamd. Dus deze komen bij dit product te vervallen.

Het beschikbare budget voor de kosten van algemene bijstand, inclusief de inkomensvoorzieningen (IOAW, IOAZ en BZ) en uitvoeringskosten laat per saldo een tekort zien van **€ 23.000**. Ten opzichte van de 2^e bestuursrapportage (€ 117.000 nadeel) valt dit dus mee. Dit komt mede door een verhoging van de uitstroom en door een verlaging van de post dubieuze debiteuren. Daarnaast hebben we een hogere rijksbijdrage over 2018 ontvangen van **€ 155.000**.

Minima en Bijzondere bijstand € 50.000

Op deze post is de totale overschrijding te melden. Het budget voor bijzondere bijstand laat een tekort zien van **€ 173.000**. Toekenningen van niet beïnvloedbare kosten voor beschermingsbewind leiden wederom tot een stijging van de uitgaven. Daarnaast lichte stijging kosten voor juridische bijstand en er zijn flinke uitgaven voor inrichtingskosten, huisvesting nieuwkomers, geweest.

De uitgaven schuldhulpverlening en minimabeleid valt **€ 123.000** lager uit. Er is minder een beroep gedaan op het minimaregelingen.

Portefeuillehouders: J. Pierik – van der Snel en M. Wartena

Dit programma gaat over de volgende werkgebieden

- Maatschappelijke voorzieningen en welzijn
- Onderwijs en kinderopvang

Maatschappelijke voorzieningen en welzijn

Wat hebben we gedaan

College	Stand van zaken	Resultaat	Wanneer waren we tevreden	Stand van zaken	Resultaat
Doorontwikkeling van SWB naar een uitvoeringsorganisatie voor Algemene Voorzieningen in Brummen	De besluitvorming inzake knooppunt mantelzorg binnen SWB heeft plaatsgevonden en de uitvoering start op 01 januari 2019. De samenwerking tussen SWB en bibliotheek rond nieuwkomers, laaggeletterdheid en vrijwillige inzet is gerealiseerd		Wanneer de SWB meer bijdraagt aan een effectieve en efficiënte uitvoering van het programma Samen Goed voor Elkaar en de ambtelijke capaciteit anders en efficiënter kan worden ingezet door een betere scheiding van de opdrachtgevers en opdrachtnemersrol. Wanneer de uitvoering van een integraal programma op de gebieden van Kunst, Cultuur, Participatie & Educatie en Ontmoeting in samenwerking met de Bibliotheek Brummen – Voorst en de Culturele Stichting in 2018 tot stand komt	Het beoogde doel is gerealiseerd en zal in 2019 worden voortgezet	
Uitvoering Vrijwillige inzet	loopt volgens planning (weer volledige formatie)		Wanneer inwoners meer zelf kunnen oplossen (leefring 1 en 2) en wanneer er meer mensen in Brummen als vrijwilliger actief zijn.	loopt volgens planning	

Relevante (beleids)documenten

Document	In werking	Evaluatie
Bestuursprogramma 2015-2018 Schakelen naar de toekomst	2014	2018
Integraal beleidsnota 3 Decentralisaties Gemeente Brummen	2014	N.v.t.
Lokaal beleidsplan Jeugd 2015 – 2016 gemeente Brummen	2014	2017
Beleidsplan Maatschappelijke ondersteuning 2015 – 2016	2014	2017
Beleidsnota Participatiewet 2015 – 2016	2014	2017
Investeringsagenda ‘Samen Goed Voor Elkaar’	2017	2020
Programmaplan ‘Samen Goed Voor Elkaar’	2017	2018
Actieplan Nieuwkomers in Brummen	2016	2018
Strategisch Plan “Wij Werken Samen Voor Brummen” Algemene Voorzieningen in de gemeente Brummen	2016	2020

Kengetallen

BBV nr.	Benaming	Toelichting	Waarde	Bron
20	Niet sporters	Het percentage inwoners dat niet sport ten opzichte van het totaal aantal inwoners.	2014: 50,2% 2016: 47,3%	CBS/RIVM

Onderwijs en kinderopvang

Wat hebben we gedaan

College	Stand van zaken	Resultaat	Wanneer waren we tevreden	Stand van zaken	Resultaat
We blijven inzetten op een goede uitvoering en dienstverlening leerplicht binnen het Team Voor Elkaar.	Leerplichtambtenaar werkt nauw samen met Team voor Elkaar en is tenminste één dag per week in Brummen aanwezig.		Wanneer leerplicht en scholen elkaar verstevigen in de opdracht te komen tot de opgave geen kind langer dan 3 maanden thuis (exclusief vrijstellingen)	Leerplichtambtenaar heeft goede contacten met de scholen en zorgt voor verbinding tussen scholen en Team voor Elkaar.	
We vergroten de inzet op Peuteropvang binnen de kinderopvang (voorschool) voor ouders die niet in aanmerking komen voor kinderopvangtoeslag.	Er is geen brief meer verzonden, omdat het Rijk onverwachts een ruime verlaging van vergoeding voor deze regeling heeft toegekend. Nog meer stimuleren dan nu gebeurt via het consultatiebureau is daarom vooralsnog geen noodzaak.		Wanneer alle peuters naar de voorschool gaan.	Naar aanleiding van de 0-meting per 1-1-2019 kunnen we pas bepalen hoeveel kinderen niet naar de voorschool gaan. 0-meting is uitgezet, echter nog niet volledig terug ontvangen.	
Versterking samenwerking Voortgezet Onderwijs en MBO Onderwijs en TVE.	Hier is in 2018 op ingezet o.a. door onderstaande pilot.		Wanneer er in 2018 samenwerkingsafspraken worden vastgesteld.	Gesprekken hebben plaatsgevonden en knelpunten zijn duidelijk, proces om te komen tot afspraken is nog niet afgerond.	
Pilot verbinden onderwijs en zorg.	Pilot heeft plaatsgevonden.		Wanneer het aantal thuiszitters is gedaald conform de landelijke doelstelling: in 2020 geen kind langer dan 3 maanden thuis.	In het schooljaar 2017/2018 waren er vier kinderen langer dan 3 maanden thuis.	
Goede huisvesting, beheer en onderhoud van basisscholen	De scholen zijn in juni opgeleverd. Beheer en onderhoud voor de scholen is geregeld.		Wanneer de bouw van twee scholen in 2018 wordt afgerond; Wanneer het beheer en onderhoud voor de gerealiseerde scholen in 2018 is overgedragen;	De scholen zijn in juni opgeleverd. Beheer en onderhoud voor de scholen is geregeld.	
Huisvestingssituatie school De Lans op locatie Michaelshoeve verstevigen en renoveren	Het lijkt nog niet mogelijk een erpachtscontract af te sluiten. De school heeft nu i.p.v. een renovatieverzoek een verzoek tot nieuwbouw ingediend. Dit leidt tot andere keuzeafweging		Wanneer in 2018 de grondsituatie is opgelost en er goede afspraken over renovatie zijn gemaakt.	Het lijkt nog niet mogelijk een erpachtscontract af te sluiten. De school heeft nu i.p.v. een renovatieverzoek een verzoek tot nieuwbouw ingediend. Dit leidt tot andere keuzeafweging	
Blijven inzetten op goed onderwijsachterstandenbeleid	Nieuwe regelgeving is bekend, tevens het budget dat beschikbaar is voor de verhoging van 10,5 naar 16 uur VVE. Deze verhoging moet uiterlijk 1 januari 2020 ingaan. Gesprekken over		Wanneer alle (door het consultatiebureau) geïndiceerde kinderen met een taalachterstand daadwerkelijk op een traject geplaatst zijn.	Volgens de huidige regelgeving zijn alle geïndiceerde kinderen geplaatst.	

	de mogelijkheden van uitvoering vinden plaats met de betrokken kinderopvanginstellingen.			
--	--	--	--	--

Relevante (beleids)documenten

Document	In werking	Evaluatie
Integraal huisvestingsplan onderwijsvoorzieningen	2007	N.v.t.
Bestuursprogramma 2015-2018 Schakelen naar de toekomst	2014	2018
Integraal beleidsnota 3 Decentralisaties Gemeente Brummen	2014	N.v.t.
Lokaal beleidsplan Jeugd 2015 – 2016 gemeente Brummen	2014	2017
Investeringsagenda 'Samen Goed Voor Elkaar'	2016	2020
Programmaplan 'Samen Goed Voor Elkaar'	2016	2018
Actieplan Nieuwkomers in Brummen	2016	2018
Strategisch Plan "Wij Werken Samen Voor Brummen" Algemene Voorzieningen in de gemeente Brummen	2016	2020
Nadere regels Alle peuters naar de voorschool <i>Regels voor VVE nog niet beschikbaar. Opstellen verordening Kinderopvang wordt doorgeschoven naar 2019</i>	2017	
Onderwijsachterstandenbeleidsplan <i>Gesprekken met VVE instelling vast gestart, vooruitlopend op definitieve informatie. Definitief beleid vaststellen vindt in 2019 plaats.</i>	2017	

Kengetallen

BBV nr.	Benaming	Toelichting	Waarde	Bron
17	Absoluut verzuim	Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1.000 leerlingen.	2014: 6,73 2015: 1,26 2016: 2,59 2017: 4,37	DUO
18	Relatief verzuim	Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 leerlingen.	2014: 27,53 2015: 25,55 2016: 24,95 2017: 27,59	DUO
19	Vroegtijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	2014: 1,2% 2015: 1,3% 2016: 1,6%	DUO

Toelichting op de financiële ontwikkelingen

<i>bedragen x € 1.000</i>	Realisatie 2017	Begroting 2018	Begroting na wijziging	Realisatie 2018
<i>Lasten</i>				
Incidenteel	2	43	110	84
Structureel	4.300	3.617	3.747	3.934
Totale lasten	4.302	3.660	3.857	4.018
<i>Baten</i>				
Incidenteel	0	0	0	0
Structureel	946	875	751	1.008
Totale baten	946	875	751	1.008
Resultaat voor bestemming	-3.356	-2.786	-3.105	-3.009
<i>Lasten</i>				
Mutaties reserves	0	0	0	0
Totale lasten	0	0	0	0
<i>Baten</i>				
Mutaties reserves	7	7	7	1
Totale baten	7	7	7	1
Mutaties reserves	7	7	7	1
Saldo incl. bestemmingen	-3.349	-2.779	-3.098	-3.009

Het financiële verloop van de werkgebieden

Bij het programma horende de volgende producten van het college van burgemeester en wethouders. De bedragen betreffen de saldi na bestemming, dus inclusief toevoegingen en onttrekkingen aan reserves.

	Rekening 2017			Begroting 2018 na wijz.			Rekening 2018			Afwijking		
	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
Maatschappelijke Voorzieningen en Welzijn	2.386	695	-1.690	2.156	504	-1.653	2.119	540	-1.579	37	36	73
Onderwijs en Kinderopvang	1.916	257	-1.659	1.700	255	-1.445	1.899	469	-1.430	-198	214	16
Resultaat incl. bestemming	4.302	953	-3.349	3.857	759	-3.098	4.018	1.009	-3.009	-161	250	89

Toelichting op de werkelijke incidentele lasten (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Begroot na wijz	Werkelijk	Restant
Oudarchief, inrichting nieuw digitaal oud archief	€ 48	€ 7	€ 41
Sportkompas, aanloopkosten nieuwe stichting	€ 19	€ 19	€ 0
Sport, incidentele budgetten (Sportkompas, JOGG en overnamekosten)	€ 43	€ 58	-€ 15
	€ 110	€ 84	€ 26

Verschillen tussen de realisatie en de begroting na wijziging

De financiële uitkomst van het programma valt afgerond € 89.000 voordeliger uit dan geraamd. Hieronder de hoofdoorzaken van dit verschil.

“Maatschappelijke voorzieningen en Welzijn”

De financiële uitkomst van dit werkgebied valt € 73.000 voordeliger uit dan geraamd. Dit wordt voor € 30.000 veroorzaakt door minder toegerekende uren dan geraamd. Aan overige incidentele en structurele kosten en opbrengsten is een voordelig resultaat behaald van € 43.000.

Hierna een analyse van het resultaat van de overige incidentele en structurele kosten en opbrengsten.

Oud archief € 41.000

De overgang van het oud archief naar e-depot is nog niet afgerond in 2018. Het restant zal in de 1^e bestuursrapportage 2019 weer aangevraagd worden.

Binnensportaccommodaties € 7.000

Vanaf 2018 wordt het beheer van Rhienderoord Zwem- & Sportplezier en de Bhoel door Stichting Sportkompas uitgevoerd. Saldo meerkosten € 53.600 en saldo meeropbrengsten verhuur € 53.400 kunnen met elkaar worden verrekend. Het nadeel wordt voor een deel veroorzaakt door de eenmalige overnamekosten.

“Onderwijs en Kinderopvang”

De financiële uitkomst van dit werkgebied valt **€ 16.000** voordeliger uit dan geraamd. Dit wordt voor **€ 103.000** veroorzaakt door minder toegerekende uren dan geraamd. Aan overige incidentele en structurele kosten en opbrengsten is een nadelig resultaat behaald van **€ 87.000**.

Hierna een analyse van het resultaat van de overige incidentele en structurele kosten en opbrengsten.

Zorgverbreding € 21.000

Het Gemeentelijk Onderwijs en Achterstandenbeleid, inclusief het onderdeel verhoging taalniveau 3F en de voorleesexpres laten een voordeel zien aan kosten van € 54.000. Hier tegenover staan lagere inkomsten ter grootte van **€ 8.000**. Het overschot kan onder aftrek van organisatiekosten toegevoegd aan de beklemde middelen voorziening GOA/VVE en taalniveau 3F voor een totaalbedrag van **€ 24.000**.

Leerlingenvervoer € 114.000

De werkelijke kosten van het leerlingenvervoer is € 114.000 hoger dan geraamd. Er is veel meer gebruik gemaakt van het vervoer en door een hoger prijs per reiseenheid. In 2019 zal rekening moeten worden gehouden met deze ontwikkelingen.

Portefeuillehouders: P.J.Q. Steinweg, A. van Hedel en E. van Ooijen

Dit programma gaat over de volgende werkgebieden

- Bedrijfsvoering
- Financiering en overig

Bedrijfsvoering

Wat hebben we gedaan

College	Stand van zaken	Resultaat	Wanneer zijn we tevreden	Stand van zaken	Resultaat
Invulling geven aan de wet Generieke Digitale Infrastructuur (GDI) met behulp van de Monitor op Doelgerichte Digitalisering.	Wordt in 2020 uitgevoerd.		Als Dienstverlening een 8 scoort op klanttevredenheid	Rapportcijfer digitale dienstverlening 2018 is 6,79	
Slimme processen en een uitgekende ICT inrichten ten behoeve van een flexibele, toekomstgerichte Bedrijfsvoering (zaakgerichtwerken)	1e fase van zaakgerichtwerken is gerealiseerd. In fase 2 worden de processen gefinetuned met de juiste stappen en documenten. Burgerzaken en VTH moeten nog aansluiten op Join.		Als Dienstverlening een 8 scoort op klanttevredenheid	Rapportcijfer digitale dienstverlening 2018 is 6,79	
Slimmer werken: Samenwerking, Lean, Informatiemanagement en Mensen	Obeya-sessies worden georganiseerd en er wordt gewerkt vanuit het proces-idee "de klant staat centraal".		Als Dienstverlening een 8 scoort op klanttevredenheid	Rapportcijfer digitale dienstverlening 2018 is 6,79	
Invoeren producten (verplichtingen) van de landelijke Digitale Agenda 2020 van KINGVNG	Zijn een serie van kleine projecten die uitgevoerd worden tot en met 2020.		Als Dienstverlening een 8 scoort op klanttevredenheid	Rapportcijfer digitale dienstverlening 2018 is 6,79	

Relevante (beleids)documenten

Document	In werking	Evaluatie
Perspectiefnota's 2015 en 2016	2015 en 2016	2017

Kengetallen

BBV nr.	Benaming	Toelichting	Waarde	Bron
1	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	2017: 6,65 2018: 7,28 2019: 7,61	Eigen begroting
2	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	1-1-2016: 6,00 1-1-2017: 6,88 1-1-2018: 7,32	Eigen begroting
3	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	2017: € 574 2018: € 601 2019: € 638	Eigen begroting
4	Externe inhuur	Kosten als % van totale Eigen begroting loonsom + totale kosten inhuur externen	2017: 0,31% 2018: 0,28% 2019: 0,25%	Eigen begroting
5	Overhead	% van totale lasten	2017: 14,6% 2018: 15,3% 2019: 15,1%	Eigen begroting

Financiering en overig

Wat hebben we gedaan

Raad (ook in LTA)	Stand van zaken	Resultaat	Wanneer zijn we tevreden	Stand van zaken	Resultaat
Zorgen voor een algemene reserve met een omvang van 1,4 keer de weerstandsreserve	Ratio van 1,4 is niet gehaald. In 2019 volgen er voorstellen om financieel gezond te worden.		Als de algemene reserve een omvang heeft van 1,4 keer de weerstandsreserve"	De ratio bedraagt per 31-12-2018 1,07.	
Zorgen voor zoveel mogelijk kostendekkende tarieven			Als er zoveel als mogelijk kostendekkende tarieven worden gehanteerd".		
College	Stand van zaken	Resultaat	Wanneer zijn we tevreden	Stand van zaken	Resultaat
Jaarlijks af te sluiten met een jaarrekening met een positief resultaat.	Het resultaat 2018 sluit met € 514.000 negatief.		Als de jaarrekening 2018 met een positief resultaat wordt afgesloten	Het resultaat sluit met € 514.000 negatief	

Relevante (beleids)documenten

Document	In werking	Evaluatie
Perspectiefnota's 2015-2016	2015 en 2016	2017

Toelichting op de financiële ontwikkelingen

<i>bedragen x € 1.000</i>	Realisatie 2017	Begroting 2018	Begroting na wijziging	Realisatie 2018
<i>Lasten</i>				
Incidenteel	74	8	13	41
Structureel	7.694	7.024	7.116	7.470
Totale lasten	7.768	7.032	7.129	7.511
<i>Baten</i>				
Incidenteel	0	0	0	0
Structureel	21.862	20.787	20.946	20.953
Totale baten	21.862	20.787	20.946	20.953
Resultaat voor bestemming	14.095	13.755	13.817	13.442
<i>Lasten</i>				
Mutaties reserves	198	234	271	186
Totale lasten	198	234	271	186
<i>Baten</i>				
Mutaties reserves	121	136	1.235	310
Totale baten	121	136	1.235	310
Mutaties reserves	-77	-97	964	124
Saldo incl. bestemmingen	14.018	13.658	14.780	13.566

Het financiële verloop van de werkgebieden

Bij het programma horende de volgende producten van het college van burgemeester en wethouders. De bedragen betreffen de saldi na bestemming, dus inclusief toevoegingen en onttrekkingen aan reserves.

	Rekening 2017			Begroting 2018 na wijz.			Rekening 2018			Afwijking		
	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
Bedrijfsvoering	7.259	174	-7.085	6.648	197	-6.451	6.949	253	-6.696	-301	56	-246
Financiering en Overig	707	21.810	21.103	752	21.984	21.231	748	21.010	20.263	5	-973	-969
Resultaat incl. bestemming	7.966	21.984	14.018	7.400	22.181	14.780	7.697	21.263	13.566	-297	-918	-1.214

Toelichting op de werkelijke incidentele lasten (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Begroot na wijz	Werkelijk	Restant
Financiële informatievoorziening, onderzoekskosten btw	€ 0	€ 29	-€ 29
Externe voorlichting, promotiefolder	€ 8	€ 0	€ 8
Huisvesting bestuursdienst, incidentele kosten	€ 0	€ 3	-€ 3
Gemeentewinkel Eerbeek, incidentele kosten	€ 0	€ 1	-€ 1
Werkplaatsen, incidentele kosten	€ 0	€ 1	-€ 1
Tractie, levering laadpalen	€ 2	€ 3	-€ 1
Arbeidsomstandigheden, kosten Medewerkers Tevredenheids Onderzoek	€ 3	€ 5	-€ 3
	€ 13	€ 41	-€ 29

Verschillen tussen de realisatie en de begroting na wijziging

De financiële uitkomst van het programma valt afgerond **€ 1.215.000** nadeliger uit dan geraamd. Dit bedrag is inclusief het verwachte tekort tot en met de 1^e bestuursrapportage van afgerond € 867.000. Hieronder de hoofdoorzaken van dit verschil.

“Bedrijfsvoering”

De financiële uitkomst van dit werkgebied valt **€ 246.000** nadeliger uit dan geraamd. Dit wordt voor **€ 166.000** veroorzaakt door meer toegerekende uren dan geraamd. Aan overige kosten en opbrengsten is een nadelig resultaat behaald van **€ 79.000**.

Hierna een analyse van het resultaat van de overige incidentele en structurele kosten en opbrengsten.

Bedrijfsvoeringskosten bestuursdienst € 64.000

Kosten van consumptievoorziening, aankleding en verzorging is overschreden. Verder zijn er hogere kosten dan geraamd op drukwerk, kantoorbenodigdheden, abonnementen en portokosten. In totaal een tekort van **€ 64.000**.

Financiële informatievoorziening en invordering € 54.000

In 2018 zijn onderzoekskosten **€ 29.000** gemaakt in het kader van terug te vorderen btw. Het voordeel wat hier uit voortvloeit zal in 2019 verantwoord worden.

Invorderingskosten laten per saldo een voordeel zien van € 83.000 en wordt voor een groot deel veroorzaakt door het verlagen van de voorziening voor dubieuze debiteuren.

Saldo kostenplaatsen € 189.000

Betreft het saldo van niet verdeelde organisatiekosten. In 2018 gaat het om een nadeel. (2% van werkelijk verdeelde organisatiekosten)

Werkplaatsen € 31.000.

Nadeel overige kosten **€ 22.000** met name door energiekosten, ook nog van locatie Eerbeek. Daarnaast hogere kapitaallasten van **€ 9.000**.

Organisatie en Personeelsbeleid € 170.000

Het restant budget bestaat onder andere uit de volgende posten:

Budget beloningsdifferentiatie	€ 6.000
Budget ziektevervang	€ 72.000
Budget overwerk	€ 44.000
Budget verzekeringen	€ 44.000
Totaal	€ 166.000

Dit bedrag wordt meegenomen in de dekking van de loonkosten en kosten van inhuur van de gemeentelijke organisatie (LKA). Daarnaast een overschot van afgerond € 6.000 als invulling van de taakstelling op organisatiekosten.

Informatisering en Automatisering € 19.000

In 2018 heeft een overschrijding plaatsgevonden van het budget. De kosten van beveiliging zijn hoger mede als gevolg van de invoering AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming). De kosten bij het onderdeel communicatie zijn als gevolg van herinrichting telefooncentrale overschreden. Verder kunnen de extra kosten voor licenties, applicatie- en systeembeheer gedekt worden binnen de beschikbare middelen van automatisering.

“Financiering en Overig”

De financiële uitkomst van dit werkgebied valt **€ 969.000** nadeliger uit dan geraamd.

Aan uren is voor **€ 48.000** minder toegerekend dan geraamd. Per saldo is aan overige kosten en opbrengsten een nadelig resultaat behaald van **€ 1.017.000**.

Dit nadeel is inclusief het verwachte begrotingstekort tot en met de 1^e bestuursrapportage van afgerond **€ 867.000**.

Hierna een analyse van het resultaat van de overige incidentele en structurele kosten en opbrengsten.

Saldo renteverdeling € 55.000

Het voordelige saldo wordt grotendeels veroorzaakt door de ontvangen rente op kortlopende leningen. In de 2^e bestuursrapportage was al melding gedaan van een voordeel.

Belastingen € 84.000

Voor zowel de OZB op woningen (-/- 0,6%) als op niet-woningen (-/-5,4%) is de werkelijke opbrengst lager dan geraamd. Dit wordt met name veroorzaakt door toegekende bezwaarschriften.

Toeristenbelasting € 33.000

Deze post geeft per saldo een voordeel. De opbrengst toeristenbelasting is hoger. 25% van de opbrengst wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve Toerisme en Recreatie.

Algemene uitkering € 29.000

Via de 1^e bestuursrapportage is de stand van de algemene uitkering bijgesteld. Positief op grond van de informatie uit de september- en decembercirculaire 2017. In de 2^e bestuursrapportage, basis meicirculaire, werd ook nog een hogere rijksuitkering verwacht van **€ 191.000**.

De uiteindelijke rijksuitkering 2018 is gebaseerd op gegevens uit de september- en decembercirculaire 2018 en deze komt lager uit dan de raming na de 1^e bestuursrapportage. Uw gemeenteraad is hier middels specifieke advisering over geïnformeerd.

Dit is ten opzichte van de verwachte uitkering in de meicirculaire een forse verslechtering;

- de grootste oorzaak hiervan is bijstelling van het accres in de septembercirculaire 2018 van **€ 198.000**.

- de uitkeringsfactor valt voor de jaren 2017 en 2018 per saldo **€ 25.000** lager uit.

Stelposten € 125.000

Bijdrages van de post boven formatief personeel heeft incidenteel een voordeel opgeleverd van **€ 38.000** wegens inleenvergoedingen welke niet geraamd waren.

Aan ziektewet- en werkloosheidsuitkeringen is een bedrag van **€ 25.000** meer uitgekeerd

Van de stelpost in te verdienen organisatiekosten resteert bij deze post een bedrag van **€ 140.000**. Op overige bedrijfsvoeringsposten is **€ 30.000** aan voordelen behaald. Daarnaast komt uit de Loonkosten analyse naar voren dat er structureel capaciteit is ingeleverd ten behoeve van de taakstelling van de Raad. Het gaat hier om een bedrag van afgerond **€ 71.000**. Resteert er een totale taakstelling van **€ 39.000**. (140.000 -/- 30.000 -/- 71.000)

Deze valt uiteen in de taakstelling van de Raad van afgerond **€ 14.000** en taakstelling overbezetting afgerond **€ 25.000**

Onvoorziene uitgaven

Van de begrote post **€ 20.000** resteert een bedrag van **€ 13.475**.

Begrotingssaldo € 867.000

Dit bedrag is het geraamde negatieve begrotingsresultaat t/m de 1^e bestuursrapportage. Voor het werkelijke resultaat 2018 wordt naar de inleiding van dit boekwerk verwezen.

2.2 De paragrafen

Algemeen

In deze paragraaf worden de beleidslijnen beschreven die van belang zijn voor de gemeentelijke belastingen en heffingen. Verder worden de financiële uitkomsten in 2018 beschreven.

De onroerende-zaak belastingen (OZB)

Via het coalitieakkoord “Schakelen naar de toekomst” 2014-2018 is het bestaande beleid van in principe alleen inflatiecorrectie bij de belastingtarieven herbevestigd. Voor de jaarlijkse inflatiecorrectie OZB binnen onze gemeente is het indexeringscijfer voor de consumentenprijsindices (CPI) over het tijdvak juli vorig jaar – juni lopend jaar van belang. Dit percentage kwam voor 2016-2017 uit op 0,9%..

De Onroerende Zaakbelastingen als percentage van de waarde

De onroerende zaakbelastingen (OZB) worden geheven als een percentage van de WOZ-waarde van de betreffende onroerende zaak. Eenzelfde systematiek als bij de berekening van het eigenwoningforfait bij de inkomstenbelasting.

Bij de vaststelling van de percentages voor 2018 werd rekening gehouden met de verschuiving van de waardepeildatum van 1 januari 2016 naar 1 januari 2017. Op basis van informatie van de Waarderingskamer werd de waardeontwikkeling bij woningen geschat op 2,25%. Voor niet-woningen is dat 0%. Bij de vaststelling van de tarieven voor 2018 werd met deze ontwikkeling rekening gehouden.

Onroerende-zaakbelastingen	Werkelijk 2017	Begroot 2018	Werkelijk 2018
Netto gerealiseerde c.q. te realiseren opbrengst, inclusief jaarlijks accres	€ 3.524.958	€ 3.640.835	€ 3.558.518
Inflatiecorrectie op basis ontwikkeling CPI.	0,5%	0,9%	0,9%
Voorgesteld inflatiepercentage	0,0%	0,9%	0,9%
Woningen, eigenarenheffing in %	0.106%	0.105%	0.105%
Niet-woningen, gebruikersheffing in %	0.173%	0.175%	0.175%
Niet-woningen, eigenarenheffing in %	0.217%	0.219%	0.219%

De toeristenbelasting

Bepalend voor de hoogte van de aanslagen toeristenbelasting is het aantal overnachtingen door personen die niet in onze gemeente woonachtig zijn en het tarief per overnachting. Vanaf 2012 is het tarief € 1,35. Conform de vastgestelde nota Reserves en Voorzieningen 2018 (Z003031/D283683) wordt vanaf 2018 25% van de inkomsten toegevoegd aan de bestemmingsreserve Recreatie en Toerisme. Deze reserve wordt vervolgens ingezet voor de bekostiging van de kosten van al bestaande en nieuwe recreatieve voorzieningen.

De werkelijke opbrengst 2018 bedraagt € 742.605
 Toevoegen aan bestemmingsreserve Recreatie en Toerisme 25% € 185.651

De afvalstoffenheffing

Beleidsuitgangspunt is 100% dekking van de toe te rekenen kosten. Dekkingstekorten of –overschotten worden aan het eind van het jaar verrekend met de bestemmingsreserve afvalstoffenheffing en worden vervolgens weer betrokken bij de tariefstelling in komende jaren. Voor 2018 was ruimte voor verlaging van de tarieven met 7,5%.

Afvalstoffenheffing	Werkelijk 2017	Begroot Nw 2018	Werkelijk 2018
Gerealiseerde cq. te realiseren opbrengst via tarieven	€ 1.602.825	€ 1.479.740	€ 1.490.600
Vast recht per perceel per maand of een deel daarvan	€ 10,76	€ 9,95	€ 9,95
Container hoogbouw 30 liter voor restafval	€ 0,87	€ 0,80	€ 0,80
Container hoogbouw 60 liter voor restafval	€ 1,64	€ 1,52	€ 1,52
Een container van 80 liter bestemd voor restafval	€ 2,49	€ 2,30	€ 2,30

Een container van 140 liter bestemd voor restafval	€ 3,95	€ 3,65	€ 3,65
Een container van 240 liter bestemd voor restafval	€ 6,38	€ 5,90	€ 5,90
Een container van 80 liter bestemd voor gft-afval	€ 0,89	€ 0,82	€ 0,82
Een container van 140 liter bestemd voor gft-afval	€ 1,43	€ 1,32	€ 1,32
Een container van 240 liter bestemd voor gft-afval	€ 2,29	€ 2,12	€ 2,12
Procentuele stijging t.o.v. het voorgaande jaar.	- 1,0%	-7,5%	-7,5%

Berekening van de kostendekkendheid van een heffing	Begroot na wijz	Realisatie
Kosten product (taakveld 7.3) +	€ 1.287.834	€ 1.267.744
Inkomsten product, excl. heffingen (taakveld 7.3) -	€ 73.000	€ 459.164
Toevoeging aan reserve +	€ 0	€ 229.480
Netto kosten taakveld	€ 1.214.834	€ 1.038.060
Toe te rekenen kosten:		
Overhead op organisatiekosten	€ 40.850	€ 24.984
Kosten minimabeleid (taakveld 6.3)	€ 80.000	€ 68.477
Kosten openbare reiniging/straatvegen (taakveld 2.1)	€ 93.835	€ 79.770
Aandeel rente over investeringen (t/m 2017)	€ 8.227	€ 7.408
BTW	€ 271.592	€ 271.901
Totale kosten	€ 1.709.338	€ 1.490.600
Inzet reserve	€ 229.598	€ 0
Opbrengst heffingen (taakveld 7.3)	€ 1.479.740	€ 1.490.600
Totale opbrengsten	€ 1.709.338	€ 1.490.600
Dekkingspercentage	100%	100%

Per saldo wordt € 229.480 toegevoegd aan de bestemmingsreserve Afvalstoffenheffing. Dit is € 459.078 meer dan de raming na wijziging. Voor het grootste deel wordt dit veroorzaakt door de meer-opbrengst Afvalfonds Verpakkingen (vergoeding voor het gescheiden inzamelen van verpakkingsafval). Geraamde inzet van de reserve bedroeg € 229.598.

De rioolheffing

Net als bij de afvalstoffenheffing is ook bij de rioolheffing het beleidsuitgangspunt dat 100% van de toe te rekenen kosten moet worden gedekt. Verder wordt hier met een egalisatievoorziening gewerkt. Er was ruimte voor verlaging van de tarieven 2018 met 5%.

Rioolheffing	Werkelijk 2017	Begroot Nw 2018	Werkelijk 2018
Gerealiseerde cq. te realiseren opbrengst via tarieven	€ 2.772.913	€ 2.578.955	€ 2.735.879
Aantal m3 waterverbruik voor heffing	1.025.467 m ³	1.017.500 m ³	1.063.067 m ³
Vastrecht per rioolaansluiting	€ 40,27	€ 38,26	€ 38,26
Variabel tarief per m3 waterverbruik	€ 2,30	€ 2,18	€ 2,18
Procentuele stijging tarief t.o.v. het voorgaande jaar	-3,0%	-5,0%	-5,0%

Berekening van de kostendekkendheid van een heffing	Begroot na wijz	Realisatie
Kosten product (taakveld 7.2) +	€ 1.514.814	€ 1.610.286
Inkomsten product, excl. heffingen (taakveld 7.2) -	€ 3.250	€ 11.835
Toevoeging aan voorziening (taakveld 7.2) +	€ 0	€ 2.130
Netto kosten taakveld	€ 1.511.564	€ 1.600.581
Toe te rekenen kosten:		
Overhead op organisatiekosten	€ 115.017	€ 98.823
Kosten minimabeleid (taakveld 6.3)	€ 100.000	€ 99.126
Kosten openbare reiniging/straatvegen (taakveld 2.1)	€ 140.753	€ 119.655
Aandeel rente over investeringen (t/m 2017)	€ 547.029	€ 496.687
BTW	€ 320.718	€ 321.007
Totale kosten	€ 2.735.081	€ 2.735.879
Inzet voorziening (taakveld 7.2)	€ 156.126	€ 0
Opbrengst heffingen (taakveld 7.2)	€ 2.578.955	€ 2.735.879
Totale opbrengsten	€ 2.735.081	€ 2.735.879
Dekkingspercentage	100%	100%

Per saldo wordt € 2.130 toegevoegd aan de voorziening Rioolheffing. Dit is € 158.256 hoger dan geraamd bij de begroting na wijziging. Voor het grootste deel komt dit door de hogere werkelijke opbrengst rioolheffing. Geraamde inzet van de voorziening bedroeg € 156.126.

Leges

Om de opbrengst inflatiebestendig te houden worden de tarieven jaarlijks aangepast met de inflatie in Nederland.

Opbrengst leges	Werkelijk 2017	Begroot Nw 2018	Werkelijk 2018
Rijks- en gemeentelijke leges productgroep burgerzaken	€ 370.461	€ 327.327	€ 337.722
Leges naturalisaties	€ 12.950	€ 10.577	€ 9.862
Leges burgerlijke stand	€ 49.030	€ 52.445	€ 56.396
Leges o.b.v. de Algemene Plaatselijke Verordening (APV)	€ 8.533	€ 8.000	€ 8.242
Leges omgevingsvergunningen w.o. bouwen	€ 695.523	€ 489.929	€ 373.660

Begrafnisrechten

Om de opbrengst inflatiebestendig te houden worden de tarieven jaarlijks aangepast met de inflatie in Nederland. Bij de ramingen voor 2018 was rekening gehouden met inflatiecorrectie van 0,9%.

Opbrengst leges	Werkelijk 2017	Begroot Nw 2018	Werkelijk 2018
Gerealiseerde c.q. te realiseren opbrengst	€ 109.467	€ 92.055	€ 89.120

Algemeen

Om financiële risico's op te kunnen vangen is het nodig om voldoende middelen in de algemene reserve te hebben. Maar hoe bepaalt de gemeente die risico's, en hoe groot zou de reserve dan moeten zijn? En hoe verhoudt de financiële positie van Brummen zich tot andere gemeenten. Deze vragen komen in deze paragraaf aan bod. Achtereenvolgens wordt ingegaan op:

- A. de weerstandscapaciteit;
- B. de risico's;
- C. het beleid dat op de weerstandscapaciteit en de risico's van toepassing is;
- D. financiële kengetallen.

A) De weerstandscapaciteit

Bij de weerstandscapaciteit gaat het om de vraag welke middelen en mogelijkheden de gemeente heeft om niet begrote lasten (die onverwachts en substantieel zijn) te dekken, zonder dat de begroting en het beleid hoeven te worden aangepast.

De raad heeft d.d. 21 juni 2018 via raadsbesluit (RB18.0024) in de [nota weerstandsvermogen](#) aangegeven hierbij niet te kijken naar de stille reserves (bijv. verkoop van in het vastgoed) en ook niet naar de onbenutte belastingcapaciteit (bijv. een ozb-verhoging). We gaan dan ook uit van een zogenaamde *enge* interpretatie van de weerstandscapaciteit.

Omschrijving	Eng	Ruim
1. Algemene reserve	X	X
2. Bestemmingsreserves	X	X
3. Stelpost onvoorzien	X	X
4. Flexibiliteit van de begroting	X	X
5. Stille reserves (niet direct beschikbaar)		X
6. Onbenutte belastingcapaciteit (vraagt beleidswijziging)		X

Dat betekent dat bijvoorbeeld de zogenaamde stille reserves en onbenutte belastingcapaciteit niet worden meegenomen bij de berekening van de weerstandscapaciteit.

De weerstandscapaciteit van onze gemeente bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Algemene reserve

De prognose van de algemene reserve per 31 december 2018 is: € 3.110.536

Deze reserve kan in zijn geheel worden ingezet om risico's af te dekken en telt daarom volledig mee in de berekening van de weerstandscapaciteit.

Weerstandreserve

Het bedrag is alleen bedoeld als weerstandscapaciteit om risico's te kunnen afdekken. Het is te beschouwen als een soort ijzeren voorraad. De reserve is dus een onderdeel van de totale capaciteit om risico's op te vangen.

Vrije reserve

De vrije reserve is in feite de sluitpost van het eigen vermogen. Alles wat niet verrekend kan worden met de bestemmingsreserves of met de weerstandreserve wordt verrekend met deze reserve. De

vrije reserve vangt incidentele uitgaven op en het egaliseert overschotten of tekorten in de exploitatie.

2. Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves maken in principe deel uit van de weerstandscapaciteit. De bestemmingsreserves zullen naar verwachting grotendeels worden ingezet in de aankomende jaren. Vanwege het tijdelijke karakter van de bestemmingsreserves zijn deze niet meegenomen in de weerstandscapaciteit.

3. De jaarlijks in de begroting opgenomen stelpost voor onvoorziene uitgaven

Op basis van artikel 189 lid 2 van de Gemeentewet is het verplicht om een bedrag voor onvoorziene uitgaven in de begroting op te nemen. Bij het inzetten van dit bedrag voor onvoorziene uitgaven wordt een strikte begrotingsdiscipline gehanteerd, waardoor er alleen een beroep op kan worden gedaan voor onderwerpen die onvoorzien, onafwendbaar en onuitstelbaar zijn. Voor 2018 was € 20.000 beschikbaar binnen programma Financiering, wat voor € 13.475 onbenut bleef.

4. Flexibiliteit van de begroting

Tot de weerstandscapaciteit rekenen wij ook de flexibiliteit van de begroting. Dat wil zeggen of we in de gemeente Brummen in staat zijn om snel ons inkomsten- en uitgavenpatroon aan te passen. Door de diverse bezuinigingsoperaties in de afgelopen jaren is de rek (flexibiliteit) hier nagenoeg uit. Overigens is in de nota Weerstandsvermogen zoveel mogelijk rekening gehouden met de tijdfase die nodig is om bijsturingen in de begroting te kunnen effectueren. Conclusie is dat flexibiliteit op zich wel een onderdeel van de weerstandscapaciteit is, maar qua omvang moet de capaciteit op nul gesteld worden.

Niet meegerekend worden:

5. Aanwezige stille reserves

Van een stille reserve is sprake wanneer de actuele waarde van een bezitting hoger is dan de boekwaarde die op de gemeentelijke balans is opgenomen. Omdat gemeenten deze hogere waarde niet op de balans mogen opnemen ontstaat daardoor een overwaarde die stille reserve wordt genoemd.

6. De onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit zijn de extra structurele middelen die gegenereerd kunnen worden door de gemeentelijke belastingen en heffingen (OZB, afvalstoffenheffing, rioolheffing en leges) te verhogen. Voor de heffingen zijn overigens regels gesteld: de tarieven mogen maximaal kostendekkend zijn in meerjarenperspectief. Blijft over de onbenutte capaciteit binnen de OZB.

Voor de OZB is de capaciteit te berekenen door de maximale belastingtarieven te vergelijken met de belastingtarieven in de gemeente Brummen. Voor de maximale belastingtarieven is gebruik gemaakt van de normen voor "een redelijk peil van de eigen heffingen" bij het zogenaamde artikel 12 beleid zoals genoemd in de circulaire Gemeentefonds.

Uitgaande van deze maximale tarieven en de voorgestelde Brummense tarieven 2018 is een onbenutte belastingcapaciteit berekend van afgerond € 2.137.000.

Deze bedragen zijn niet meegenomen bij het bepalen van de weerstandscapaciteit van de gemeente Brummen. Reden: wijziging van OZB-tarieven vraagt om een beleidswijziging van de Raad.

Samenvatting inventarisatie van de weerstandscapaciteit

Omvang algemene reserve per 31-12-2018	€ 3.110.536
Stelpost onvoorzien	€ 10.000
Flexibiliteit van de begroting	€ 0
Totale weerstandscapaciteit 2018	€ 3.120.536

B) De risico's

De gemeente is dus in staat voor € 3.120.536 aan risico's op te vangen, maar waaruit bestaan die risico's?

Elk jaar worden de risico's die zich kunnen voordoen zo goed mogelijk ingeschat volgens de methode die is beschreven in de nota weerstandsvermogen 2018- 2021. Risico's die kleiner zijn dan € 10.000 worden niet meegenomen in de berekening omdat hiervan uitgegaan wordt dat deze gedekt kunnen worden uit de reguliere begrotingsposten. Op de totale risico-inventarisatie ligt geheimhouding omdat openbaarheid hiervan de belangen van de gemeente kan schaden. Een samenvatting van de risico's groter van € 100.000,- volgt hieronder:

Nr	Werkgebied	Gebeurtenis	Bedrag
1	1. Veiligheid, handhaven en toezicht	Grote calamiteit zoals natuur-ramp, treinongeluk etc.	€ 100.000
2	8. Openbare ruimte en Afval	Minder rendabele exploitaties en contractrisico's	P.M.
3	14. Arbeidsparticipatie	Overschrijding op budget BUIG (bijstand).	€ 210.000
4	16. Onderwijs en kinderopvang	Extra afschrijving geïnvesteerde gelden gebouwen en contractrisico's nieuwbouw	P.M.
5	17. Bestuur en dienstverlening	Overheveling ineens aan een pensioenfonds voor uitkeringen aan gepensioneerde wethouders door wettelijke regeling	€ 100.000
6	17. Bestuur en dienstverlening	Huidige collegeleden komen na collegeperiode (2014-2018) niet terug in nieuw college	€ 150.000
7	18. Bedrijfsvoering	Arbeidsrechtelijke verplichtingen voortvloeiend uit ontslag bij verdere optimalisatie en inrichten organisatie	€ 144.000
8	18. Bedrijfsvoering	Gevolgen van verkeerde aanbestedingsprocedure	€ 150.000
9	Risico's P.M. en overige risico's < € 100.000		€ 1.914.000
	Totaal weerstandsreserve		€ 2.768.000

Voor een aantal gebeurtenissen is P.M. ingevuld omdat het openbaar maken de gemeente mogelijk zou kunnen schaden.

Op de risico's onder 3 en 8 zijn uitgaven gedaan.

C) Het beleid dat op de weerstandscapaciteit en de risico's van toepassing is

Het beleid in de raadsperiode 2018-2022 is om uit te gaan van een weerstandsratio van 1,4 tot 2. Deze ratio moet minimaal 2 kalenderjaren achter elkaar boven de 1,4 uitkomen om uit te sluiten dat het een incident is.

De situatie per 31-12-2018 is:

De weerstandscapaciteit : € 3.120.536
Gedeeld door de risico's: € 2.768.000 = ratio 1,1.
De ratio per 31-12-2018 is dus lager dan het gestelde uitgangspunt.

NB: Bij het opstellen van de paragraaf over het weerstandsvermogen wordt gebruik gemaakt van de gegevens die op dat moment beschikbaar zijn. Dit is te zien als een momentopname. Nieuwe projecten, economische ontwikkelingen en investeringsbeslissingen kunnen het risicoprofiel beïnvloeden waardoor het benodigde weerstandsvermogen een andere waardering kan krijgen.

D) Financiële kengetallen

De bedoeling van de hierna opgenomen financiële kengetallen is om de financiële positie van gemeenten weer te geven en te kunnen vergelijken tussen gemeenten onderling. Eén afzonderlijk kengetal zegt niet alles en moet daarom altijd in relatie worden gezien met andere kengetallen. Als de kengetallen gezamenlijk een verontrustend beeld geven, betekent dit dat de financiële positie van een gemeente onder druk staat en dat maatregelen noodzakelijk zijn om deze situatie te verbeteren. De gemeenteraad mag per kengetal zelf een norm of een gewenste richting bepalen. De provincie Gelderland heeft zelf kaders voor de kengetallen bepaald. In haar begrotingsbrief vergelijkt de provincie de kengetallen van de gemeente met deze kaders.

Hieronder de uitwerking van de kengetallen voor Brummen.

7a – Netto schuldquote, exclusief verstrekte leningen

Rekening 2017	Begroting 2018	Rekening 2018
100,9%	123,8%	126,1%

De netto schuld geeft het niveau van de schuldenlast van de gemeente weer, ten opzichte van de eigen middelen. Bij de netto schuldquote worden alle schulden, verminderd met geldelijk bezit, afgezet tegen alle structurele baten (excl. mutaties reserves).

Provincie Gelderland geeft de volgende signaleringswaarde;

boven 130%: er is sprake van een zeer hoge schuld,

boven 100%: er is waakzaamheid geboden,

tot 100%: norm is voldoende.

De kengetallen voor Brummen liggen wat hoger als gevolg van het financieren van bouwgrondcomplexen. De rentelast die voortvloeit uit deze schulden worden voor het grootste deel doorberekend aan de bouwgrondcomplexen.

7b – Netto schuldquote, inclusief verstrekte leningen

Rekening 2017	Begroting 2018	Rekening 2018
104%	125,2%	129,5%

Om inzicht te krijgen in welke mate er sprake is van doorlenen van kapitaal, wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven. Op die manier wordt in beeld gebracht wat het aandeel is van de verstrekte leningen en wat dit betekent voor de schuldenlast van de gemeente.

Zie aantekeningen onder punt 7a hiervoor.

7c – De solvabiliteitsratio

Rekening 2017	Begroting 2018	Rekening 2018
13,2%	11,9%	9,4%

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Het geeft het eigen vermogen weer als percentage van het balanstotaal.

Provincie Gelderland geeft de volgende signaleringswaarde;

Lager dan 20%: risicovol - Tussen 20 en 50%: voldoende - Boven 50%: goed

Onze solvabiliteitsratio is laag. We hebben weinig tot geen vet op de botten.

7d – Kengetal bouwgrondexploitatie

Rekening 2017	Begroting 2018	Rekening 2018
26,1%	28,8%	27,3%

Ook in Brummen is de afgelopen jaren gebleken dat de grondexploitatie een grote invloed kan hebben op de financiële positie van de gemeente. Het kengetal geeft aan het aandeel van boekwaarde van de gronden in exploitatie ten opzichte van de totale bate van de gemeente (exclusief de verrekeningen met reserves).

De Provincie stelt de volgende signaleringswaarde;

Cat A (<20%),

Cat B (20<35%),

Cat C (>=35%).

Wij doen de beoordeling en bijstelling jaarlijks via het Meerjarenperspectief Grondexploitaties (MPG) en de accountant beoordeeld deze bij de Jaarstukken.

7e – Structurele exploitatieruimte

Rekening 2017	Begroting 2018	Rekening 2018
0,7%	0,8%	-/- 3,2%

Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele vrije ruimte binnen de begroting is. Ook geeft het aan of de gemeente in staat is om structurele tegenvallers op te vangen en/of er ruimte is voor nieuw beleid. Voor de berekening zoals die nu is voorgeschreven moeten we het saldo van structurele baten en lasten vermeerderd met het saldo van structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves (*) delen door de totale baten. Het kengetal moet hierdoor minimaal groter dan 0 zijn, anders duidt dit op een tekort in de structurele ruimte.

(*) exclusief verrekening resultaat met de Vrije Reserve

7f – Belastingcapaciteit – Woonlasten meerpersoonshuishoudens

Rekening 2017	Begroting 2018	Rekening 2018
116,1%	104,4%	104,4%

De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Hieronder worden verstaan de OZB, de rioolheffing en de afvalstoffenheffing. De uitkomst van de berekening zijn de woonlasten in Brummen uitgedrukt in een percentage van het landelijk gemiddelde. Is het kengetal lager dan 100%, dan zijn onze woonlasten dus lager dan gemiddeld in Nederland. De Provincie stelt de volgende signaleringswaarde voor dit kengetal;

Cat A (<95%),

Cat B (95<105%),

Cat C (>=105%).

De cijfers die in de Brummense lokale lastenmonitor worden genoemd, zie paragraaf A, vormen de basis van de berekening.

Paragraaf C – Onderhoud kapitaalgoederen 2018

Algemeen

In deze paragraaf gaan wij in op het beleidskader en de daaruit voortvloeiende financiële consequenties met betrekking tot de 'grotere' kapitaalgoederen van de gemeente. Hierbij moeten we denken aan de kosten van aanleg en instandhouding van wegen, riolering, water, groen en gebouwen.

Een groot deel van het 'vermogen' van onze gemeente bestaat uit het bezit van wegen, rioleringen, groenvoorzieningen, gebouwen en aanverwante zaken. Een zorgvuldig beheer en onderhoud hiervan is dan ook van wezenlijk belang. Een tweede, wellicht nog belangrijker aspect, is dat de kwaliteit van het openbaar gebied door de inwoners vaak het meest intensief beleefd wordt. Zwerfvuil, hondenpoep, loszittende stoeptegels, boomwortels, slecht onderhouden gebouwen, moeilijk toegankelijke gemeentelijke gebouwen: deze onderwerpen in de directe omgeving raken de inwoners direct en hier hebben zij vaak een eigen en duidelijke mening over.

De kosten van instandhouding worden berekend aan de hand van onderhoudsplannen (de beheersplannen), voor wegen, groen, riolering en gebouwen. Onderhoudskosten maken een wezenlijk deel van de uitgaven uit en zijn maar deels beïnvloedbaar via het maken van een keuze in het niveau van onderhoud.

Om het onderhoudsniveau en de kosten daarvan vast te kunnen stellen is in september 2007 het Beheerqualiteitsplan Gemeente Brummen opgesteld. In dit plan is de kwaliteit van het beheer van de openbare voorzieningen geanalyseerd en meetbaar gemaakt.

Het vastgestelde kwaliteitsniveau is het toetsingskader voor bestuur, inwoners en medewerkers. In 2017 is een Integrale visie Beheer Openbare Ruimte opgesteld. In de visie zijn de kaders opgenomen waarbinnen het beheer van de openbare ruimte plaats vindt. Ook zijn ambities beschreven om onder andere de buitenruimte beter toekomstbestendig en duurzaam te maken.

Het onderhoud van de wegen

Beheerplan: Zie aan het eind van deze paragraaf

Kwaliteitsniveau: C

Budget begroot: € 407.734 werkelijk € 408.110

Jaarlijks wordt een uitvoeringsplan wegen op- en vastgesteld. Voor de financiering van de uitvoering wordt jaarlijks een bedrag, jaar 2018 € 352.981, toegevoegd aan de voorziening onderhoud wegen. Uit deze voorziening worden het groot onderhoud van de asfalt- en elementenverhardingen bekostigd en ook de oppervlaktebehandelingen.

Basis voor het uitvoeringsplan 2018 en daarmee de begroting en planning voor 2018 vormt de weginspectie van 2017. De weginspecties worden eens per twee jaar uitgevoerd en geven input voor het onderhoudsprogramma van de volgende twee beheerjaren.

Het asfaltonderhoud en de straat- en andere werkzaamheden worden in de markt gezet en aanbesteed.

Medio September 2017 is de weginspectie uitgevoerd die de basis vormt voor het onderhoudsplan van 2018 en 2019.

Asfaltonderhoud, herstraat- en andere werkzaamheden aan wegen en fietspaden in 2018

Reparaties asfalt deklaag: G.K. van Hogendorpstraat, Troelstralaan, Patrijsstraat en kanaalweg.

Herstraatwerkzaamheden:

Diverse trottoirs vogelbuurt Brummen, diverse trottoirs omgeving Doornbosch Hofstede.

Openbare reiniging

Met uitzondering van de centra en enkele toegangswegen tot de centra vindt het vegen van wegen en verwijderen van (zwerf-)vuil in de openbare ruimte op een sober en laag niveau plaats (C-niveau van de CROW kwaliteit catalogus). In de centra en op de toegangswegen vindt het onderhoud op B-niveau plaats (basis niveau). Inwoners en bedrijven wordt gevraagd zelf een steentje bij te dragen in het ruimen van zwerfvuil in hun woonomgeving om een beter straatbeeld te krijgen. Er zijn inwoners die dit alleen

of in groepsverband opgepakt hebben en met regelmaat delen van de gemeente ontdoen van zwerfvuil. Metingen geven aan dat het beeldniveau mede hierdoor over het algemeen goed is (niveau A of B). Het verwijderen van zwerfvuil wordt uitgevoerd door mensen met afstand tot de arbeidsmarkt.

De openbare straatverlichting

In april 2016 heeft de gemeenteraad een nieuw beleidsplan openbare verlichting vastgesteld. In dit plan zijn de uitgangspunten voor de openbare verlichting opgenomen. Op basis van dit beleidsplan wordt het bestand van lichtmasten en armaturen verduurzaamd. In 2018 heeft er een marktverkenning plaats gevonden waarna in 2019 tot vervanging van oude masten en armaturen overgegaan kan worden. Het regulier onderhoud van de verlichting (o.a. vervangen kapotte armaturen) is uitbesteed voor een periode van 4 jaar en loopt tot en met 2019.

De rioleringsstelsels in de gemeente

Beheerplan: Zie aan het eind van deze paragraaf

Budget begroot: € 679.712 werkelijk: € 477.726

Voor onderhoud aan rioolgemaal, (correctief) onderhoud en onderzoek aan het rioolstelsel zijn binnen de exploitatiebegroting jaarlijkse budgetten beschikbaar. Voor toekomstige renovaties van rioolstelsels is een voorziening beschikbaar die jaarlijks wordt gevoed ten laste van de exploitatiebegroting. In 2018 wordt € 600.000 in deze voorziening gestort. De storting is gebaseerd op gegevens uit het rioolbeheerpakket en het kostendekkingsplan uit het GRP.

Het uitvoeren van verbetermaatregelen aan het bestaande rioolstelsel wordt gedaan op basis van het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP). Noodzakelijke investeringen worden meerjarig ingepland en de kapitaallasten komen ten laste van de exploitatiebegroting. Het huidige GRP is vastgesteld door de gemeenteraad voor de periode van 2016 tot en met 2020.

De kosten voor het rioolstelsel worden voor 100% gedekt door de rioolheffing waarbij het principe "de vervuiler betaalt" wordt gehanteerd.

Renovatie en vervanging van riolen in 2018	Werkelijke kosten
Rioolvervangingen & verbetermaatregelen:	
Rioolvervanging 2018: (delen van)Vondellaan, Lorentz- van der Waal- Klooster- en JH van t Hoffstraat.	€ 477.726
Verbetermaatregel 2018: afkoppelen Eerbeekse Enk (delen van)Vondellaan, Lorentz- van der Waal- Klooster- en JH van t Hoffstraat	€ 242.690
Vervanging gemalen 2017. Rioolgemaal Voorsterweg (inclusief nieuwe persleiding onder spoorlijn) voorbereiding nagenoeg gereed -> uitvoering in februari 2019	€ 22.741
Afkoppelmaatregelen 2017 Project afgerond binnen beschikbaar gesteld krediet.	€ 24.541
Vervanging gemalen 2018. Afgerond met een overschrijding van € 6.533, welke is ontstaan bij de voorbereiding, en opstellen plan van eisen.	€ 25.885
Vervanging drukriolering-minigemalen 2018. Fase 5 (is ook laatste fase) Project afgerond en ruim, € 248.000 binnen budget gebleven. In kostendekkingsplan gerekend met eenheidsprijzen uit Leidraad riolering. Deze blijken behoorlijk hoger dan eenheidsprijzen bij aanbesteding.	€ 274.240
Milieumaatregelen	
Aanleg infiltratieriool op nieuwbouwlocatie de Bongerd (Brummen) 1 ^e fase -> fase 2 volgt in 2019, nadat woningbouw gereed is.	€ 18.840

Het onderhoud van bermen en sloten

Het maaien van bermen en sloten is uitbesteed op basis van een bestek. Gewerkt is volgens de Gedragscode bestendig beheer groenvoorzieningen. Om budgettaire redenen zijn de bermen geklepeld op een enkele locatie met bijzondere vegetatie na. Op deze locaties is de vegetatie gemaaid en afgevoerd. Het vrijkomende slotenmaaisel is grotendeels als structuurverbeteraar verwerkt op landbouwgrond. Eind 2018 heeft het Landschapsnetwerk Brummen een bijeenkomst georganiseerd over bermbeheer en de gemeente opgeroepen haar bermbeleid natuurvriendelijker te maken. Door minder te klepelen en meer te maaien en af te voeren kan de biodiversiteit verbeterd worden. Samen met het Landschapsnetwerk wordt

nu gewerkt aan een plan van aanpak om tot een verbetering van de biodiversiteit te komen. De uitwerking vindt in 2019 plaats.

Het openbaar groen

Het inrichtingsniveau en het onderhoud van het openbaar groen in de gemeente heeft haar basis in het beleid zoals dat is vastgesteld in de groenstructuurplannen. Het onderhoud wordt sinds 2008 uitgevoerd op basis van beeldkwaliteit. Het onderhoudsniveau van onkruidbestrijding in het openbaar groen vindt sinds 2013, met uitzondering van de centra en het groen aan de toegangswegen, plaats op een laag en sober niveau (C-niveau van de CROW kwaliteitscatalogus). Gemeentelijke bomen worden volgens de wettelijke normen geïnspecteerd. Het boomonderhoud vindt, uit financiële overwegingen, op een laag onderhoudsniveau plaats. Het onderhoud richt zich vooral op het voorkomen van gevaarlijke situaties en schade. Bewoners wordt de mogelijkheid gegeven om zelf een bijdrage te leveren aan een fraaiere woonomgeving.

De extreme weersomstandigheden van 2018 hebben veel invloed gehad op zowel de beplanting als het beheer. De eerste beproeving vond op 18 januari plaats met een flinke storm die de nodige schade aan bomen opleverde. Na een natte winterperiode en een late koude periode in februari was er extreme warmte en droogte in de zomer. Veel bomen en heesters verdroogden of hadden last van zonnebrand. Er is veel inzet gepleegd op het watergeven van bomen en recent aangebrachte beplantingen en het beregenen van sportvelden. Op enkele locaties in de gemeente, met name in het op het zand gelegen Eerbeek, heeft de beplanting het extreme weer niet overleefd en zal deze vervangen moeten worden. Veel beplanting heeft zich gelukkig in het najaar hersteld. Of er blijvende schade aan beplantingen en/of bomen heeft plaats gevonden zal met name het komende groeiseizoen blijken. Enkele boomsoorten als beuk laten droogteschade pas na enkele groeiseizoenen zien. Het beschikbaar gestelde bedrag om structurele verbeteringen in het groenbestand door te voeren

Aangezien per 1 januari 2019 de buitendienst van de gemeente versterkt ging worden met de mensen met afstand tot de arbeidsmarkt is er in 2018 veel tijd gaan zitten om dit voor te bereiden. Onderhoudswerkzaamheden die in bestekken in de markt waren gezet zijn omgebouwd naar werkschrijvingen voor de eigen dienst. Resterende werkzaamheden die niet door de eigen dienst uitgevoerd kunnen worden dienden middels aangepaste bestekken opnieuw in de markt gezet te worden. Het beschikbaar gestelde budget om structurele verbeteringen in het groen door te voeren is in 2018 wordt ingezet op locaties waar beplantingen afgestorven zijn. Bij de herinrichting worden klimaatmaatregelen doorgevoerd waardoor de beplantingen weerextremen beter kunnen weerstaan. Uitvoer is in 2019 voorzien.

Ziekten en plagen

Eikenprocessierups: In 2018 is de eikenprocessierups in grote getalen aangetroffen in onze gemeente. Er heeft geen preventieve bestrijding plaats gevonden. Om gezondheidsredenen is besloten alsnog een curatieve bestrijding uit te voeren langs doorgaande wegen en druk bezochte locaties. In de Engelenburgerlaan is een proef gedaan met natuurlijke bestrijding door vogels met ophangen van nestkastjes. Er is geen meetbare vermindering van het aantal eikenprocessierupsen geconstateerd.

Roeken: de gemeente heeft geen actueel roekenbeschermingsplan meer waardoor er geen ontheffingen voor verjaging van (door de wet beschermde) roeken binnen de bebouwde kom meer aangevraagd kunnen worden. Enkele inwoners van de Koppelenburg hebben dit jaar overlast ondervonden van de aanwezigheid van deze kolonievogel.

Japanse duizendknoop: landelijk stond de bestrijding van de Japanse duizendknoop in de aandacht. Ook in onze gemeente is deze invasieve soort aanwezig. Een goede methode om deze agressieve plant te bestrijden is er (nog) niet. Aan de Engelenburgerlaan is de soort aangetroffen op een bouwproject van een projectontwikkelaar. Samen met de projectontwikkelaar is een plan opgesteld om de duizendknoop op deze locatie te bestrijden. Voor de rest van de gemeente is er nog geen bestrijdingsplan.

De begraafplaatsen

Begin 2018 zijn op de begraafplaats in Eerbeek de grafmonumenten verwijderd van de graven waarvoor zich geen rechthebbenden hebben gemeld en de grafrechten op naam van de gemeente zijn gesteld (onderzoek 2012-2017). Alleen op de begraafplaats Brummen zijn nog grafvelden met graven waarvan geen rechthebbenden bekend zijn.

Het onderhoudsniveau op de begraafplaatsen vindt plaats op B-niveau (CROW kwaliteitscatalogus). Met name op de begraafplaats in Eerbeek is er droogteschade aan beplantingen opgetreden.

Speeltoestellen

De gemeentelijke speeltoestellen zijn dit jaar weer structureel gecontroleerd op gebreken en veiligheid. Waargenomen gebreken zijn hersteld. Aan de Havikstraat is een groot versleten speeltoestel verwijderd en vervangen door een door de buurt uitgekozen speeltoestel.

Sportvelden

Het beheer en onderhoud van de sportvelden stond dit jaar zwaar onder druk door de extreme weersomstandigheden. De aanhoudende hitte en droogte bemoeilijkte het herstel van de grasmat en de groei van nieuw ingezaaid gras. Er heeft veel (nachtelijke) beregening plaats gevonden om de grasvelden in conditie te houden.

In de rustperiode van de velden zijn, in overleg met de vereniging, het hoofdveld van sportclub Brummen en de kunstgrasmat onder handen genomen. De toplaag van het kunstvoetbalgrasveld is vervangen door een nieuwe rubber infill laag en voorzien van kantplanken die verspreiding van de rubberkorrels moet voorkomen.

Met de Eerbeekse boys is overlegd om per 1 januari 2019 tot een goede overdracht van het onderhoud van de (hybride-)velden te komen. De velden in Eerbeek zijn tot 1 januari 2019 door derden onderhouden in opdracht van de Eerbeekse boys.

Het onderhoud van gemeentelijke gebouwen

Beheerplan: Zie aan het eind van deze paragraaf

Budget begroting: € 159.133 werkelijk € 155.257

Voor periodiek- en groot onderhoud is een voorziening beschikbaar die jaarlijks wordt gevoed ten laste van de exploitatiebegroting. Hiermee is in 2018 een bedrag gemoeid van € 156.692. Uit de voorziening moet het onderhoud worden bekostigd van alle gebouwen die bij de gemeente in eigendom zijn.

Overzicht afwijking werkelijk versus begroot (afwijking > 10.000)

Gebouw	Toelichting	Rest bedrag
Kerktorens	Bedrag wat werkelijk is uitgegeven is cf BRIM subsidie en bij de begroting te hoog ingeschat.	€ 21.000 V
Welzijnsaccommodaties	Overschreden door extra werkzaamheden aan pand Meidoornlaan 18b ten behoeve van muziekvereniging.	€ 10.000 N
Sporthal de Bhoele	In verband met overgang naar Sportkompas is het groot onderhoud naar voren gehaald.	€ 40.000 N
Gebouwen de Hazenberg	Betreft voormalige gebouwtjes voor de sport. Er is geen onderhoud meer gedaan. De gebouwtjes worden gesloopt.	€ 40.000 V

Het onderhoud van schoolgebouwen is uitgezonderd. Het onderhoud valt onder de schoolbesturen. Alleen nieuwbouw, uitbreiding en zeer groot onderhoud valt nog onder de gemeente. Aanvragen daarvoor lopen via de huisvestingsverordening voor het onderwijs. Budgetten die hiervoor nodig zijn worden jaarlijks aangevraagd en via investeringslijst op de begroting gebracht.

Herijking reserves en voorzieningen

Voor alle kapitaalgoederen waarbij voor het onderhoud en/of renovatie wordt gewerkt met een voorziening geldt dat de toereikendheid jaarlijks getoetst moet worden aan het beleid dat is vastgelegd in de notitie reserves en voorzieningen.

Actualiteit van beheers- en beleidsplannen

Beheersplan	Actueel	Financiële gevolgen verwerkt
Beheerplan gemeentelijke gebouwen	t/m 2018	Ja
Beheerplan wegen	t/m 2020	Ja
Uitvoeringsplan gladheidbestrijding	Ja	Ja
Beheerplan groenvoorzieningen	Nee	N.v.t.
Openbare verlichting	t/m 2020	Ja
Beheerplan riolen	t/m 2020	Ja
Beleidsplannen		
Beleidsplan gemeentelijke gebouwen	t/m 2018	Ja
Beleidsplan Wegen	t/m 2020	Ja
Gladheidsbestrijding	t/m 2018	Nieuw beleidsplan voorjaar 2019

Groenstructuurplan Brummen	April 2003	Ja, echter grotendeels teruggedraaid
Groenstructuurplan Eerbeek	Nov. 2003	Ja, echter grotendeels teruggedraaid
Landschapsbeleidsplan	Mei 2008	Ja op het huidige niveau
Openbare verlichting	t/m 2020	Ja
Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP)	t/m 2020	Ja
Afvalbeleidsplan	t/m 2017	Nieuw beleidsplan voorjaar 2019

Algemeen

Om onze bezittingen te financieren is geld nodig. Dit kan ons eigen spaargeld zijn of van derden geleend geld. Omdat geld lenen geld kost, is de uitvoering van ons financieringsbeleid een risicovolle taak. Deze taak is daarom gebonden aan wettelijke kaders (met name de wet Fido en de wet Hof) en aan kaders in de door de raad vastgestelde financiële verordening. De nadere uitwerking hiervan is vastgelegd in het vastgestelde treasurystatuut. In deze paragraaf gaan we in op ons financieringsbeleid en de beheersing van de risico's.

Welke beleidsdocumenten vormen de basis voor deze paragraaf?

In de financiële verordening en het treasurystatuut hebben we kaders gesteld ten aanzien van financiering.

Wat willen we bereiken?

Het gemeentelijk financieringsbeleid is er op gericht om:

- te voorzien in de financieringsbehoefte op korte en lange termijn
- de risico's die met deze transacties verbonden zijn te beheersen
- de rentekosten van de leningen zoveel mogelijk te beperken

Onze uitgangspunten daarbij zijn:

- Onze schulden zijn niet hoger dan de waarde van onze bezittingen.
- In de begroting wordt de rentelasten geraamd vanuit de bestaande leningenportefeuille aanvullend met een inschatting van nog aan te trekken nieuwe leningen en herzieningen van bestaande leningen.
- Wij proberen de kasgeldlimiet optimaal te benutten vanuit de gedachte dat rente van kortlopend geld (bijv. daggeld en kasgeld) vrijwel altijd lager is dan van langlopende leningen. (Raamovereenkomst BNG)

Treasurystatuut

In het Treasurystatuut is vastgelegd op welke wijze geldstromen en financiële vermogenswaarden en de hieraan verbonden risico's worden beheerst.

In de raadsvergadering van 22 september 2016 is het Treasurystatuut ten aanzien van het verstrekken van leningen of garanties op leningen als volgt aangepast:

De gemeente mag alleen leningen verstrekken of garanties afgeven als er in de uitvoering van een publieke taak een gemeentelijke samenwerking met derden plaatsvindt of als er in de uitvoering van een publieke taak een substantieel publiek belang wordt gediend waarbij vooraf informatie wordt ingewonnen over de financiële positie en kredietwaardigheid van de betreffende partij.

Bij het aantrekken van (vaste) geldleningen wordt, overeenkomstig het statuut, rekening gehouden met de nodige functiescheiding.

Toegestane instrumenten bij het aantrekken van financieringen zijn alleen onderhandse leningen. Er worden offertes opgevraagd bij minimaal 3 instellingen alvorens een lening wordt aangetrokken.

Eén offerte wordt in ieder geval bij de NV Bank Nederlandse Gemeenten gevraagd.

De huidige leningenportefeuille bestaat uit leningen aangegaan met de NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) en de Nederlandse Waterschapsbank

Om een zo laag mogelijk risicoprofiel te hebben en te houden wordt ook aandacht besteed aan een zogenaamde rentevisie, die aan moet geven wat de verwachte renteontwikkelingen op korte, middellange en lange termijn zijn. Deze rentevisie is belangrijk voor een anticiperend en actief financieringsbeleid (versneld of vertraagd aantrekken van financieringsmiddelen). Dit uiteraard in samenhang met de liquiditeitsplanning. Kenmerkend voor de renteontwikkeling is dat deze zich lastig laat voorspellen, op dit onderdeel sluiten wij in principe aan bij de visie van de BNG. Er wordt naar gestreefd om bij de aangetrokken leningen zoveel mogelijk het "ideaalcomplex" na te streven. Dit houdt in dat de leningen

zoveel mogelijk gespreid over de jaren vervallen. Dit in verband met de renterisico-norm. Daarnaast wordt ook gekeken naar de liquiditeitsplanning om te kijken hoe de liquiditeitsbehoefte in de komende jaren zich zal ontwikkelen.

Schatkistbankieren

Het Schatkistbankieren heeft op 1 januari 2014 zijn beslag gekregen. Hierbij moeten de gemeentes hun overtollige geldmiddelen bij de Nederlandse Staat stallen. Gezien onze manier van financieren, met de bovengenoemde RC overeenkomst van de BNG, komt het maar zeer sporadisch tot afroaming. Rente voor-of nadeel is hierbij bijna niet meer van belang gezien de historisch lage rente op dit moment. De bedoeling van het Schatkistbankieren is om de gelden van de totale overheid zolang onder de centrale overheid te houden totdat ze besteed moeten worden voor een collectief doel. In de tussentijd is het voor de totale sector niet efficiënt dat de ene overheid over heeft, stalt bij een bank, en de andere tekort komt en leent bij de bank.

Schatkistbankieren	1e kw. 2018	2e kw. 2018	3e kw. 2018	4e kw. 2018
Grondslag begroting	€ 44.977.000	€ 44.977.000	€ 44.977.000	€ 44.977.000
Drempelbedrag 0,75%	€ 337.328	€ 337.328	€ 337.328	€ 337.328
Gemiddelde omvang bankrekeningen	-€ 790.183	€ 589.997	-€ 332.870	-€ 158.463
Ruimte (+) Overschrijding (-)	€ 1.127.511	-€ 252.669	€ 670.198	€ 495.791

Rente

In het nieuwe BBV worden alle rentelasten en rentebaten in eerste instantie begroot en verantwoord op het taakveld treasury.

Een groot deel van onze (externe) rentelasten ligt vast omdat in het verleden geldleningen zijn opgenomen waarbij de op dat moment geldende markrente voor langere tijd contractueel is vastgelegd.

Rentetoerekening

Vanaf 2018 zijn de begrotingsvoorschriften (BBV) gewijzigd. De toerekening van rente aan producten moet nu worden berekend op basis van de zogenoemde "rente-omslag". Dit houdt in dat de totale rentelast moet worden omgeslagen over de boekwaarde van de relevante investeringen op basis van de berekening van een "gemiddeld" rentepercentage.

Het percentage voor de omslagrente wordt afgerond. Volgens de voorschriften van het BBV mag dat binnen een marge van 0,5%. De ruimte van 0,5% is bedoeld voor feitelijke afronding naar een dichtstbijzijnde handige rekenrente en dient ter stabiliteit bij kleine afwijkingen in navolgende jaren. Door deze afronding wijkt de rente die aan taakvelden wordt toegerekend enigszins af van de daadwerkelijke rentekosten. Het verschil wordt als renteresultaat verantwoord op het taakveld treasury en is zichtbaar als resultaat in onderstaand renteschema.

Ten aanzien van de bouwgrondexploitatie moet een rente (percentage) worden toegerekend, die gerelateerd is aan de werkelijk te betalen rente over het vreemd vermogen (de leningen). Voor de complexen leidt dit tot een rentebelasting van **1,9%**.

Renteschema

Schema renteomslag berekening	Begroot 2018	Werkelijk 2018
a. Externe rentelasten over de korte en lange financiering	€ 566.767	€ 647.196 +
b. Af: De externe rentebaten over de lange en korte financiering	€ 0	-€ 68.068 -
Saldo rentelasten en rentebaten	€ 566.767	€ 579.128 +
c1. Af :De rente die direct aan de grondexploitatie wordt doorgerekend	-€ 538.680	-€ 258.517 -
c2 Af: De rente van projectfinanciering die direct aan het betreffende taakveld / product wordt toegerekend (lening SWB)	-€ 13.959	-€ 3.917 -
c3 Bij: De rentebaten van doorverstrekte leningen, als daarvoor een specifieke lening is aangetrokken en als deze bate rechtstreeks aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	€ 0	€ 0 +
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	€ 14.128	€ 316.694 +
d1 Bij: Rente over het eigen vermogen	€ 0	€ 0 +
d2 Bij: Rente over voorzieningen	€ 0	€ 0 +
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente (via rente-omslag)	€ 14.128	€ 316.694 +
e. Af: De aan taakvelden toegerekende rente (rente-omslag)	€ 0	-€ 273.221 -
f. Renteresultaat op het taakveld Treasury	€ 14.128	€ 43.473
Rente-omslag per jaar	0,03%	0,58%
Te hanteren rente-omslag afgerond op 0,5% cf. BBV	0,0%	0,5%

Renterisico's

Voor de toetsing van het renterisico heeft de overheid twee instrumenten gedefinieerd namelijk de kasgeldlimiet en de rente risiconorm.

• Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft aan hoeveel de gemeente kort mag financieren, looptijd korter dan 1 jaar, als percentage van de begroting. De kasgeldlimiet is gericht op het voorkomen van ongewenste renterisico's die ontstaan door het aangaan van overmatige korte termijn financieringen en stelt een grens aan de omvang van de korte schuld waarover de gemeente renterisico mag lopen. De toegestane kasgeldlimiet bedraagt 8,5% van het begrotingstotaal.

Wanneer de overschrijding gedurende een langere periode dan 2 kwartalen wordt verwacht, moet er een verzoek om ontheffing worden ingediend bij de toezichthouder ic. de provincie Gelderland. Bij onze liquiditeitsplanning werken we ernaar te allen tijde binnen de norm te blijven.

• Rente-risiconorm

De renterisiconorm heeft als doel om het renterisico bij herfinanciering te beheersen. Met de invoering van deze renterisiconorm wordt een kader gesteld tot een zodanige opbouw van de leningenportefeuille van de gemeente, dat het renterisico uit hoofde van renteaanpassing en herfinanciering van leningen in voldoende mate wordt beperkt. De renterisiconorm houdt in, dat de jaarlijkse verplichte aflossingen en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal bij aanvang van het jaar. Voor 2019 ziet de renterisiconorm er als volgt uit:

Renterisiconorm

nr	omschrijving	Begroot 2018	Werkelijk 2018	Begroot 2019
1	Renteherziening	€ 0	€ 0	€ 0
2	Aflossingen	€ 5.381.377	€ 10.385.187	€ 3.060.784
3	Renterisico (1+2)	€ 5.381.377	€ 10.385.187	€ 3.060.784
4	Renterisiconorm	€ 8.995.400	€ 8.995.400	€ 9.377.800
5a	Ruimte onder de risiconorm	€ 3.614.023	-	€ 6.317.016
5b	Overschrijding van de risiconorm	-	€ 1.389.787	-
	Berekening risiconorm			
4a	Begrotingstotaal	€ 44.977.000	€ 44.977.000	€ 46.889.000
4b	Percentage volgens regeling	20	20	20
4	Renterisiconorm (4a*4b/100)	€ 8.995.400	€ 8.995.400	€ 9.377.800

Het bedrag aan aflossingen is voor 2018 hoger is dan de renterisiconorm. Dit wordt veroorzaakt door een kasgeldlening, afgesloten voor 1 jaar en 1 dag, welke formeel valt onder langlopende leningen maar voor de tariefstelling valt onder de laagrentende kasgeldleningen.

Financieringsbehoefte en EMU saldo*Financieringsbehoefte in 2018*

In 2018 werden de volgende mutaties in de leningenportefeuille verwacht:

Onderdeel	1 januari	Opname	Aflossing	31 december
Leningen t.b.v. de gemeente	€ 30.925.841	€ 5.000.000	€ 5.367.339	€ 30.558.502
Lening t.b.v. S.W.B.	€ 377.264		€ 14.038	€ 363.226
Totalen	€ 31.303.105	€ 5.000.000	€ 5.381.377	€ 30.921.728

De werkelijke situatie is als volgt

Onderdeel	1 januari	Opname	Aflossing	31 december
Leningen t.b.v. de gemeente	€ 40.925.841	€ 19.000.000	€ 10.367.339	€ 49.558.502
Lening t.b.v. S.W.B.	€ 373.140		€ 17.848	€ 355.292
Totalen	€ 41.298.981	€ 19.000.000	€ 10.385.187	€ 49.913.794

Vennootschapsbelasting

De gemeenten hebben per 1-1-2016 te maken gekregen met de vennootschapsbelasting. Vooralnog wordt ervan uitgegaan dat de gemeente Brummen niet door de ondernemerspoort komt en daarom niet vennootschapsbelasting plichtig is. Voor de begrotingspositie van de gemeente Brummen zal dit naar verwachting dus waarschijnlijk weinig impact hebben.

Personeelsbeleid

Wij werken voor Brummen laat zich vertalen in het geactualiseerde droombeeld “De gemeente Brummen is een organisatie die haar medewerkers ruimte geeft aan eigen beslissingen, zelfontwikkeling en eigen verantwoordelijkheid. We werken samen met onze inwoners en ondernemers aan een duurzame gemeente waar het prettig wonen, werken en recreëren is. Natuurlijk moeten we daarbij wel rekening houden met wet- en regelgeving, bestuurlijke kaders en het geld dat beschikbaar is. Betrokkenheid en plezier in het werk vinden we belangrijk met elkaar”.

In 2018 hebben we een Medewerkersonderzoek uitgevoerd, 2 jaar na de grote reorganisatie van 2016. Gemiddeld scoort de gemeente Brummen een 7,3 als het gaat om de tevredenheid (alles bij elkaar genomen). Naast de vele positieve scores zijn er ook verbeterpunten genoemd. Deze verbeterpunten zijn input geweest voor een verdere doorontwikkeling in het najaar van 2018. De evaluatie van de processtructuur. Samen met de organisatie is bepaald welke verbeteringen in de structuur aangebracht kunnen worden om Wij Werken voor Brummen nog beter te kunnen verankeren in onze organisatie. In maart 2019 heeft het college besloten tot een hernieuwde, verder ontwikkelde organisatiestructuur.

Wij streven naar professionals met passie voor hun vak, die van buiten naar binnen kunnen denken en handelen, betrokken, gemotiveerd en gekwalificeerd zijn en blijven. De lopende taakstelling op de organisatie maakt dat als uitgangspunt voor de organisatieontwikkeling geldt dat, door onder andere natuurlijke uitstroom, het inzetten van een flexibele schil, processturing, digitalisering en leanmanagement, gestuurd kan worden op de totale loonsom.

Sturen op de loonsom in 2018 betekent HR focus op:

- 1. Uitstroom als bewuste keuze**
- 2. Flexibele schil**
- 3. Opleiden & Ontwikkelen**

Uitstroom als bewuste keuze

Ook in 2018 is afscheid genomen van medewerkers die met pensioen zijn gegaan. Om een bijdrage te kunnen leveren aan de taakstelling wordt per functie gekeken of deze opnieuw ingevuld dient te worden en of de betrekkingsovername gehandhaafd moet blijven. Hier zijn ten faveure keuzes gemaakt voor de taakstelling. In sommige gevallen betekent dat wel dat binnen de bestaande organisatie de werkdruk hoog is. Met de toenemende taken, dynamiek in de samenleving, veranderende wet- en regelgeving, en de investeringen in opleiding voor ieder personeelslid, wordt die werkdruk nog meer vergroot.

Ondanks het uitgangspunt van de organisatieontwikkeling, we doen met iedereen in huis, blijkt dat niet iedereen mee wil en/of mee kan in de ingezette ontwikkeling. De achtergronden daarvan zijn divers, van een combinatie ouder worden met fysieke werkzaamheden, de combinatie leeftijd en versnelde gewenste focus op privé omgeving, tot duidelijke wens van medewerkers die zelf een andere invulling willen geven aan hun loopbaan, ongeacht leeftijd of werkzaamheden. In 2018 heeft aan de hand van gerichte gesprekscycli een aantal medewerkers de gemeente Brummen verlaten. Ze zijn allen begeleid naar een andere werkomgeving waarin hun kwaliteiten en wensen ten aanzien van het werk meer passend zijn. Ook hebben we in 2018 het budget dat vanuit het generatiepact is ontstaan aangewend om nieuwe instroom te verwezenlijken die de pensionado's in spe op den duur gaan vervangen. Juist door ze nu aan te stellen bestaat de mogelijkheid om ervaring en deskundigheid over te dragen. Ook kan de dubbele bezetting worden aangewend om tegelijkertijd inzet te plegen op de noodzakelijke procesverbeteringen. Twee vliegen in een klap derhalve. Per 1 januari 2019 is het generatiepact komen te vervallen.

Flexibele schil

Onze koers is om onze ambtelijke organisatie meer wendbaar, effectief en efficiënt in te richten. Het streven is om gericht met een flexibele schil te werken om als organisatie blijvend in te spelen op onze ver-

(*) brondocument: personeelsmonitor 31-12-2017 en personeelsmonitor 31-12-2018

anderende omgeving en arbeidsmarkt. Door het gericht en tijdelijk inzetten van specialistische kennis en vaardigheden organiseren we een continue frisse blik. Hierdoor realiseren we verbinding tussen marktontwikkelingen en organisatieontwikkeling. Stip op de horizon is toe te groeien naar een andere, grotere, verhouding vast –flexibel werkenden. Het toegroeien wordt onder andere gerealiseerd door het waar mogelijk niet vervangen van de uitstroom. We zien dat de kosten van de inzet van externe inhuur voor de ambtelijke organisatie (exclusief TvE) in 2018 11,1% van de loonsom bedraagt. In 2017 was dat 7,7%. Die stijging heeft een directe relatie met de stijging van het ziekteverzuimpercentage. Bij Team voor Elkaar (inclusief Werk&Participatie) zien we de een de kosten van inhuur dalen van 27,2% van de loonsom (2017) naar 19,0% (2017) van de loonsom

Opleiden & Ontwikkelen

Wij willen blijven investeren in onze medewerkers om de ingezette koers van organisatieontwikkeling in de context van de kantelende overheid kwalitatief goed vorm te kunnen geven.

De huidige financiële ruimte in de begroting wordt aangewend om intern goed en beter toegerust het werk aan te gaan. De ontwikkelkracht wordt optimaal bediend door de facilitering van trainingen, loopbaanbegeleiding, coaching en leertrajecten.

Het opleidingsbudget in Brummen is in vergelijking met andere gemeenten bescheiden. Dat betekent dat jaarlijks prioriteiten moeten worden gesteld als het gaat om opleiden van medewerkers. In 2018 is het opleidingsbudget aangewend voor de verdere professionalisering van de medewerkers. Ook is verder geïnvesteerd in het procesgericht werken.

De formatie en de loonsom

De ontwikkeling van de personele bezetting (FTE) in 2017 ziet er als volgt uit:

Tabel 1 omvang in FTE (*)

Omschrijving	31-12-2017	31-12-2018
Griffie	1,36	1,36
Gemeentesecretaris	1,00	1,00
Ambtelijke organisatie	151,07	151,65
Totaal	153,43	154,01

Het aantal FTE op 31 december 2018 is inclusief 1,56 FTE begeleidend personeel voor de SW-medewerkers die op 1 januari 2019 zijn overgekomen van Delta naar de gemeente Brummen.

Om de overgang soepel te verlaten verlopen was het belangrijk om in een vroegtijdig stadium gesprekken te voeren met de betreffende SW-medewerkers. Daarom is het begeleidend personeel al op 1 november 2018 benoemd.

Tabel 2 omvang in aantallen (*)

Kerncijfers	1 jan 2018	31 dec 2018
Aantal personeelsleden	172	171
Percentage mannen in dienst	50%	48%
Percentage vrouwen in dienst	50%	52%
	2017	2018
Ziekteverzuimpercentage, totaal (excl zwangerschap)	5,6%	7,2%

Ondanks de intensivering van de verzuimbegeleiding is het ziekteverzuimpercentage gestegen.

Dit komt door een aantal langdurende ziektegevallen die begin 2018 zijn begonnen.

Ter illustratie: 4,86% van het ziekteverzuim heeft betrekking op verzuim tussen 43 en 365 dagen

(*) brondocument: personeelsmonitor 31-12-2017 en personeelsmonitor 31-12-2018

In onderstaande tabel zijn de personeelslasten over de organisatie opgenomen.

Tabel 3. Loonkosten personeel in loondienst

Onderdeel loonkosten personeel in dienst	Werkelijk 2017	Begroting Nw 2018	Werkelijk 2018
Loonkosten (*) van de ambtelijke organisatie (incl. griffie , secr.), exclusief TvE en Werk & Participatie TvE	€ 8.483.150	€ 9.281.093	€ 8.999.483
Loonkosten (*) van TvE en Werk & Participatie TvE	€ 1.146.369	€ 1.449.720	€ 1.350.749
Totale loonkosten	€ 9.629.519	€ 10.730.813	€ 10.350.232

De loonkosten van de medewerkers in loondienst zijn in totaal € 380.581 lager dan begroot. Dat komt doordat vacatures later of met minder uren zijn ingevuld. Er zijn minder uren ingevuld als invulling op de taakstelling op organisatiekosten, het gaat hier om een bedrag van afgerond € 71.000.

Ook zijn er tijdelijke vacatures ingevuld door middel van inhuur. Dat is op jaarbasis duurder dan het in dienst nemen. Toch doen we dat omdat dat structurele lasten en personele risico's op gebied van ziekte en werkloosheid voorkomt.

Kosten inhuur organisatie Brummen

De totale kosten van externe inhuur in 2018 bedraagt afgerond € 1.342.600

Dit is als volgt onder te verdelen:

- a. Projecten: € 310.600
- b. Ziektevervangings: € 595.600
- c. Invulling vacatures: € 436.400

Ad a) Projecten waarvoor inhuur heeft plaatsgevonden zijn: Centrumplan Eerbeek, IHP scholencluster, Groene opgave etc. De inhuurkosten worden uit deze projecten gedekt.

Ad b) Uit bovenstaande gegevens blijkt dat de kosten van inhuur wegens ziekte voor de gehele ambtelijke organisatie (inclusief Team voor Elkaar € 226.200) in totaal € 595.600 hebben bedragen. Het ziektevervangingsbudget was in 2018 afgerond € 72.100. Per saldo dus een nadeel van € 523.500. In 2018 waren er helaas een aantal medewerkers langdurig wegens ziekte afwezig. Zie het percentage ziekteverzuim op de vorige pagina. In de loop van 2018 zijn er weer medewerkers gestart met re-integratie. Ziekteverzuimpreventie en ziekteverzuimbegeleiding waren en blijven een belangrijk instrument om het ziekteverzuim nog verder terug te dringen.

In 2019 is het ziektevervangingsbudget verhoogd naar € 172.100. Ook worden in 2019 nadere kaders vastgesteld voor inhuur bij ziekte waardoor er duidelijke spelregels ontstaan over het wanneer, hoeveel en hoe mogen vervangen bij ziekte.

Ad c) Invulling tijdelijke vacatures door middel van inhuur heeft € 436.400 gekost. Deze kosten worden gedekt uit de vrijval vacaturegelden en algemene dekkingsposten uit de begroting van in totaal € 505.600. Op dit deel is een voordeel behaald van € 69.200.

Bij de 2° bestuursrapportage is gemeld dat hogere kosten van inhuur gaat leiden tot een stijging met € 200.000 Die melding is – zoals gebruikelijk is - niet verwerkt in de begroting.

In totaliteit is er een nadeel op de totale loonsom inclusief inhuur ontstaan van € 454.300 (€ 69.200 -/- € 523.500). Van het totale nadeel komt € 276.600 ten laste van reserve Sociaal Domein.

Voldoende toerusten van bedrijfsvoering

Om een procesgerichte netwerkorganisatie, waar we de klant centraal stellen, te worden en te blijven is het van belang dat de bedrijfsvoering is ingericht en voldoende is toegerust. Hiervoor is noodzakelijk dat de verschillende processen zo efficiënt mogelijk worden ingericht. Naast het leanen en strategisch personeelsmanagement moeten er voldoende en goede middelen beschikbaar zijn. De belangrijkste investeringen zijn op het gebied van Documenteren & Archiveren en Automatisering. Deels wettelijk verplicht. En noodzakelijk om een kwaliteitsslag te kunnen maken.

(*) brondocument: personeelsmonitor 31-12-2017 en personeelsmonitor 31-12-2018

ICT

Maximaal dienstbaar zijn aan onze klanten (inwoners, bedrijven, instellingen, overheden en personeel) en tegelijk voldoende veiligheid waarborgen bij de digitale ontsluiting van informatie. Dat is de complexe opgave van vandaag. Daarom is een i-Visie opgesteld die antwoord geeft op de behoefte aan en uitdagingen van de digitale dienstverlening.

Moderne informatie- en communicatietechnologieën (ICT) hebben de samenleving ingrijpend gewijzigd. We raken steeds meer bedreven in en afhankelijk van ICT. Toch zijn er ook mensen die achterblijven, door diverse oorzaken. Meer traditionele vormen van communicatie en informatie zullen voorlopig dan ook moeten blijven bestaan.

Het gaat bij digitalisering niet om evenwicht te scheppen tussen veiligheid en dienstbaarheid. Aan beide aspecten moeten we zorgvuldig aandacht besteden. Mede in het kader van 'Wij werken voor Brummen' wordt onze dienstverlening steeds meer digitaal. Dat vraagt onze samenleving én dat vraagt onze organisatie. Tegelijkertijd mogen wij de veiligheid niet uit het oog verliezen. Digitale veiligheid, of cybersecurity, is van vitaal belang voor een stabiele samenleving en economie. Ook in een relatief kleine gemeente als Brummen. De i-Visie biedt hiervoor de onderbouwing en oplossingen.

Uitgangspunt van de i-Visie is een integrale aanpak. Zo'n aanpak kan een succesvolle bijdrage leveren aan de dienstverlening en veiligheid die de samenleving van ons mag verwachten.

Algemeen

Deze paragraaf gaat in op de doelstellingen, activiteiten en de mate van de financiële betrokkenheid van de samenwerkingsverbanden, waarin onze gemeente deelneemt en verder een bepaalde bestuurlijke invloed kan uitoefenen.

Besluit Begroting en Verantwoording

Een “verbonden partij” is een privaot- of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk **en** financieel belang heeft. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: “zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht”.

Het financiële belang: “indien een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag niet verhaalbaar is als de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt”.

De BBV voorschriften geven aan dat in de begroting in een aparte paragraaf tenminste aandacht moet worden geschonken aan de visie, welke onze gemeente heeft op de verbonden partijen in relatie tot de uitvoering van de gemeentelijke doelstellingen. Wat willen we met deze partijen? Hoe past de uitvoering van de taken binnen onze gemeentelijke programma’s? Hoe dragen zij bij aan het uitvoeren van het door gemeente gewenste beleid? Ook moeten de beleidsvoornemens van de partijen zelf aan de orde komen. Vanaf 2015 zijn de eisen aan deze paragraaf aangescherpt. Opgenomen zijn de laatst beschikbare cijfers over vermogens en resultaten.

Analyse samenwerkingsverbanden

In de begroting 2017 is de meerwaarde van de verbonden partijen geanalyseerd aan de hand van de volgende vier criteria:

1. We willen minimaal dezelfde kwaliteit als nu het geval is;
2. We willen maximaal dezelfde kosten als bij uitvoering in eigen beheer;
3. We willen een oplossing bieden voor kwetsbaarheden waarmee een organisatie te maken heeft;
4. We willen kansen bieden voor de medewerkers van de gemeente Brummen.

Deze analyse heeft niet geleid tot wijzigingen in het aantal verbonden partijen.

De verbonden partijen van onze gemeente zijn:**I – Deelname in vennootschappen;**

1. Bank Nederlandse Gemeenten;
2. Vereniging Nederlandse Gemeenten;
3. Circulus-Berkel B.V.
4. Waterbedrijf Vitens;
5. NUON/Vattenfalls.

II – Deelname in gemeenschappelijke regelingen;

6. Veiligheidsregio Noord en Oost Gelderland (VNOG);
7. Regio Stedendriehoek / Cleantech Regio;
8. Sociaal Werkvoorzieningsschap Regio Zutphen (Delta)
9. Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Noord en Oost Gelderland;
10. Omgevingsdienst Veluwe IJssel (OVIJ);
11. Vervoerscentrale PlusOv.

III – Overige samenwerkingsvormen;

12. Regionaal Archief Zutphen;
13. Stichting Archipel;
14. PPS constructie Lombok II Eerbeek;
15. Leisure Lands;
16. Samenwerkingsovereenkomst (SOK) centrumplan Eerbeek.

Informatie per verbonden partij

1. N.V. Bank Nederlandse Gemeenten

Het openbaar belang dat door de verbonden partij wordt behartigd

De Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) is de bank van de overheid en voor het maatschappelijk belang. De BNG voorziet in zo goedkoop mogelijke financiële dienstverlening en biedt zo toegevoegde waarde aan haar aandeelhouders en de Nederlandse publieke sector. Volgens de statuten is de BNG 'bankier ten dienste van overheden', zoals gemeenten, provincies, gemeenschappelijke regelingen, politieregio's en met overheden verbonden instellingen en bedrijven op het terrein van volkshuisvesting, openbaar nut, onderwijs en gezondheidszorg. De missie en de strategie van de BNG zijn vertaald in de volgende strategische doelstellingen:

- a. Behoud van substantiële marktaandelen in de Nederlandse publieke sector en semi-publieke domein.
- b. Behalen van een redelijk rendement voor aandeelhouders.

Voorwaardenscheppend hiervoor zijn het handhaven van de excellente kredietwaardigheid, het behoud van een scherpe inkooppositie en het realiseren van klantenpartnerschap op een zo effectief en efficiënt mogelijk wijze. Brummen vraagt altijd bij de BNG een offerte bij het willen aangaan van een nieuwe lening (zie paragraaf D). Brummen heeft zeggenschap in de BNG via het stemrecht op aandelen die de gemeente in bezit heeft.

Het financiële belang

De gemeente bezit 702 aandelen van € 2,50 per stuk, wat een waarde van € 1.755 vertegenwoordigt. Dit aantal is 0,00126% van het totaal aantal aandelen dat de BNG heeft uitgegeven. In 2018 is € 1.776 aan dividenduitkering ontvangen en in 2017 € 1.151.

Het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar:

(bedragen * miljoen)		2015		2016		2017
Eigen vermogen	€	4.163	€	4.486	€	4.953
Vreemd vermogen	€	145.317	€	149.483	€	135.041
Achtergestelde schulden	€	31	€	31	€	31
Nettowinst (na belastingen)	€	226	€	369	€	393

Ontwikkelingen

Sinds eind 2013 zijn gemeenten verplicht rentedragende liquide middelen in de schatkist onder te brengen. Dit beperkt de BNG in de (bedrijfsmatige) mogelijkheden binnen het bankverkeer.

2. Vereniging Nederlandse Gemeenten

Het openbaar belang dat door de verbonden partij wordt behartigd

Belangenbehartiging van alle gemeenten bij andere overheden. Tweede Kamer, Kabinet en maatschappelijke organisaties zijn belangrijke gesprekspartners. Dienstverlening: advisering aan alle leden over actuele ontwikkelingen (pro actief) en advisering aan individuele leden (op verzoek). De platformfunctie wordt uitgeoefend via de VNG-commissies, Provinciale afdelingen, congressen, studiedagen en ledenraadplegingen.

Vanuit de VNG, vestigingsplaats Den Haag, wordt regelmatig overlegd met besluitvoorbereiders van departementen en provincies. Zo vindt in een vroeg stadium beïnvloeding, in voor gemeenten gunstige zin, van wet- en regelgeving plaats. Deze belangenbehartiging zet zich voort in het gehele proces van besluitvorming bij de rijksoverheid en provincies. De VNG initieert bestuurlijk overleg waarbij een delegatie van VNG-bestuurders en directieleden onderhandelt namens de gemeenten met ministers en staatssecretarissen. De VNG-belangenbehartiging richt zich ook op Tweede en Eerste Kamer en belangrijke maatschappelijke organisaties. De soms tegenstrijdige belangen van grote en kleine gemeenten en de rol van de VNG daarbij is regelmatig punt van aandacht binnen de VNG.

Het financiële belang

De bijdrage van onze gemeente in 2018 bedraagt € 30.372 met daarnaast een bijdrage aan de VNG, afdeling Gelderland van € 1.050. De definitieve hoogte van de financiële bijdrage (contributie) wordt in de Buitengewone Algemene Leden Vergadering door de leden van de VNG bepaald.

In de Algemene Ledenvergadering van juni 2017 is besloten om de financiering van de gezamenlijke gemeentelijke activiteiten met ingang van 2018 te laten verlopen via het Fonds Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering (GGU). De bijdrage van Brummen bedraagt: € 52.768.

Geconsolideerde balans

(bedragen x € 1.000)		2015		2016		2017
Vaste Activa	€	68.906	€	69.897	€	71.308
Vlottende Activa	€	82.213	€	76.879	€	70.596
Groepsvermogen	€	64.156	€	65.548	€	65.530
Voorzieningen	€	2.363	€	1.499	€	1.189
Kortlopende schulden	€	84.601	€	79.729	€	75.185

Ontwikkelingen

Geen specifieke ontwikkelingen.

3. Circulus-Berkel B.V.

Het openbaar belang dat door de verbonden partij wordt behartigd

Circulus-Berkel B.V. verzorgt de inzameling van al het huishoudelijk afval voor o.a. de gemeente Brummen. Niet alleen de lediging van groene en grijze containers, maar ook de inzameling van onder meer papier, glas, chemisch afval, snoeiafval, kunststoffen en grof huishoudelijk afval. Verder houdt Circulus-Berkel zich ook actief bezig met ongediertebestrijding en beheert de afvalbrengpunten in Brummen.

Het financiële belang

De gemeente is aandeelhouder van Circulus Berkel B.V. De waarde van deze deelneming in de balans is gebaseerd op de historische inbrengwaarde in de voorloper van deze BV en is toen bepaald op € 37.210. Brummen heeft 4,61% van de aandelen in haar bezit. Een schatting van de actuele waarde zou dan kunnen uitkomen op 4,61% van € 12,9 miljoen (is eigen vermogen ultimo 2017) is € 594.690.

Op basis van een jaarlijkse dienstverleningsovereenkomst wordt de hoogte van de bijdrage van onze gemeente bepaald. In 2018 bedroeg de bijdrage € 1.158.844. Over 2018 is geen dividend uitgekeerd.

Geconsolideerde balans

(bedragen x miljoen euro)		2015		2016		2017
Netto Omzet	€	42,473	€	43,648	€	47,405
Bedrijfsresultaat	€	2,333	€	2,598	€	2,565
Balanstotaal Eigen Vermogen	€	10,4	€	11,6	€	12,9
Balanstotaal Voorzieningen	€	2,4	€	2,4	€	2,5
Balanstotaal	€	33,2	€	37,9	€	45,0

Ontwikkelingen

Circulus heeft in 2014 de nieuwe strategie voor de periode 2015-2020 vastgesteld. Deze strategie borduurt voort op de vorige, maar heeft een aantal nieuwe elementen.

Circulus-Berkel wil bijdragen aan twee belangrijke veranderingen in de samenleving.

- De eerste is het verder terugdringen van afval en zoveel mogelijk producten en materialen die vrijkomen hergebruiken of omzetten in grondstoffen. Dat is goed voor het milieu, schept regionaal arbeidsplaatsen én stimuleert de economie.
- De tweede is het bijdragen aan het verbeteren van de leefomgeving in de regio. Een omgeving waarvan bewoners en passanten gebruikmaken en waarvan zij de kwaliteit waarderen en willen verbeteren.

Deze elementen sluiten goed aan op ons gemeentelijk beleidsplan “van afval naar grondstof” wat in 2018 is geëvalueerd. Doelstelling hierin is o.a. het terugdringen van het huishoudelijk afval per inwoner tot 100 kg. In 2019 wordt er gewerkt aan een nieuw beleidsplan dat het restafval verder moet terugdringen.

4. Waterbedrijf Vitens

Het openbaar belang dat door de verbonden partij wordt behartigd

De vennootschap, vestigingsplaats Utrecht, heeft ten doel de uitoefening van een publiek (drink)waterbedrijf, daaronder begrepen de winning, productie, transport, verkoop en distributie van water en het verrichten van alles wat met de publieke waterwinning verband houdt of daaraan bevorderlijk kan zijn in de ruime zin van het woord.

Het financiële belang

Tot en met 2005 was de gemeente aandeelhouder via het in bezit hebben van zowel gewone- als preferente aandelen. Op 26 januari 2006 besloot de gemeenteraad de preferente aandelen aan het waterbedrijf te verkopen voor een bedrag van € 1.432.200. Om de aankoop te financieren heeft Vitens op hetzelfde moment een zogenaamde “achtergestelde” lening van de gemeente ontvangen. Deze lening wordt in 15 jaar afgelost. Elke daadwerkelijke aflossing met € 95.480 per jaar verkleint het risico dat aan een achtergestelde lening zit. Bij een faillissement zal de uitbetaling van het dan nog uitstaande bedrag aan lening de minste kans van slagen op verhaal hebben. Aan dividend is in 2018 € 59.926 ontvangen.

Balansgegevens

(bedragen x miljoen euro)		2015		2016		2017		2018 verwacht
Bedrijfsopbrengsten	€	390,7	€	384,3	€	385,8	€	
Bedrijfskosten	€	297,4	€	301,6	€	304,1	€	
Bedrijfsresultaat	€	93,3	€	82,7	€	81,7	€	
Netto Resultaat	€	55,4	€	48,5	€	47,7	€	13,0
Balanstotaal Eigen Vermogen	€	471,7	€	489,1	€	533,7	€	525,7
Balanstotaal Vreemd Vermogen	€	1.242,7	€	1.249,2	€	1.194,4	€	1.233,9

Ontwikkelingen

Geen specifieke ontwikkelingen.

5. NUON/Vattenfall

Het openbaar belang dat door de verbonden partij wordt behartigd

Nuon draagt bij aan het verduurzamen van de energievoorziening en werkt aan een betrouwbare, betaalbare en zo duurzaam mogelijke energielevering.

De verbondenheid met NUON beperkt zich tot een achtergestelde lening ad € 846.660.

Het financiële belang

Door het vaste percentage van 10% over de uitstaande belegging bedraagt de renteopbrengst per jaar € 84.666. Risico op het (deels) niet uitbetalen van rente wordt als klein beschouwd. Het rentepercentage van 10% kan als ongekend hoog worden beschouwd. Het feit dat er van aflossing op de uitstaande

lening geen sprake is, betekent bij een faillissement wel dat terugbetaling een geringe kans van slagen heeft. Ook zal er dan geen sprake meer zijn van rentebetalingen.

Geconsolideerde balans

(bedragen x miljoen euro)					
		2015		2016	2017
Share Capital	€	684	€	684	€ 684
Share Premium	€	2,797	€	2,797	€ 2.797
Reserve for cash flow hedge	€	-/- 137	€	56	€ -/- 2
Currency translation reserve	€	5	€	-/- 17	€ -/- 20
Other reserves	€	-/- 722	€	-/- 763	€ -/- 762
Result of the year	€	44	€	1	€ 341
Total	€	2,671	€	2,758	€ 3,038

Ontwikkelingen

Geen specifieke ontwikkelingen.

6. Veiligheidsregio Noord en Oost Gelderland (VNOG)

Het openbaar belang dat door de verbonden partij wordt behartigd

Op grond van de bepalingen in de Wet Veiligheidsregio's 2010 is deze gemeenschappelijke regeling belast met de regionale (verlengd lokale) brandweertaken. Hieraan wordt invulling gegeven door de samenwerking van verschillende diensten en besturen.

Er wordt samengewerkt op het gebied van brandweertzorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing, geneeskundige hulpverlening bij rampen en handhaving van de openbare orde en veiligheid.

Het financiële belang

De gemeentelijke bijdrage aan de regio, inclusief de GHOR, voor 2018 bedraagt € 939.264. In de Tweede Financiële Verkenning is een tekort van 2,5 miljoen euro gepresenteerd. In de begroting van de VNOG is geen ruimte om onvoorziene, niet uit te stellen en/of niet beïnvloedbare zaken op te kunnen vangen. Het tekort zal gedekt moeten worden uit reserves binnen de VNOG en/of extra bijdragen van de deelnemende gemeenten. Naar verwachting zal de aanvullende bijdrage van Brummen ca. € 67.000 bedragen.

Balansgegevens

Bedragen * € 1.000		2015		2016		2017	2018**
Nog te bestemmen resultaat	€	354	€	-/- 211	€	930	-/- 2.855
Algemene Reserve	€	0	€	627	€	441	
Bestemmingsreserve	€	5.214	€	969	€	404	
Totaal Eigen Vermogen	€	5.569	€	1.385	€	1.775	1.919
Totaal Vreemd Vermogen	€	35.365	€	45.693	€	45.919	51.146

** voorlopige cijfers.

Ontwikkelingen

Voor de financiering van de Veiligheidsregio Noord en Oost Gelderland (VNOG) geldt vanaf 2017 een andere verdeelsleutel dat is gebaseerd op de algemene uitkering uit het gemeentefonds voor het cluster openbare orde en veiligheid / brandweer en rampenbestrijding. Omdat bij het toepassen van het nieuwe verdeelmodel zogenoemde voor- en nadeel gemeenten ontstaan wordt voor de invoering een overgangstermijn aangehouden. Vanaf 2021 betalen alle gemeenten voor 100% volgens de nieuwe verdeelsleutel. De gevolgen van de nieuwe systematiek voor Brummen zijn beperkt, mede doordat de bekostiging van het brandweercluster IJsselstreek ook al via de gemeentefonds systematiek gebeurde.

7. Regio Stedendriehoek / Cleantech Regio

Het openbaar belang dat door de verbonden partij wordt behartigd

De belangen voor de gemeente Brummen in de regionale samenwerking liggen concreet in de actuele ontwikkelingen in Eerbeek: onderzoek naar bodemwarmte, hergebruik van warmte uit productieprocessen en een duurzamere papierindustrie. Ook de gezamenlijke inspanningen in de circulaire innovatie, klimaataanpak, landbouwtransitie, biodiversiteit, asbestsanering en voedselkwaliteit sluiten aan op onze belangen.

regio voor

De gemeenschappelijke regeling Regio Stedendriehoek coördineert en faciliteert de samenwerking van de acht deelnemende gemeenten (Apeldoorn, Brummen, Deventer, Epe, Heerde, Lochem, Voorst, Zutphen). Daarnaast ondersteunt het regiobureau met een beperkte formatie de Regioraad en het Dagelijks Bestuur van de regio op het gebied van communicatie, lobby, Europese subsidies en bedrijfsvoering. Andere inhoudelijke activiteiten worden verricht door gedetacheerde medewerkers uit de deelnemende gemeenten.

Samen met de stichting Strategische Board Stedendriehoek (van overheden, bedrijfsleven, onderwijs en onderzoek samen) wordt vanuit de gemeenschappelijke regeling onder de noemer Cleantech Regio gewerkt aan gedeelde belangen op thema's als leefbaarheid, arbeidsmarktbeleid en mobiliteit.

De gezamenlijk opgestelde Agenda Cleantech Regio (zie [link](#)) heeft als prioritaire tophema's energietransitie en circulaire economie. Ook bevat deze regionale gebiedsagenda ambities op het gebied van:

- vestigingsklimaat,
- leefomgeving,
- innovatiekracht
- human capital
- schone mobiliteit

Het begrip Cleantech is het centrale perspectief en verbindende thema voor samenwerking in de regio en profilering van het gebied. Cleantech verwijst naar schone technologie, circulaire productie en verantwoorde consumptie en een duurzame toekomst.

Waar mogelijk benutten we de kansen die zich op regionaal niveau voordoen, daarmee is Brummen partner in de netwerksamenwerking van de Cleantech Regio Stedendriehoek en de provincie Gelderland.

Het financiële belang

De gemeentelijke bijdrage aan de regio is afhankelijk van het aantal inwoners van de gemeente. Voor 2018 bedraagt de bijdrage € 66.694. Dit bedrag is inclusief een euro bijdrage per inwoner voor het Strategische Board. Het weerstandsvermogen van de regio stedendriehoek is niet groot. Indien onverhoopt op enig moment de regio niet meer aan haar verplichtingen kan voldoen moet teruggevallen worden op de deelnemende gemeenten.

Eigen Vermogen		2017		2016		2015
Algemene reserve	€	0	€	0		0
Bestemmingsreserve	€	220.000	€	239.000	€	213.000
Nog te bestemmen resultaat	€	1.000	€	6.000	€	17.000
Totaal	€	221.000	€	245.000	€	230.000

Ontwikkelingen

De provincie zet de komende jaren in op de gebiedsopgaven uit de Gelderse omgevingsvisie. Wij maken deel uit van de gebiedsopgave als verwoord in de Agenda Cleantech Regio. Dit betekent dat onze samenwerking met de provincie steeds meer gebeurt binnen de regio. In de Omgevingsagenda Cleantech Regio Stedendriehoek worden projecten opgenomen die moeten helpen bij het halen van de ambities

8 Gemeenschappelijke Regeling Delta

Het openbaar belang dat door de verbonden partij wordt behartigd

De gemeenschappelijke regeling Delta, vestigingsplaats Zutphen, geeft uitvoering aan de Wet Sociale Werkvoorziening in opdracht van de gemeenten Bronckhorst, Brummen, Lochem, Voorst en Zutphen. Er wordt werk geboden aan zo'n 1.000 medewerkers met een arbeidsbeperking van verstandelijke, lichamelijke of psychische aard. Er wordt gezorgd voor werk, arbeidsontwikkeling van het individu en de bevordering van de geschiktheid van mensen voor de reguliere arbeidsmarkt.

Het financiële belang

Het financieel beleid van Delta is gericht op een sluitende exploitatie zonder een bijdrage van de deelnemende gemeenten. Bedrijfseconomische risico's moeten afgedekt zijn door adequate reserves en voorzieningen. In de praktijk draait Delta als geheel sinds enige jaren met verlies, wat nog opgevangen kan worden uit gevormd Eigen Vermogen door positieve resultaten in de jaren ervoor. In 2017 hebben de gemeenten van de GR Delta voor de eerste keer bijgedragen aan het negatieve exploitatieresultaat.

De bijdrage voor 2018 bedroeg € 2.037.900 inclusief € 9.900 aan bestuurskosten.

		2016		2015		2014
Totaal Eigen Vermogen	€	1.987.000	€	3.361.000	€	3.724.000
Algemene Reserve	€	2.337.000	€	2.383.000	€	2.579.000
Bestemmingsreserve	€	851.000	€	1.024.000	€	1.341.000
Resultaat	€	-/- 1.201.000	€	-/- 46.000	€	-/- 196.000
Vlottende Schuld	€	2.304.000	€	2.980.000	€	3.244.000
Overlopende Passiva	€	370.000	€	168.000	€	247.000

Ontwikkelingen

De gemeente Brummen heeft begin 2018 besloten om per 01 januari 2019 uit de GR Delta te treden. Over de uittreding zijn goede afspraken gemaakt met de GR en de gemeenten die op 01 januari 2019 onderdeel blijven vormen van de GR Delta. In 2018 heeft de overdracht van taken en gegevens op een zorgvuldige wijze vorm gekregen.

9. Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Noord en Oost Gelderland.

Noord- en Oost-Gelderland

Het openbaar belang dat door de verbonden partij wordt behartigd

GGD Noord- en Oost-Gelderland is de gezondheidsdienst van 22 gemeenten. De GGD biedt actief 'Een gezond houvast' en bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid van de inwoners binnen de regio, met speciale aandacht voor jeugd en risicogroepen. De GGD voert de Wet Publieke Gezondheid (WPG) uit. Zij wil zich profileren als een herkenbare en laagdrempelige organisatie en als een leverancier van betrouwbare en vakkundige zorg aan haar klanten.

Het financiële belang

De bijdrage van Brummen bedraagt in 2018 € 149.561 voor de Algemene Gezondheidszorg en € 143.616 voor de Jeugdgezondheidszorg. Deze bijdragen zijn conform afspraak via een bijdrage per inwoner over de deelnemende gemeenten verdeeld. Daarnaast heeft de GGD nog producten die op basis van afname met de vragende gemeenten worden afgerekend. Voor Brummen betreft dit laatste vooral de kosten voor toezicht op de kwaliteit van de kinderopvang en peuterspeelwerk, in 2018 € 33.323.

De GGD heeft in 2017 een positief resultaat behaald € 193.000. In 2016 was het resultaat € 53.000 negatief.

(bedragen x € 1.000)		2015		2016		2017
Algemene reserve	€	1.474	€	1.648	€	1.618
Bestemmingsreserve	€	1.250	€	1.230	€	1.345
Resultaat	€	224	€	-/ 53	€	193
Voorzieningen	€	355	€	337	€	299
Crediteuren	€	725	€	877	€	425
Overlopende passiva	€	1.962	€	2.351	€	2.069

Ontwikkelingen

De GGD is bezig om de bedrijfsvoering meer flexibel mogelijk vorm te geven en in te richten. Dit om meer en beter te kunnen anticiperen op veranderende omstandigheden en nieuwe ontwikkelingen.

In overleg met portefeuillehouders van de nieuwe colleges heeft de GGD NOG in 2018 een aanzet gemaakt voor de 'Bestuursagenda 2019-2023 NOG Gezonder'. Daarin noemt de GGD NOG de volgende vier prioriteiten:

1. NOG gezondere jeugd
2. NOG gezondere leefomgeving
3. NOG gezonder oud worden
4. NOG gezondere leefstijl

Aan gemeenteraden is gevraagd om hun zienswijze kenbaar te maken. Dit proces is op moment van schrijven van deze paragraaf (januari 2019), nog in ontwikkeling. Het college heeft wel aangegeven het belangrijk te vinden dat de activiteiten van de GGD NOG moeten aansluiten bij de opgaven binnen het sociaal domein; dat we meer keuzevrijheid willen hebben in de afname van activiteiten waarbij het onderscheid in A, B1, B2, C en D taken strikter moet worden toegepast. Daarnaast vragen wij de GGD NOG om te onderzoeken of de wettelijke taken goedkoper en efficiënter uitgevoerd kunnen worden. Daartoe stellen wij een taakstelling voor ter hoogte van 5%. Ook stellen wij voor om de indexerings-systematiek te herzien waarbij wordt uitgegaan van een geactualiseerde basis waarvoor de verwachte loon- en prijsontwikkeling voor het komende jaar wordt berekend.

Het is op dit moment nog niet duidelijk of de gemeenteraad deze zienswijze overneemt of aanvult met andere punten. Ook is niet duidelijk of de zienswijze gedeeld wordt door andere gemeenten en hoe het AB van de GGD NOG hierop reageert.

10. Omgevingsdienst Veluwe IJssel (OVIJ).

Het openbaar belang dat door de verbonden partij wordt behartigd

Binnen de oprichting van de regionale uitvoeringsdienst maakt Brummen deel uit van de omgevingsdienst Veluwe/IJssel (OVIJ), vestigingsplaats Apeldoorn. De OVIJ bestaat uit de gemeenten Apeldoorn, Brummen, Epe, Voorst en de provincie Gelderland. De OVIJ is ingesteld voor de behartiging van de belangen van de deelnemers op het punt van vergunningverlening, toezicht en handhaving in het kader van het omgevingsrecht ten aanzien van milieu. Onder de belangen van de deelnemers wordt ook verstaan, het belang van een goede samenwerking tussen de Gelderse Omgevingsdiensten (GO).

Het financiële belang

In 2018 is een bedrag van 318.827 betaald als bijdrage voor de OVIJ. Daarnaast is € 1.004 betaald als bijdrage voor de pilot interactieve asbestdakenkaart.

Balansgegevens:

		2014		2015		2016		2017
Algemene Reserve	€	150.000	€	150.000	€	150.000	€	150.000
Bestemmingsreserves	€	120.000	€	73.627	€	106.402	€	179.080
Resultaat	€	100.527	€	229.365	€	80.551	€	266.436
Voorzieningen	€	137.068	€	153.134	€	124.916	€	75.594
Kortlopende schulden	€	737.738	€	1.146.994	€	760.864	€	1.485.220

Ontwikkelingen

In de wet Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving worden eisen gesteld ten aanzien van de kwaliteit en kwantiteit van de uit te voeren werkzaamheden op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Ook de OVIJ moet hieraan voldoen waarbij wordt gewerkt aan de hand van het in 2014 opgestelde verbeterplan. Daarbij wordt ook gekeken naar verschillende vormen van regionale samenwerking. Qua risico's beperken die zich bij de OVIJ tot de normale bedrijfsvoering risico's. In het najaar 2016 zijn de voorbereidingen gestart om de huidige inputfinanciering (bijdrage op basis van inbreng fte) om te zetten naar outputfinanciering (bijdrage op basis van afname producten). Deze maatregel van de OVIJ vloeit voort uit een analyse en evaluatie van het eigen functioneren.

In de begroting 2020 wordt in de programma's per partner de geplande output opgenomen, zodat duidelijk is welke producten en diensten aan de partners worden geleverd. Als basis voor deze planning wordt de informatie uit de samenwerkingsovereenkomsten 2019 en de jaarrekening 2018 gebruikt.

De (financiële) begroting 2020 wordt gebaseerd op de (financiële) begroting 2019 en de hiervoor genoemde extra kosten. De bijdrages van de deelnemers worden in overeenstemming met de GR-OVIJ gebaseerd op de begroting 2020.

11. Vervoerscentrale PlusOv

Het openbaar belang dat door de verbonden partij wordt behartigd.

Vanaf 9 maart 2016 hebben negen gemeenten, bestaande uit Apeldoorn, Brummen, Deventer, Epe, Hattem, Heerde, Lochem, Voorst en Zutphen het collectief vraagafhankelijk vervoer overgenomen van de Provincie. Hiervoor is een gemeenschappelijke regeling tussen deze gemeenten afgesloten.

De negen gemeenten hebben vervolgens de Vervoerscentrale PlusOv in het leven geroepen en daarbij een Dienstverleningsovereenkomst vastgesteld.

Vanaf 1 januari 2017 wordt voor alle negen gemeenten het vraagafhankelijk vervoer door PlusOv verzorgd. Vanaf 22 augustus 2017 wordt ook het route gebonden vervoer (leerlingenvervoer, vervoer in kader van jeugdwet en vervoer Wmo dagbesteding) door Vervoercentrale PlusOv verzorgd.

Per 1 augustus 2019 treden drie gemeenten Apeldoorn, Deventer en Zutphen uit het route gebonden vervoer. Dit betekent dat de Gemeenschappelijke regeling en de Dienstverleningsovereenkomst wordt aangepast. De drie gemeenten betalen daarvoor uittredingskosten.

Het financiële belang

Voor 2018 verzorgt PlusOv alle bovengenoemde vervoersstromen (vraagafhankelijk en route gebonden), de bijdrage bedraagt € 906.792.

Eigen Vermogen		2017		2016
Algemene reserve	€	148.705		0
Bestemmingsreserve	€	0	€	0
Nog te bestemmen resultaat	€	0	€	148.705
Totaal	€	148.705	€	148.705

Ontwikkelingen

Vanaf 2020 wordt een verhoging van de kosten voorzien in verband met het wegvallen van de provinciale subsidie.

12. Regionaal Archief Zutphen.

Het openbaar belang dat door de verbonden partij wordt behartigd.

Het Regionaal Archief Zutphen, vestigingsplaats Zutphen is een openbare archiefdienst met enkele wettelijke taken. Voor de gemeenten Brummen, Lochem en Zutphen bewaart het RAZ historisch informatie en stelt deze beschikbaar.

Het financiële belang

Sinds de verzelfstandiging tot Regionaal Archief Zutphen heeft de relatie de vorm van een inkooprelatie, waarbij vanuit inkoopcriteria er zich geen alternatief voordoet. In 2018 is € 40.825 besteed. De aard van de verbondenheid brengt met zich mee dat informatie over de hoogte van het Eigen Vermogen van het Regionaal Archief Zutphen hier niet hoeft te worden vermeld.

13. Stichting Archipel.

Het openbaar belang dat door de verbonden partij wordt behartigd

Stichting Archipel, vestigingsplaats Zutphen, behartigt vanaf 1 januari 2006 de belangen van het openbaar onderwijs in de gemeenten Brummen, Voorst en Zutphen.

Het financiële belang

De stichting voert de taak van bevoegd gezag uit en ontvangt hiervoor doeluitkeringen van het rijk. Binnen deze doeluitkeringen moeten alle kosten worden opgevangen. Er is geen aanspraak op een (jaarlijkse) bijdrage van Brummen. De gemeente blijft financieel wel eindverantwoordelijk.

		2014		2015		2016		2017
Algemene Reserve	€	3.203.000	€	3.035.000	€	3.232.790	€	3.528.490
Bestemmingsreserves	€	1.105.000	€	827.000	€	737.600	€	1.316.590
Resultaat	€	-/- 418.396	€	-/- 445.975	€	108.080	€	874.690
Voorzieningen	€	147.000	€	149.000	€	175.000	€	168.700
Kortlopende schulden	€	1.633.000	€	1.118.000	€	1.435.400	€	1.486.270
Overlopende passiva	€	649.000	€	1.298.650	€	984.680	€	905.720

Ontwikkelingen

De afname van het aantal leerlingen is minder dan verwacht, maar zet wel door. Dit heeft tot gevolg dat de rijksbijdragen afnemen. Bij Archipel heeft dit al geleid tot het verminderen van het aantal medewerkers en tot minder locaties. Archipel is waakzaam ten aanzien van het sluitend houden van de begroting en doet dit in goed overleg met de gemeenten. Hiermee wordt het risico op negatieve exploitaties maximaal beperkt. Het verder beperken van het aantal scholen binnen het gehele gebied van Archipel is dan ook denkbaar. In de gemeente Brummen zijn twee scholen die al meerdere jaren onder de opheffingsnorm zitten.

14. PPS constructie Lombok II Eerbeek.

Het openbaar belang dat door de verbonden partij wordt behartigd.

De gemeente, vestigingsplaats Brummen, had de uitvoering van het complex Lombok in de bouwgrond-exploitatie uitgewerkt via een PPS-constructie, dus samen met een marktpartij. Hierbij gaat het om Rotij Grondontwikkeling Oost BV.

Ontwikkelingen

De gemeente Brummen, heeft eind 2017 de PPS-constructie voor de uitvoering van het complex Lombok samen met Rotij Grondontwikkeling Oost BV. beëindigd. Door de afwikkeling is Rotij Grondontwikkeling geen verbonden partij meer voor de gemeente.

15. Leisure Lands

Het openbaar belang dat door de verbonden partij wordt behartigd.

Deze holding, vestigingsplaats Arnhem, behartigt de privaatrechtelijke belangen van de deelnemende gemeenten, waaronder Brummen, voor de recreatieve en toeristische ontwikkelingen binnen het betreffende gebied.

Het financiële belang

Als aandeelhouder van de holding heeft Brummen een beperkt belang van 4.305 aandelen met een nominale waarde van € 1. De aandelen mogen na 2020 verhandeld worden. De aandelen staan voor nul euro op de balans van de gemeente.

Het Eigen Vermogen van de holding bedraagt per 31 december 2017 € 57.556.000 (2016 € 56.279.000, 2015 € 55.004.000).

Ontwikkelingen

Geen. Risico's zijn niet aanwezig. De overname van RAL kende een waarde van € 124 per aandeel RGV Holding. Dit bedrag als uitgangspunt nemend zou de waarde van de aandelen van Brummen theoretisch op € 533.820 te berekenen zijn. De waarde die de huidige aandelen vertegenwoordigen is echter niet de waarde die bij verkoop zal worden uitbetaald. Momenteel zal hooguit de boekwaarde worden uitgekeerd. Kortom: verkoop levert onvoldoende op.

16. Samenwerkingsovereenkomst (SOK) in kader centrumplan Eerbeek.

Het openbaar belang dat door de verbonden partij wordt behartigd.

De gemeenteraad Brummen, vestigingsplaats Brummen, heeft bepaald dat de gemeente een maatschappelijk belang heeft bij het aanpakken van het centrum Eerbeek. Op 6 juli 2011 is de samenwerkingsovereenkomst (SOK) getekend. De administratie van het bouwcomplex centrumplan Eerbeek wordt door de gemeente verzorgd.

Ontwikkelingen

De gemeente Brummen heeft eind 2017 de samenwerkingsovereenkomst (SOK) voor de ontwikkeling van het bouwcomplex centrumplan Eerbeek samen met de andere deelnemende partijen, zijnde Rotij, Bouwfonds en Veluwonen (voorheen Sprengenland) beëindigd.

Door de afwikkeling zijn deze partijen geen verbonden partij meer voor de gemeente Brummen.

Visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting

Het grondbeleid van de gemeente is vastgelegd in de nota Grondbeleid. Op 30 juni 2016 is deze nota door de gemeenteraad vastgesteld. De hoofdlijnen van deze nota zijn:

- Het grondbeleid is dienend aan het ruimtelijk beleid voor wonen, werken en recreëren;
- Er wordt een regisserend grondbeleid gevoerd;
- Er worden marktconforme prijzen gehanteerd.

Door de invoering van de Wet ruimtelijke ordening zijn de mogelijkheden om ruimtelijke ontwikkelingen te faciliteren, zonder een actief grondbeleid te voeren, vergroot. De mogelijkheden die de Wet ruimtelijke ordening hiervoor biedt, worden dan ook benut.

Aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert

De Wet ruimtelijke ordening (Wro) biedt gemeenten verschillende mogelijkheden om invloed uit te oefenen op gebiedsontwikkelingen. De Wro kent hiervoor een privaatrechtelijk spoor (de anterieure overeenkomst) en een publiekrechtelijk spoor (het exploitatieplan).

In beide sporen kan de gemeente naast de eisen in het bestemmingsplan, ook kwaliteitseisen stellen ten aanzien van de woningcategorieën (sociale huurwoningen, sociale koopwoningen en particulier opdrachtgeverschap) en eisen stellen ten aanzien van de uitvoering, bijvoorbeeld duurzaamheidsvereisten. Binnen de gemeente Brummen wordt er zoveel mogelijk gebruik gemaakt van anterieure overeenkomsten waarin de afspraken met initiatiefnemers worden vastgelegd. Waar dat nodig is, wordt ook het exploitatieplan ingezet om invloed uit te kunnen oefenen op de gebiedsontwikkeling.

Woningbouw

In 2013 heeft de gemeenteraad besloten om de bestemmingsplannen Elzenbos en Lombok te herzien. Voor de grondexploitatie Elzenbos is er in de loop van 2015 overeenstemming bereikt met de ontwikkelaars. Op basis hiervan is de oorspronkelijke grondexploitatie Elzenbos gesplitst in drie delen, I, II en III. Deel I is eind 2015 afgesloten. De grondexploitaties van deel II en III zijn eind 2015 vastgesteld, waarbij in totaal 45 woningen en een zorgcomplex worden gerealiseerd tot en met 2025.

Voor Centrumplan Eerbeek en Lombok zijn in 2017 onderhandelingen gevoerd met de betrokken ontwikkelaars. Eind 2017 is overeenstemming bereikt over de wijze waarop Lombok en het Centrumplan gerealiseerd gaan worden. De realisatie van Lombok wordt uitgevoerd door en voor rekening en risico van de ontwikkelaar. Het Centrumplan Eerbeek wordt ontwikkeld door de gemeente. Hierbij zal het Burgers terrein worden ontwikkeld als bedrijventerrein en de locatie Kersten als commercieel/wonen.

Andere grondcomplexen ten behoeve van de ontwikkeling van woningbouw zijn eind 2014 afgesloten en zijn verantwoord op de post "Gronden en Landerijen".

Bedrijventerrein

In 2013 is door de gemeenteraad de grondexploitatie voor de uitbreiding van het bedrijventerrein Hazenberg vastgesteld. Het complex is "in exploitatie" en er worden verkooponderhandelingen gevoerd met partijen. In het Centrumplan Eerbeek zal het voormalige Burgers terrein worden ontwikkeld als bedrijventerrein. De grondexploitatie hiervan is door de raad in maart 2018 vastgesteld en de grondexploitatie is per 1 januari 2019 in het MPG 2019 opgenomen.

Overige functies

De locatie Kersten terrein in Eerbeek zal worden ontwikkeld als commercieel winkels/kantoren mogelijk in combinatie met wonen.

De grondexploitatie hiervan is eveneens door de raad in maart 2018 vastgesteld en de grondexploitatie is per 1 januari 2019 in het MPG 2019 opgenomen.

Actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie

Voor complex Koppelenburg Zuid en Hazenberg worden voornamelijk lichte positieve resultaten verwacht. Voor het complex Elzenbos II en Elzenbos III wordt een negatief resultaat verwacht. Bij vaststelling van de jaarrekening over het verslagjaar 2011 in 2012 is een voorziening getroffen voor de afdekking van de risico's binnen alle grondexploitaties. Met het sluiten van een aantal complexen is ook de voorziening afgenomen. In totaal is per eind 2018 een voorziening beschikbaar van € 3.401.953,-.

Per 1 januari 2016 wordt de belastingplicht voor ondernemingen van overheden voor de vennootschapsbelasting (VpB) ingevoerd. Dit betekent dat de gemeente in principe vennootschapsbelasting zal moeten betalen over werken en diensten die zij uitvoert als ondernemer. In die zin zullen naar verwachting ook de gemeentelijke grondexploitaties worden belast met vennootschapsbelasting.

Door de VNG wordt overlegd met de Fiscus over de manier waarop de gemeenten in het algemeen en in het bijzonder voor de grondexploitaties belast zullen worden. In overleg met de belastingadviseurs is geconcludeerd dat er voor de grondexploitaties geen winsttoogmerk is en dat we daarom geen rekening hoeven te houden met hieruit voortvloeiende verplichtingen.

In juli 2015 is er door de commissie BBV een voornemen tot herziening van de verslagleggingsregels voor de grondexploitaties gepresenteerd. Hierin staan een aantal regels welke van belang zijn voor de berekening van de grondexploitaties in de gemeente Brummen namelijk:

- Een maximale duur van 10 jaar voor grondexploitaties (afwijkingen toegestaan mits geautoriseerd door de raad en verantwoord in de jaarstukken);
- Geen indexering voor opbrengsten later dan 10 jaar;
- De rente in de grondexploitaties moet gebaseerd zijn op de werkelijke rente over het vreemd vermogen.

Aanpassing van de regels omtrent de NIEGG (Niet In Exploitatie Genomen Gronden) is voor de gemeente Brummen niet meer van toepassing omdat deze gronden eind 2014 zijn overgegaan naar de post "Gronden en Landerijen".

Indien er duidelijkheid is over de gevolgen van de VpB en de aanpassing van de verslagleggingsregels conform de BBV zullen de grondexploitaties hierop worden aangepast en zullen ter vaststelling worden aangeboden aan de gemeenteraad.

Onderbouwing van de geraamde winstneming

Het gemeentelijk beleid was erop gericht om alleen bij het afsluiten van een complex de eventuele winst te "nemen". Vanuit de BBV is er echter nieuwe regelgeving met betrekking tot winstneming waarbij de POC-methode (Percentage Of Completion) toegepast moet worden. In 2019 is er middels de POC-methode winst genomen worden vanuit de complexen.

Beleidsuitgangspunten omtrent de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken

De gronden niet in exploitatie zijn eind 2014 overgegaan naar de post "Gronden en Landerijen". Daarom is hiervoor geen verliesvoorziening getroffen.

3. Jaarrekening 2018

Balans per 31 december 2018

Balans
en toelichting

BALANS per 31-12-2018 (bedragen x € 1.000)

Activa	31-12-2018	31-12-2017
VASTE ACTIVA		
<i>Materiële vaste activa</i>	53.880	49.849
Investerings economisch nut grondslag heffingen	13.241	13.030
Investerings met een economisch nut overig	33.629	30.531
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	7.010	6.288
<i>Financiële vaste activa</i>	10.153	8.216
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	3.104	3.106
Uitzettingen langer dan 1 jaar	5.504	3.510
Leningen aan overige verbonden partijen	354	372
Overige langlopende geldleningen u/g	1.191	1.228
Totaal VASTE ACTIVA	64.034	58.065
VLOTTENDE ACTIVA		
<i>Vorraden</i>	12.369	13.366
Grond- en hulpstoffen	958	11.450
Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie	11.407	1.909
Vooruitbetalingen	5	7
<i>Uitzettingen met rentetype looptijd < 1 jaar</i>	4.291	3.909
Vorderingen op openbare lichamen	2.883	2.475
Overige vorderingen en uitzettingen	1.408	1.434
<i>Liquide middelen</i>	12	14
Kassaldi	12	5
Banksaldi	1	9
<i>Overlopende activa</i>	1.737	2.011
Overlopende activa	1.737	2.011
Totaal VLOTTENDE ACTIVA	18.410	19.300
Totaal Activa	82.443	77.365

BALANS per 31-12-2018 (bedragen x € 1.000)

Passiva	31-12-2018	31-12-2017
VASTE PASSIVA		
<i>Eigen vermogen</i>	7.780	10.191
Algemene reserves	3.624	3.060
Overige bestemmingsreserves	4.670	5.374
Gerealiseerd resultaat	-514	1.757
<i>Voorzieningen</i>	4.467	4.426
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen, risico	1.560	1.603
Onderhoudsegalisatievoorziening	2.907	2.823
<i>Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer</i>	49.914	41.300
Onderhandse leningen van binnenlandse banken / ov. financiële instellingen	49.914	41.300
Totaal VASTE PASSIVA	62.161	55.917
VLOTTENDE PASSIVA		
<i>Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>	14.517	15.339
Banksaldi	3.458	1.266
Overige schulden	1.059	1.073
Kasgeldlening	10.000	13.000
<i>Overlopende passiva</i>	5.765	6.109
Overlopende passiva	5.765	6.109
Totaal VLOTTENDE PASSIVA	20.282	21.448
Totaal Passiva	82.443	77.365

Waarborgen en garantstellingen

48.563

51.224

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld aan de hand van het Besluit begroting en verantwoording gemeenten en provincies (BBV).

In de financiële verordening Art. 212 Gemeentewet zijn enkele artikelen opgenomen met betrekking tot waardering en resultaatbepaling. De bepalingen uit deze verordening zijn opgenomen in onderstaande grondslagen.

Afschrijvingstermijnen

Voor de gehanteerde afschrijvingstermijnen wordt verwezen naar de nota investering- en afschrijvingsbeleid van 2018, welke in de raadsvergadering van 1 november 2018 is vastgesteld. Samengevat komen de termijnen op het volgende neer:

- Gronden en terreinen: tussen 0 en 15 jaar
- Gebouwen: tussen 20 en 40 jaar
- Grond-, weg- en waterbouwkundige werken: tussen de 5 en 60 jaar
- Vervoermiddelen: tussen de 6 en 15 jaar
- Machines, apparaten en installaties: tussen 3 en 25 jaar
- Overig: tussen 3 en 30 jaar.

Materiële vaste activa: investeringen met een economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingprijs, onder aftrek van de jaarlijkse afschrijvingen.

Rente op investeringen

In de jaarrekening 2018 is bij de nieuwe investeringen rekening gehouden met een omslagrentepercentage van **0,39%**.

Materiële vaste activa: investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingprijs, onder aftrek van de jaarlijkse afschrijvingen.

Alle investeringen (van zowel voor 1-1-2017 als na 1-1-2017) hebben dezelfde afschrijvingssystematiek.

Financiële vaste activa

De waardering vindt plaats tegen nominale waarde.

Voorraden

De voorraad grond wordt gewaardeerd tegen verkrijgingprijs, vermeerderd met toe te rekenen kosten en verminderd met verantwoorde inkomsten. Indien de marktwaarde lager ligt wordt een voorziening gevormd, dan wel wordt de boekwaarde afgewaardeerd naar marktwaarde niveau. Er wordt tussentijdse winstneming toegepast conform planning of completion (POC-)methode. Vervolgens wordt bij beëindiging van complexen de resterende winst genomen.

Uitzettingen met een rente typische looptijd < 1 jaar

De waardering vindt plaats tegen de nominale waarde, onder aftrek van eventuele voorzieningen wegens oninbaarheid.

Liquide middelen

De waardering vindt plaats tegen nominale waarde.

Overlopende activa

De waardering vindt plaats tegen nominale waarde.

Vorzieningen

De waardering vindt plaats tegen nominale waarde. De voorziening pensioenaanspraken wethouders is gewaardeerd op basis van actuariële waarde.

Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer

De waardering vindt plaats tegen nominale waarde.

Netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar

De waardering vindt plaats tegen nominale waarde.

Overlopende passiva

De waardering vindt plaats tegen nominale waarde.

Vennootschapsbelasting

Voor bepaling vennootschapsbelasting plicht is evenals voorgaande jaren een inventarisatie gemaakt voor 2018.

Conclusie is dat de gemeente Brummen voor het jaar 2018 niet door de ondernemerspoort komt en daarom niet vennootschapsbelasting plichtig is. In deze jaarrekening is dus geen rekening gehouden met te betalen vennootschapsbelasting.

Grondslagen voor resultaatbepaling

De baten en lasten zijn toegerekend aan het jaar waarin de diensten of goederen geleverd zijn. De baten en lasten waartussen een causaal verband bestaat zijn in hetzelfde jaar verantwoord. De verliezen en in redelijkheid de te berekenen risico's, die hun oorsprong vinden in of vóór het verslagjaar, zijn verwerkt in de nu voorliggende jaarrekening.

Toelichting op de balans

Vaste activa

Onderstaand worden eerst de activa met economisch nut toegelicht. Daarna volgt de toelichting van de maatschappelijke activa.

							€ 53.880.082
Investerings met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven. *							
<i>Specificatie verloop (bedragen * € 1,-)</i>							
	Boekwaarde 31-12-2017	Investerings	Desinvesterings	Afschrijvingen	Overdracht uit exploitatie	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2018
Gebouwen	19.813	71		2.447			17.437
Woonruimten	27.000			675			26.325
Grond-, weg- en waterbouwkundige werke	12.982.974	608.936		394.429			13.197.482
Machines, apparaten en installaties	0						0
Overige materiële vaste activa	0						0
Totaal :	13.029.787	609.007	0	397.551	0	0	13.241.244

Gebouwen			Toegekend krediet	Besteed in 2018	Besteed cumulatief	Restant	Gereed
Vaste unit begraafplaats Werkfit Brummen			11.990	71	71	11.919	Nee
					0		
		Totaal	11.990	71	71	11.919	

Toelichting

Geen.

<u>Grond-, weg-, waterbouwkundige werken (economisch nut heffing)</u>							
Rioleringswerken			Toegekend krediet	Besteed in 2018	Besteed cumulatief	Restant	Gereed
GRP gemalen electrisch/mechanisch 2017			207.048	22.741	37.554	169.494	Nee
GRP gemalen 2018			19.352	25.885	25.885	-6.533	Ja
GRP mini-gemalen 2018			522.315	274.240	274.240	248.076	Ja
GRP afkoppelmaatregelen 2017			287.000	24.541	150.386	136.614	Ja
Milieumaatregelen riolering 2018			50.000	18.840	18.840	31.160	Nee
Afkoppelmaatregelen riolering 2018			310.000	242.690	242.690	67.310	Ja
		Totaal	1.345.715	608.936	749.594	614.961	

Toelichting

GRP gemalen elektrisch/mechanisch 2017

Rioolgemaal Voorsterweg (inclusief nieuwe persleiding onder spoorlijn) voorbereiding nagenoeg gereed -> uitvoering in februari 2019. Restant dus nog nodig in 2019.

GRP mini-gemalen 2018

Fase 5 (is ook laatste fase) Project is afgerond en ruim € 248.000 binnen budget gebleven. In kostendekkingsplan gerekend met eenheidsprijzen uit Leidraad riolering. Deze blijken behoorlijk hoger dan eenheidsprijzen bij aanbesteding.

GRP afkoppelmaatregelen 2017 en 2018

Projecten zijn gereed. In kostendekkingsplan gerekend met eenheidsprijzen uit Leidraad riolering. Deze blijken behoorlijk hoger dan eenheidsprijzen bij aanbesteding.

GRP milieumaatregelen 2018

Aanleg infiltratieriool op nieuwbouwlocatie de Bongerd (Brummen) 1^e fase -> fase 2 volgt in 2019, nadat woningbouw gereed is.

Investerings met economisch nut, overig								€ 33.629.304
---	--	--	--	--	--	--	--	--------------

Specificatie verloop (bedragen * € 1,-)

	Boekwaarde 31-12-2017	Investerings	Desinvesterings	Afschrijvingen	Overdracht uit exploitatie	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2018
Gronden en terreinen	1.232.140			1.616			1.230.524
Gebouwen	26.482.980	3.306.271		656.659			29.132.593
Grond-, weg- en waterbouw	84.801			4.757			80.044
Vervoermiddelen	97.404	116.925		17.323			197.006
Machines, apparaten en installaties	1.434.301	90.106		386.747			1.137.660
Overige materiële vaste activa	1.199.483	792.883		140.889			1.851.478
Totaal :	30.531.109	4.306.185	0	1.207.990	0	0	33.629.304

Gebouwen	Toegekend krediet	Besteed in 2018	Besteed cumulatief	Restant	Gereed
Bouw Scholencluster de Enk/van Leeuwen	2.700.000	615.641	2.747.477	-47.477	Nee
Nieuwbouw gymzaal Eerbeek	949.794	648.471	658.837	290.957	Nee
Kollergang 14	1.989.650	1.987.337	1.987.337	2.313	Deels
Aanpassing loods buitendienst Werkfit	88.093	34.742	34.742	53.351	Nee
Huisvesting bestuursdiens, klimaatmaatregelen	25.000	5.963	23.473	1.527	Nee
De Lans, huisvestingsvoorziening en brandveiligheid	111.904	10.866	10.866	101.038	Nee
Bouw zoutloods 2017	275.000	3.251	36.147	238.853	Nee
Totaal:	6.139.441	3.306.272	5.498.878	640.563	

Toelichting

De volgende 3 investeringen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Betreft investeringen van MFC aan de Lorentzstraat. (Scholencluster de Enk/van Leeuwen, Nieuwbouw gymzaal Eerbeek en IHP (projectkosten). Waarbij aangetekend dat de kosten voor projectkosten van het IHP in deze toelichting verantwoord worden bij de overige materiële vaste activa maatschappelijk nut. Per saldo resteert uit deze 3 kredieten een bedrag van € 199.350. Project wordt in 2019 financieel afgesloten.

Bouw scholencluster de Enk/van Leeuwen

Deze post is met ruim € 47.000 overschreden en wordt veroorzaakt door vertraging bouw mogelijkheden in Eerbeek. Hierdoor zijn de kosten gestegen. Dekking uit krediet gymzaal Eerbeek. Project wordt in 2019 financieel afgesloten.

Nieuwbouw gymzaal Eerbeek

Dit krediet moet in samenhang genomen worden met het krediet voor projectkosten IHP 2017 en de bouw van scholencluster de Enk/van Leeuwen. Deze post laat een restant zien van afgerond € 291.000 en hiermee dekt het tevens de nadelen van de projectkosten en bouwkosten scholencluster de Enk/van Leeuwen.

Kollergang 14

Betreft investering aankoop en verbouw.

Aankoop: De aankoop is in 2018 afgerond. Werkelijke kosten zijn € 30.743 binnen de raming gebleven.

Aanpassingen: Budget voor diverse aanpassingen, verbouw etc. pakt duurder uit dan geraamd. De raming is in 2018 met € 28.430 overschreden en in 2019 volgen er nog meer kosten. Bij de 1^e bestuursrapportage 2019 zal een aanvullend krediet worden aangevraagd.

Huisvestingsvoorziening de Lans 2018 en maatregelen brandveiligheid

Project is niet afgerond, restant meenemen naar 2019. De Lans heeft gevraagd om nieuwbouw. In 2019 gaat gemeente in overleg,

Bouw zoutloods 2017

Het oorspronkelijk voor locatie Brummen beoogd krediet zal nu worden ingezet om op locatie aan de Kollergang de loods te realiseren. Restant is in 2019 nodig.

<u>Vervoermiddelen</u>	Toegekend krediet	Besteed in 2018	Besteed cumulatief	Restant	Gereed
Vervanging Ford Transit 2017	38.250	39.092	39.092	-842	Ja
Vervanging Sprinter (open laadbak) 2018	61.000	44.249	44.249	16.751	Ja
Vervanging kleine tuinbouwtractor Brummen 2018	35.000	33.583	33.583	1.417	Ja
Totaal:	134.250	116.925	116.925	17.325	

Toelichting*Vervanging Sprinter 2018*

Auto is inmiddels geleverd. Na goede vergelijking meerdere merken, goede onderhandeling en kritische selectie van benodigde opties is aanschaf € 16.750 lager uitgekomen

<u>Machines, apparaten en installaties</u>	Toegekend krediet	Besteed in 2018	Besteed cumulatief	Restant	Gereed
Vervanging zoutstrooier	37.000	37.350	37.350	-350	Ja
Gemeentehuis, vochtregulerend systeem	32.880	22.426	22.426	10.454	Nee
Vervanging ipads 2018	99.000	2.860	2.860	96.140	Ja
Vervanging thin clients 2018	63.000	3.829	3.829	59.171	Ja
Vervanging beeldschermen 2018	25.000	23.642	23.642	1.358	Ja
Totaal:	256.880	90.106	90.106	166.774	

Toelichting*Vervanging ipads en thin clients*

Om investeringen in nieuwe software binnen de begroting op te kunnen vangen hebben we besloten om de investeringen in de vervanging van Ipads en onze Thinclients (computerkastjes op de werkplek) te laten vervallen. Zie toelichting bij onderdeel *Applicatie LEEF software/ Monitor Bedrijfsresultaten/ MY-LEX*.

<u>Overige materiële vaste activa</u>	Toegekend krediet	Besteed in 2018	Besteed cumulatief	Restant	Gereed
mGBA	25.000		0	25.000	Nee
Uitbr. Geovisa hard en software afd Beheer	35.000	41.741	72.554	-37.554	Ja
INUP 2017	100.000	0	87.287	12.713	ja
MDM 2017	24.814	43.710	43.452	-18.638	ja
E-facturering Key2Fin 2017	15.000	3.902	13.328	1.672	Nee
Zaakgericht Werken	229.389	259.516	326.671	-97.282	Nee
Vervanging kunstgrasveld SC Brummen 2018	250.000	249.265	249.265	735	Ja
Renovatie veld 1 sportcomplex De Hazenberg 2018	21.000	20.249	20.249	751	Ja
Meubilair Werkfit Brummen	35.128	16.619	16.619	18.509	Nee
Gereedschap/materiaal buitendienst Werkfit Brummen	80.885	30.912	30.912	49.973	Nee
Nieuwe modules/optimalisering K2F Werkfit	42.780	8.322	8.322	34.458	Nee
ICT-aanpassingen Werkfit Brummen	27.163	32.045	32.045	-4.882	Nee
Applicatie LEEF, aanschaf software 2019	0	33.855	33.855	-33.855	Nee
Monitor Bedrijfsresultaten	0	31.109	31.109	-31.109	Nee
MY-LEX	0	21.639	21.639	-21.639	Nee
Implementatie salarispakket 2016	51.000		37.556	13.444	Nee
INUP 2016 Sociaal Intranet	28.952		0	28.952	Ja
Vervanging SAN en servers 2016	4.937		1.933	3.004	Ja
Totaal:	971.048	792.883	1.026.796	-55.748	

Toelichting*Geovisia hard- en software 2017*

De soft- en hardware van Geovisia wordt gebruikt voor het beheer van onze groene buitenruimte. De nieuwste software zorgt voor een snellere performance en betere verbinding met andere databronnen en toepassingen. Het is verplicht om de Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT) als bron te gebruiken. De BGT is een digitale kaart met de inrichting van de fysieke leefomgeving. Het Krediet is met € 37.554 overschreden. De gevolgen voor de kapitaallasten bedragen € 7.700 per jaar. Aanvullend is er een koppeling gemaakt tussen BGT en Beheer Openbare Ruimte (BOR). Ook zijn de handhelds vervangen.

Mobile device management MDM 2017

De MDM oplossing zorgt op onze Iphones en I pads voor beveiliging, monitoring, beheer en ondersteuning. Het project is gereed en overschreden met € 18.638. In dit bedrag zijn de licentiekosten voor vier jaar meegenomen. In de exploitatie hebben wij voor dit product dus geen licentiekosten.

Zaakgericht werken 2017

Dit project loopt nog door in 2019. In 2018 is al een tekort ontstaan. Dit heeft te maken met het tijdelijk werken met de nieuwe als de oude applicatie, dit brengt dubbele (licentie)kosten met zich mee. Gedurende het project is ook de organisatie gestaag toegenomen. Hierdoor zijn wij genoodzaakt om extra licenties aan te schaffen. Om het systeem meest optimaal te laten werken zijn een aantal aanvullende modules aangeschaft. Bijvoorbeeld Agenderen.nl. Deze kosten waren niet begroot.

Uiteraard zijn deze kosten gemaakt om het systeem door te ontwikkelen en heeft geleid of zal zeer binnenkort leiden tot administratieve ontlasting van de organisatie.

Bij de 1^e bestuursrapportage 2019 zal voor het tekort van € 97.282 en de in 2019 nog te verwachten kosten aanvullend krediet gevraagd worden.

ICT aanpassingen Werkfit 2018

Project nog niet gereed, loopt door in 2019. Bij de 1^e bestuursrapportage 2019 zal aanvullend krediet gevraagd worden.

Applicatie LEEF software/ Monitor Bedrijfsresultaten/ My-LEX

In 2018 zijn enkele verschuivingen binnen de ICT budgetten doorgevoerd. In verband met een licentie kwestie is besloten ons vergunningen - systeem Squit te vervangen door LEEF. Deze vervanging was onvoorzien, juridisch noodzakelijk en daarmee onvermijdelijk. Daarnaast hebben we in 2018 geïnvesteerd op monitoring en een goede zoekfunctie voor onze digitale systemen. Om deze investeringen binnen de begroting op te kunnen vangen hebben we besloten om de investeringen in de vervanging van I pads en onze Thinclients (computerkastjes op de werkplek) te laten vervallen. Wij verwachten hierdoor geen onoverkomelijke technische consequenties. Onze ICT systemen blijven functioneren.

Investering	Begroot	Werkelijk	Restant
Applicatie LEEF, software 2019	-	33.855	-33.855
Monitor Bedrijfsresultaten	-	31.109	-31.109
MY-LEX, zoekmachine	-	21.639	-21.639
Vervanging I pads 2018	99.000	2.860	96.140
Vervanging thin clients 2018	63.000	3.829	59.171
	<u>162.000</u>	<u>93.292</u>	<u>68.708</u>

nog nodig in 2019 voor:

Applicatie LEEF, software 2019	57.145	
Monitor Bedrijfsresultaten	8.891	
MY-LEX, zoekmachine	<u>8.361</u>	<u>74.397</u>

benodigd aanvullend krediet		<u>5.689</u>
-----------------------------	--	--------------

Totaal benodigd krediet voor applicatie LEEF	€ 91.000 (€ 33.855 + € 57.145)
Totaal benodigd krediet voor monitor Bedrijfsresultaten	€ 40.000 (€ 31.109 + € 8.891)
Totaal benodigd krediet voor MY Lex zoekmachine	€ 30.000 (€ 21.639 + € 8.361)
Samen	€ 161.000

Dekking kan worden gevonden door het laten vervallen van kredieten vervanging I pads en thin clients voor een totaalbedrag van € 155.311. Aanvullend moet er nog € 5.689 beschikbaar worden gesteld.

Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut							€ 7.009.533
	Boekwaarde 31-12-2017	Investerings	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2018
Grond-, weg- en waterbouwkundige werke	4.837.084	900.151		192.945			5.544.289
Overige materiële vaste activa	1.450.564	58.520		43.840			1.465.244
Totaal :	6.287.648	958.670	-	236.785	-	-	7.009.533

<u>Grond-, weg- en waterbouwkundige werken</u>	Toegekend krediet	Besteed in 2018	Besteed cumulatief	Restant	Gereed
Infrastructuur centrumplan Eerbeek	467.198	-17.555	-17.555	484.753	Nee
Infrastructuur scholencluster Wilhelmina/Oecumenisch	150.000	7.234	135.469	14.531	Ja
Infrastructuur scholencluster de Enk/van Leeuwen	150.000	33.726	40.254	109.746	Nee
Verbeteren fietspad Hallsepapad 2019	0	-51.600	-51.600	51.600	Nee
Verbeteren fietspad Eerbeekse Veldpad 2019	0	-94.400	-94.400	94.400	Nee
Verbeteren fietspad Soerensezand 2019	0	-71.954	-71.954	71.954	Nee
Vervangingsinvestering 2017 openb verlichting masten	100.000		0	100.000	Nee
Vervangingsinvestering 2017 openb verlichting armaturen	170.000	30	68.009	101.991	Nee
Vervanging vri Hallsebrug 2017	100.000	92.006	92.006	7.994	Ja
Vervangen kanaalbruggen incl.flankerende maatregelen	1.855.000	1.002.664	1.842.544	12.457	Nee
Totaal:	2.992.198	900.151	1.942.773	1.049.425	

Toelichting

Infrastructuur scholencluster de Enk/van Leeuwen 2015

Krediet is in 2019 nog nodig. Via het raadsvoorstel bij deze Jaarstukken zal de raad gevraagd worden om dit krediet nog beschikbaar te blijven stellen.

Verbeteren fietspaden

Hallsepapad, Eerbeekse Veldpad en Soerensezand

Van de Provincie zijn voorschotten ontvangen. Vanaf 2019 worden er kosten voor deze fietspaden gemaakt.

Vervanging openbare verlichting masten 2017 en 2018

In 2017 en 2018 zijn er geen masten vervangen. Restanten worden samen met het beschikbare krediet 2019 in totaliteit aanbesteed om zo een groot project op te pakken.

Vervanging openbare verlichting armaturen 2017 en 2018

In 2017 en 2018 zijn er geen armaturen vervangen. Restanten worden samen met het beschikbare krediet 2019 in totaliteit aanbesteed om zo een groot project op te pakken.

Vervanging kanaalbruggen 2017

Project is financieel nog niet afgerond. Restant moet beschikbaar blijven in 2019.

Overige materiële vaste activa maatschappelijk nut	Toegekend krediet	Besteed in 2018	Besteed cumulatief	Restant	Gereed
Projectkosten IHP 2017	54.145	58.520	98.275	-44.130	Ja
Totaal:	54.145	58.520	98.275	44.130	

Toelichting

Projectkosten IHP 2017

Dit krediet moet in samenhang genomen worden met het krediet voor de bouw van scholencluster de Enk/van Leeuwen en de nieuwbouw van de gymzaal.

Deze post is met € 44.130 overschreden. Projectkosten zijn gemaakt voor het totale project van de scholencluster inclusief gymlokaal. Dekking uit krediet gymzaal Eerbeek.

Financiële vaste activa							€ 10.153.450
Specificatie verloop (Bedragen * € 1,-) :							
	Boekwaarde 31-12-2017	Investerings	Desinvesterings	Aflossingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2018
Kapitaalverstrekingen aan :							
- deelnemingen	3.106.138					2.101	3.104.037
Leningen aan :							
- overige verbonden partijen	372.231			17.848			354.383
Uitzettingen langer dan 1 jaar	3.509.689	1.993.941		0			5.503.630
Overige langlopende leningen u/g	1.228.583	58.296		95.480			1.191.399
Totaal :	8.216.641	2.052.237	0	113.328	0	2.101	10.153.450
Deelnemingen	Boekwaarde 31-12-2017	Investerings mutaties		Boekwaarde 31-12-2018			
Aandelen Bank Ned Gemeenten	1.755			1.755			
Inschrijving 3% Grootboek Nat. Schuld	2.269			2.269			
Kapitaal Vitens	454			454			
Aandelen Circulus Berkel BV	37.210			37.210			
Stimuleringsfonds starters leningen	564.450	-1.020		563.430			
Stimuleringsfonds duurzaamheid nr 3582	1.000.000	-1.430		998.570			
Stimuleringsfonds stimulering nr3583	500.000	349		500.349			
Stimuleringsfondsblijvers nr 3584	1.000.000			1.000.000			
Totaal :	3.106.138	-2.101		3.104.037			

Toelichting:**Deelnemingen****Aandelen Circulus Berkel BV**

Het betreft de nominale waarde van de aandelen in Berkel Milieu/Circulus B.V. Via een indicatieve waardebepaling is op basis van de intrinsieke waarde methode de werkelijke waarde voor de gemeente Brummen bepaald op circa € 594.690 per 31-12-2017.

SVN lening, startersfonds (nr 3581)

De gemeente Brummen neemt vanaf 2007 deel in het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting. Dit is een z.g. Revolving Fund. De gestorte gelden blijven eigendom van de gemeente. De gelden worden door het SVn beheerd op een gemeenterekening, waarover rente wordt vergoed. Als aanvulling verdubbelt het SVn het door de gemeente gestorte bedrag. Dit bedrag wordt beheerd op een zogenoemde bouwfondsrekening. De gemeente kan zowel uit de gemeenterekening als de bouwfondsrekening stimuleringsleningen (startersleningen) verstrekken aan derden. Ultimo 2018 zijn leningen verstrekt tot een bedrag van € 511.324 waarin de gemeente voor 50% bijdraagt. Vanaf 2016 zijn geen nieuwe leningen meer verstrekt. In 2018 is per saldo € 1.020 ontvangen als resultaat voor het jaar 2018.

SVN lening, duurzaamheidsleningen (nr 3582)

Vanaf 2017 nemen wij deel in het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting. Dit is een Revolving Fund wat inhoud dat leningen terugbetaald worden waardoor er weer nieuwe leningen verstrekt kunnen worden. In 2017 is € 1.000.000 gestort. Dit betreft duurzaamheidsleningen voor verduurzamende maatregelen aan woningen in te stellen voor particuliere woningeigenaren en Vereniging van Eigenaren. In 2018 zijn 129 leningen verstrekt. In 2018 is per saldo € 1.430 ontvangen als resultaat voor het jaar 2018.

SVN lening, stimuleringsleningen (nr 3583)

Vanaf 2017 nemen wij deel in het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting. Dit is een Revolving Fund wat inhoud dat leningen terugbetaald worden waardoor er weer nieuwe leningen verstrekt kunnen worden. In 2017 is € 500.000 gestort. Dit betreft stimuleringsleningen voor verduurzamende maatregelen aan woningen in te stellen voor particuliere woningeigenaren en Vereniging van Eigenaren, schoolbesturen, energie coöperaties en non-profitorganisaties.

In 2018 is één lening verstrekt. In 2018 is per saldo € 349 als last verantwoord als resultaat voor het jaar 2018.

SVN lening, blijversleningen (nr 3584)

Vanaf 2017 nemen wij deel in het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting. Dit is een Revolving Fund wat inhoud dat leningen terugbetaald worden waardoor er weer nieuwe leningen verstrekt kunnen worden. In 2017 is € 1.000.000 gestort. Dit betreft leningen die ingesteld zijn voor zorg gerelateerde en of levensloopbestendige maatregelen aan (woon)gebouwen voor eigenaren-bewoners.

Lening aan overige verbonden partijen.

Het betreft hier een lening aan de Stichting Welzijn Brummen.

Uitzettingen langer dan 1 jaar

Betreft vordering op marktpartijen vanuit de deal ontbinding contracten Lombok PPS, centrumplan Eertbeek en verkoop schoollocaties.

Overige langlopende leningen u/g.

Dit betreft de uitstaande lening aan;

- Vitens; waarop jaarlijks wordt afgelost.
- Lening aan IJsselwind BV; In 2018 is een lening verstrekt voor de plannen tot realisatie van windenergie in het gebied De Mars/Twentekanaal. De gemeenteraad heeft op 26 oktober 2017 besloten aan IJsselwind BV een lening te verstrekken. Het rentepercentage is vastgesteld op 1,6%. De looptijd van de lening is gemaximeerd op 20 jaar. Vervroegde aflossing is boetevrij toegestaan.

Flottende activa

Voorraden						€ 12.368.932	
						Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Grond- en hulpstoffen: niet in exploitatie genomen gronden							
Grond- en hulpstoffen						957.553	11.449.501
Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie						14.808.739	5.662.170
Voorziening risico's bouwgrondexploitatie						-3.401.953	-3.753.656
Vooruitbetalingen op inkoop voorraden						4.593	7.125
Totaal :						12.368.932	13.365.140
Grond- en hulpstoffen	Boekwaarde 31-12-2017	Investering 2018	Inkomsten 2018	Desinvestering	Boekwaarde 31-12-2018		
Gronden Burgers- en Kerstenterrein	7.500.000		7.500.000		0		
Kavels Elzenbos	826.614	-1.036			825.578		
Over te dragen schoollocaties	131.975				131.975		
Lombok boekwaarde	2.990.912			2.990.912	0		
Totaal:	11.449.501	1.036-	7.500.000	2.990.912	957.553		

Toelichting

Grond- en hulpstoffen

Gronden Burgers- en Kerstenterrein

In 2018 zijn deze gronden ingebracht in de vastgestelde grondexploitaties Burgers- en Kerstenterrein.

Vrije bouwkavels Elzenbos

In 2018 zijn er geen kosten en opbrengsten geweest.

Over te dragen schoollocaties

Onderdeel van de deal met marktpartijen over de ontbinding contracten Lombok en Eertbeeck is de verkoop van grond van verschillende schoollocaties. De gronden zijn nog niet juridisch overgedragen.

Lombok boekwaarde

Onderdeel van de deal met marktpartijen over de ontbinding contracten Lombok en Eertbeeck is de verkoop van de resterende grond van de grondexploitatie Lombok PPS. Deze grond is in 2018 juridisch overgedragen aan marktpartijen.

<u>In exploitatie genomen gronden</u>	Boekwaarde 31-12-2017	Investing 2018	Resultaat 2018	Inkomsten 2018	Desinvestering	Boekwaarde 31-12-2018
Elzenbos Deelgebied 2	621.926	65.911				687.837
Elzenbos Deelgebied 3	4.944.246	667.782				5.612.028
Koppelenburg Zuid	94.463	-16.835	86.000			163.628
Industrieterrein Hazenberg	1.534	510.783	0	4.000	0	508.317
Eerbeek Burgers	0	6.384.826		310.629		6.074.197
Eerbeek Kerstenterrein	0	1.763.550		817		1.762.733
Totaal :	5.662.169	9.376.016	86.000	315.446	0	14.808.739

Voorziening risico's bouwgrondexploitaties	31-12-2017	Investing	Baten	Lasten	31-12-2018
	-3.753.656		656.572	304.869	-3.401.953
Totaal :	-3.753.656	0	656.572	304.869	-3.401.953

Overzicht op basis art. 52d (cijfers op basis van MPG 2019)

In exploitatie genomen gronden	Nog te realiseren		Resultaat	Eind jaar
	Kosten	Opbrengsten		
Koppelenburg Zuid	€ 63.262	€ 445.287	€ 218.395-	2019
Hazenberg	€ 826.033	€ 1.741.014	€ 406.243-	2023
Elzenbos II	€ 570.377	€ 83.184	€ 1.175.030	2019
Elzenbos III	€ 1.168.946	€ 4.556.762	€ 2.223.791	2024
Burgers Bedrijventerrein	€ 1.076.338	€ 7.303.833	€ 157.198-	2025
Kersten	€ 224.735	€ 1.694.342	€ 292.151	2021
Totaal	€ 3.929.691	€ 15.824.422		

Toelichting*In exploitatie genomen gronden**Elzenbos Deelgebied 2*

Uitvoering bouw- en woonrijp maken is in gang gezet en wordt in 2019 afgerond. Afsluiting van de grondexploitatie wordt verwacht eind 2019.

Elzenbos deelgebied 3

Uitvoering bouw- en woonrijp maken is afgerond. Verkoop van de 10 grote kavels is gestart in september 2018. Hierbij wordt ervan uitgegaan dat eind 2023 alle kavels verkocht zijn.

Indien uitgegaan wordt van een scenario waarbij één kavel per jaar wordt verkocht (eind 2028 zijn alle kavels verkocht) dan verslechtert het resultaat met ca. € 130.000.

Koppelenburg Zuid

Verkoop van de 2 nog resterende kavels is via makelaar opgestart. Afsluiting van de grondexploitatie wordt verwacht eind 2019. In 2018 is en tussentijdse winst genomen van € 86.000.

Industrieterrein de Hazenberg

Uitvoering bouw- en woonrijp maken is in gang gezet.

Burgersterrein

In maart 2018 is de grondexploitatie vastgesteld. De planontwikkeling is overeenkomstig de grondexploitatie in gang gezet.

Kerstenterrein

In maart 2018 is de grondexploitatie vastgesteld. De planontwikkeling is overeenkomstig de grondexploitatie in gang gezet.

Voorziening risico's bouwgrondexploitatie

In 2018 wordt er vanuit de vastgestelde mastergrex Burgers- en Kerstenterrein € 229.195 toegevoegd. Voor het op peil houden van de voorziening wordt € 75.674 toegevoegd. Daarnaast komt uit de risicoanalyse naar voren dat de voorziening met € 656.572 verlaagd kan worden. Voordeel komt eenmalig voort uit de voordelige aanbestedingen kosten bouw- en woonrijpmaken complexen Elzenbos en verlaging van het rentepercentage welke toegerekend wordt.

Vooruitbetalingen op inkoop voorraden	31-12-2017	Toename	Afname	31-12-2018
Voorraad "eigen verklaringen".	7.125	10.567	13.099	4.593
Totaal :	7.125	10.567	13.099	4.593

Toelichting

De voorraad eigen verklaringen per 31 december 2018 bedraagt 132. (31-12-2017: 217) Er is een herwaardering geweest van de oude voorraad.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar				€ 4.290.993
<u>Vorderingen op openbare lichamen</u>				
			Boekwaarde	Boekwaarde
			31-12-2018	31-12-2017
BTW compensatie fonds			2.647.349	2.346.966
BTW			184.920	0
Overige vorderingen op openbare lichamen			50.328	128.544
- Agentschap vd Generale Thersuarie alg.uitkering n 40924				
- Gemeente Brummen				
- Regio stedendriehoek				
		Totaal :	2.882.598	2.475.510
<u>Overige vorderingen en uitzettingen</u>				
			Boekwaarde	Boekwaarde
			31-12-2018	31-12-2017
Sociale Zaken, debiteuren			939.452	1.047.150
Voorziening oninbaar dub. debiteuren sociale zaken			-471.583	-530.184
Debiteuren belastingen			377.741	585.642
Overige debiteuren			681.824	506.621
Voorziening dubieuze debiteuren			-119.039	-175.585
		Totaal :	1.408.395	1.433.644
<u>Nadere toelichting debiteuren</u>				
Overige Debiteuren / vorderingen op openbare lichamen 26-3-2019				489.925
Het gezamenlijk saldo van deze vorderingen bedraagt per balansdatum :				732.152
Hiervan is t/m 20-02-2019 afgewikkeld				242.227
De opbouw van dit saldo is als volgt :				
- debiteuren 2007		3.406		
- debiteuren 2008		16.084		
- debiteuren 2010		165		
- debiteuren 2011		6.505		
- debiteuren 2012		751		
- debiteuren 2013		5.871		
- debiteuren 2014		1.097		
- debiteuren 2015		1.211		
- debiteuren 2016		26.449		
- debiteuren 2017		79.550		
- debiteuren 2018		348.217		
		489.304		

Toelichting

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor het risico van oninbaarheid van de vorderingen van sociale zaken is een voorziening getroffen die jaarlijks wordt geactualiseerd, op basis waarvan de voorziening per 31-12-2018 kon worden verlaagd. Voor de overige debiteuren is eveneens een voorziening opgenomen.

Onderstaand staat het overzicht per kwartaal van de toets met betrekking tot de voorschriften rondom schatkistbankieren.

Schatkistbankieren	1e kw. 2018	2e kw. 2018	3e kw. 2018	4e kw. 2018
Grondslag begroting	€ 44.977.000	€ 44.977.000	€ 44.977.000	€ 44.977.000
Drempelbedrag 0,75%	€ 337.328	€ 337.328	€ 337.328	€ 337.328
Gemiddelde omvang bankrekeningen	-€ 790.183	€ 589.997	-€ 332.870	-€ 158.463
Ruimte (+) Overschrijding (-)	€ 1.127.511	-€ 252.669	€ 670.198	€ 495.791

Uitgangspunt bij de financiering is een rekening courant saldo van 0 of een roodstand binnen de limiet van de overeenkomst van de BNG. Zijnde € 4 mln. In incidentele gevallen heeft er afroming plaatsgevonden ingevolge het Schatkistbankieren.

Liquide middelen	€ 12.490
-------------------------	-----------------

	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Kassaldi	11.637	5.619
ABN- AMRO	853	8.744
Totaal :	12.490	14.363

Overlopende activa	€ 1.737.459
---------------------------	--------------------

	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Nog te ontvangen bedragen	1.418.410	1.968.545
Vooruitbetaalde bedragen	235.697	25.728
Voorlopige uitgaven	83.353	17.750
Totaal :	1.737.459	2.012.023

De belangrijkste posten onder de overlopende activa zijn:

	31-12-2018
<i>Nog te ontvangen bedragen</i>	
Vitens gemeentelijke heffing	394.025
Toeristen belasting	370.000
Ligt op Groen Rotij	293.335
Leges omgevingsvergunningen	192.782
Ligt op Groen Empermolen	25.000
Afrekening Diftar kohier 242	24.485
Gemeente Apeldoorn subsidie JOGG RR	18.000
Provincie voorschot POP3	16.966
Nutsbedrijven div nota's verzonden in 2019	15.854
Particuliere plannen gasunie/ empermolen	12.960
Energiecontract provincie	10.000
SVB persoons gebonden budget WMO	9.780
Bijdrage energie standplaatsen	9.660
PlusOv reizigersbijdrage	8.185
Verhaalbaar WGA premie Robidus	6.732
Plus OV regiotaxi	4.493
SVB persoons gebonden budget jeugd	2.677
Subsidie nieuwkomers ISK afrekening	1.376
Grafrecht	1.175
Provincie voorschot	569
Schade uitkering coldenhovense brug	356
Totaal :	1.418.410

	31-12-2018
<i>Vooruitbetaalde bedragen</i>	
One point server 5jr abbonemnet	10.433
Contributie nederlandse vereniging voor Raadsleden 2019	874
OV Plus jeugdvervoer	6.320
OV plus WMO vervoer	10.561
Voorschot Circulus afval	96.570
OV plus leeringenvervoer	110.939
Totaal :	235.697

Vaste passiva

Eigen vermogen			€ 7.780.195	
			Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Algemene reserves			3.624.352	3.059.997
Bestemmingsreserves			4.669.659	5.374.568
Nog te bestemmen resultaat			-513.816	1.756.900
		Totaal:	7.780.195	10.191.465

Specificatie verloop (bedragen * € 1,-)

	Saldo per 31-12-2017	Toevoeging 2018	Onttrekking 2018	Bestemming 2017	Verminderen ter dekking van afschrijvingen	Saldo per 31-12-2018
Algemene reserves						
Weerstandreserve	1.959.000	1.124.000	315.000			2.768.000
Vrije reserve	1.100.997		1.124.000	879.355		856.352
Totaal algemene reserves :	3.059.997	1.124.000	1.439.000	879.355	-	3.624.352
Bestemmingsreserves						
Gemeentedeel VVE/GOA	150.000					150.000
Renteverlies	-		672.366	672.366		-
Sociaal Domein	-	3.421.028	2.245.130	97.677		1.273.576
Bovenwijkse voorzieningen	13.572					13.572
IHP	20.506		20.506			-
Uitvoering WMO-taken vanaf 2007	750.000		750.000			-
Toerisme en Recreatie	370.344	185.651	172.677			383.318
3D	1.489.552	1.489.552	-			-
Afvalstoffenheffing	2.218.244	229.480				2.447.724
Voorzieningen voor de Jeugd.	8.000					8.000
Duurzaamheid / ligt op groen	189.160	25.000	86.399			127.761
Ruimte voor Eerbeek	165.190	724.416	731.400	107.502		265.708
Totaal bestemmingsreserves :	5.374.568	3.096.023	4.678.478	877.545	-	4.669.659
Gerealiseerd resultaat	1.756.900		513.816	1.756.900		513.816
Totaal eigen vermogen	10.191.465	4.220.023	6.631.294	-	-	7.780.195

Toelichting

Weerstandreserve

De omvang van de weerstandsreserve is, op basis van de inventarisatie van risico's zoals vastgesteld door de Raad op 21 juni 2018 (RB18.0024), verhoogd naar € 2.768.000. Het verschil met de vorige inventarisatie € 809.000 komt ten laste van de vrije reserve.

Inzet aandeel afkoopsom via exploitatie	€ 315.000
Aanvulling vanuit Vrije reserve	€ 1.124.000
Toename reserve	€ 809.000

Vrije reserve

De vrije reserve bedraagt per 31 december 2018 € 856.352 positief. Dit is exclusief het rekeningresultaat 2018.

Reserve VVE/GOA

Geen mutaties in 2018.

Reserve renteverlies

Via het bestemmingsvoorstel 2017 is een bedrag toegevoegd van € 672.366. Dit bedrag is volledig in 2018 ingezet ten behoeve van de reserve Ruimte voor Eerbeek € 506.901 en ter dekking van het exploitatietekort 2018 € 165.465.

Sociaal domein

Deze nieuwe bestemmingsreserve wordt gevoed uit het resultaat uit de uitvoering van de WMO-taken, Jeugdhulp en Reintegratie/Participatie. Per saldo wordt er vanuit de exploitatie 2018 een bedrag van € 1.063.655 onttrokken.

<i>Project</i>	<i>Toevoeging</i>	<i>Onttrekking</i>
Bestemmingsvoorstel 2017	€ 97.677	
<u>2018:</u>		
Saldo reserve 3D	€ 1.489.552	
Saldo reserve WMO taken 2007	€ 750.000	
Subtotaal	€ 2.239.552	
<u>Vanuit exploitatie 2018:</u>		
Delta bijdrage in tekort		€ 278.472
Landschapscontract		€ 3.784
Organisatiekosten		€ 1.488.015
Saldo kosten Jeugdzorg		€ 248.570
Kosten alg voorzieningen en MEE		€ 157.941
Saldo kosten reïntegratie	€ 162.060	
Sport/ project Balm		€ 501
Project Werkfit		€ 6.743
Saldo kosten WMO taken 2007	€ 210.419	
Saldo kosten WMO 2015	€ 808.997	
Kosten grote woningaanpassingen WVG		€ 61.105
Sub-totaal	€ 1.181.476	€ 2.245.130
Totaal	€ 3.421.028	€ 2.245.130

Het onderdeel Maatschappelijke Opvang en Beschermd wordt regionaal uitgevoerd door gemeente Apeldoorn. De jaren 2015 tot en met 2017 laten een overschot zien waarbij het Brummens aandeel is ca. € 268.000. In april 2019 ligt een voorstel bij alle regionale colleges, om dit bedrag uit te keren aan Brummen. Dit bedrag zal, bij aanneming van dit voorstel, in 2019 toegevoegd worden aan de bestemmingsreserve.

Bovenwijkse voorzieningen

Geen mutaties in 2018.

IHP

In 2018 zijn de sloopkosten afgerond en kan de reserve in zijn geheel vrijvallen.

Uitvoering WMO taken 2007

Vanaf 2018 vervalt deze reserve en is het saldo van € 750.000 toegevoegd aan de nieuwe bestemmingsreserve Sociaal Domein.

Toerisme en Recreatie

Vanaf 2018 wordt 25% van de opbrengst toeristenbelasting aan deze reserve toegevoegd.

Deze reserve is ingezet voor de volgende projecten:

<i>Project</i>	<i>Toevoeging</i>	<i>Onttrekking</i>
Landschapscontract		€ 3.784
Kosten Toerisme en Recreatie		€ 168.472
Bijdrage kosten verwijsborden		€ 421
25% opbrengst toeristenbelasting	€ 185.651	
Totaal	€ 185.651	€ 172.677

Bestemmingsreserve 3D

Vanaf 2018 vervalt deze reserve en is het saldo van € 1.489.552 toegevoegd aan de nieuwe bestemmingsreserve Sociaal Domein.

Afvalstoffenheffing

In 2018 is er per saldo een voordeel gehaald op de kosten en opbrengsten Afval van € 229.480. Dit voordeel wordt aan de reserve toegevoegd. Met het positieve saldo van deze reserve per 31-12-2018 zal bij de tariefvaststelling vanaf 2020 rekening worden gehouden.

Voorziening voor de jeugd

Geen mutaties in 2018.

Duurzaamheid/Ligt op groen

Deze reserve is ingezet voor de volgende projecten:

<i>Project</i>	<i>Toevoeging</i>	<i>Onttrekking</i>
Landschapscontract		€ 22.704
Bijdrage Ligt op Groen	€ 25.000	
Kosten duurzaamheidsprojecten		
- Trias Thermica		€ 17.788
- Onderzoek Esco		€ 17.159
- Voedselketens		€ 4.990
- inhuur		€ 14.571
- Overig		€ 9.187
Totaal	€ 25.000	€ 86.399

Ruimte voor Eerbeek

Deze reserve wordt ingezet voor de incidentele plankosten, kosten van inhuur en overige proceskosten.

<i>Project</i>	<i>Toevoeging</i>	<i>Onttrekking</i>
Bestemmingsvoorstel 2017	€ 107.502	
<u>2018:</u>		
Restant reserve renteverlies	€ 506.901	
Sub-totaal	€ 506.901	
<u>Vanuit exploitatie 2018:</u>		
Inbreng kosten mastergrex	€ 209.417	
Bijdrage tekort mastergrex		€ 229.195
Kosten inhuur		€ 211.919
Huur servicepunt Eerbeek		€ 3.000
Saldo plankosten	€ 8.098	€ 194.490
Afrekening subsidie bodem		€ 92.796
Sub-totaal	€ 217.515	€ 731.400
Totaal	€ 724.416	€ 731.400

Voorzieningen					€ 4.466.914
---------------	--	--	--	--	-------------

Specificatie verloop (bedragen * € 1,-)

	Saldo per 31-12-2017	Toevoeging 2018	Vrijval 2018	Verminderen door aanwending	Saldo per 31-12-2018
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's					
Pensioenaanspraken wethouders	1.437.548	45.394	15.000	73.879	1.394.063
Kosten afloop complex Elzenbos	165.779				165.779
Subtotaal :	1.603.327	45.394	15.000	73.879	1.559.842
Onderhoudsegalisatievoorzieningen					
Onderhoud gemeentelijke onr.goed	164.227	158.105		155.257	167.075
Onderhoud wegen	309.392	352.981		408.110	254.263
Onderhoud lantaarnpalen	58.750	11.750			70.500
Subtotaal :	532.369	522.836	-	563.367	491.838
Voorziening waarvoor heffing wordt geheven					
Rioolrechten (art 44 lid 2)	1.603.160	2.130			1.605.290
Riool renovaties	687.670	600.000		477.726	809.944
Subtotaal :	2.290.830	602.130	-	477.726	2.415.234
Totaal voorzieningen	4.426.526	1.170.360	15.000	1.114.972	4.466.914

Toelichting

Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen, risico's

Pensioenaanspraken wethouders.

Deze voorziening is getroffen om aan de pensioenverplichtingen te kunnen voldoen voor de pensioengerechtigden die op 31-12-2009 nog niet de pensioengerechtigde leeftijd hebben bereikt. De onttrekking wegens uitkeringen bedroeg in 2017 € 73.879. Daarnaast een onttrekking vanwege een correctie op de stand per 31-12-2017 van € 15.000. De voorziening is verder gevuld met een bedrag van € 45.394 om te kunnen voldoen aan de toekomstige verplichtingen.

Voor de wethouders die in 2010 zijn aangetreden zijn de pensioenverplichtingen in 2010 ondergebracht bij een pensioenverzekeraar. Voor de pensioengerechtigden die op 31-12-2009 65 jaar of ouder waren wordt jaarlijks de last in de exploitatie verantwoord.

Kosten afloop complex Elzenbos

In 2018 zijn hier geen kosten gemaakt.

Onderhoudsegalisatievoorzieningen

Onderhoud gemeentelijk onroerend goed

Deze voorziening wordt jaarlijks gevoed ten laste van de exploitatie, in 2018 met € 158.105. de werkelijke kosten groot onderhoud bedragen € 155.257.

Onderhoud wegen

Alle werkelijke lasten worden aan de voorziening onttrokken. In 2018 bedroegen deze € 408.110. De voeding bedraagt conform de raming € 352.981.

Onderhoud lantaarnpalen

Besloten is om voor de kosten van het schilderen van lantaarnpalen, wat eens in de zeven jaar plaatsvindt, vanaf 2013 jaarlijks te gaan sparen. In 2018 is er alleen sprake van sparen ad € 11.750 en zijn er geen werkelijke lasten gemaakt.

Voorzieningen waarvoor een heffing wordt geheven*Rioolrechten (art 44 lid2)*

In 2018 is er per saldo een voordeel gehaald op de kosten en opbrengsten riolering van € 2.130 Dit bedrag wordt aan de voorziening toegevoegd. Met het positieve saldo van deze voorziening per 31-12-2018 zal bij de tariefvaststelling vanaf 2020 rekening worden gehouden.

Rioolrenovaties

De toevoeging aan deze voorziening kan in 2018 op € 600.000 worden gesteld als gevolg van de vastgestelde gemeentelijke rioleringsplan (GRP 2016-2020). De werkelijke lasten 2018 hebben geleid tot een onttrekking aan de voorziening ad € 477.726.

Per 31 december 2018 zit er € 809.944 in de voorziening. Dit is hoger dan de stand van het GRP. In 2019 wordt het restant 2018 volledig ingezet.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer	€ 49.914.243
---	---------------------

Specificatie verloop (bedragen * € 1,-)

	Saldo per 31-12-2017	Vermeerdering 2018	Aflossing 2018	Saldo per 31-12-2018
Onderhandse leningen				
Bank Nederlandse gemeenten	32.227.315	15.000.000	4.313.521	42.913.794
Nederlandse Waterschapsbank	4.071.666		1.071.667	2.999.999
Triodosbank	-			-
Kasgeldlening looptijd > 1 jaar	5.000.000	4.000.000	5.000.000	4.000.000
Totaal onderhandse leningen :	41.298.981	19.000.000	10.385.188	49.913.793
Waarborgsommen	625		175	450
Totaal	41.299.606	19.000.000	10.385.363	49.914.243

Toelichting vaste schulden

		Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
De schulden zijn aangegaan ter financiering van de activiteiten en bezittingen van :			
	Gemeente Brummen	49.558.326	40.925.841
	Stichting Welzijn Brummen	355.292	373.140
	Totaal :	49.913.793	41.298.981

Toelichting*Onderhandse leningen*

De rentelast 2018 op de onderhandse leningen is € 647.196.

Waarborgsommen

Het gaat hier om in totaal 9 ontvangen waarborgsommen voor een sleutel t.b.v. een standplaats voor marktkoopliden. Dit betreft de markt in Eerbeek en Brummen.

Flottende passiva

Netto-flottende schulden met een rente-typische looptijd korter dan één jaar € 14.517.308

	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Kasgeldlening	10.000.000	13.000.000
Bank Nederlands Gemeenten	3.458.450	1.265.632
Overige schulden	1.058.858	1.073.511
Totaal :	14.517.308	15.339.144

Toelichting

Om op korte termijn te kunnen beschikken over voldoende liquide middelen is met de BNG een overeenkomst gesloten inzake de omvang en voorwaarden voor kredietfaciliteiten.

<u>Overige schulden</u>	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Crediteuren gemeente Brummen algemeen	859.442	843.338
Crediteuren Sociale Zaken	199.416	230.173
Totaal :	1.058.858	1.073.511

Overlopende passiva € 5.764.756

	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Nog te betalen aan de belasting dienst BTW	0	72.536
Nog te betalen bedragen	2.880.005	1.680.716
Vooruitontvangsten: subsidie ISV2 2017	450.000	450.000
Vooruitontvangsten: apparaatkosten Lombok	50.000	0
Nog te betalen Salaris	4.436	15.088
Af te wikkelen kosten Sociaal Domein 2017	0	2.599.651
Nog te betalen premies gemeentepersoneel	135.619	150.629
Nog te betalen loonheffing	679.554	630.553
Nog te betalen loonheffing Sociale dienst	27.285	65.977
voorlopige uitgaven SZW-net	1.125.353	0
Nog te betalen Voorlopige uitgaven/inkomsten soc.dienst	-384	-3.822
Van derden ontvangen middelen die specifiek moeten worden besteed. (Bbv art.44,2 wijz.)	412.561	447.107
Overige overlopende passiva	327	700
Totaal :	5.764.756	6.109.134

	31-12-2018
<i>Nog te betalen bedragen</i>	
Uittreedsom en exploitatietekort Delta	632.391
TP rente leningen	319.379
Jeugd en WMO	683.744
Diverse kosten schoollocaties	255.540
Sloopkosten werf	234.462
Plus OV leerlingenvervoer	107.973
hulpmiddelen	84.000
Regionale brandweer brandbestrijding	67.000
Inhuur team medewerkers gemeente brummen	41.373
Accountantskosten	34.328
Plus OV dagbesteding	28.941
Stadsbank apeldoorn	23.374
Plus OV jeugdwet vervoer	22.506
VN afrekening werkplan	18.452
Bijdrage accountmanager jeugdzorg	15.035
Subsidie Bibliotheek Taalhuis	10.919
Musica Allegra Wachtgeld	9.063
NOG Veiligerhuis	9.000
Project preventie schuldhulp	8.400
BIZ eerbeek doorbetaling	8.357
3F middelen Lochem	7.693
Willes CAR-verzekering	5.517
Plus OV	0
Veilig thuis BCF	4.372
Verian subsidie onderwijsachterstanden	3.216
Verkeerslichten herstel Hallse Brug	3.200
Regio bijdrage Clean Tech	2.631
inhuur team voor Elkaar	1.493
Diverse 54 facturen	237.647
Totaal:	2.880.005

Beklemden middelen

	Saldo per 31-12-2017	Toevoeging 2018	Vrijval 2018	Verminderen door aanwending	Saldo per 31-12-2018
Plankosten Fietspad Oude Bandijk CoVo	8.327				8.327
Landschapscontract	45.715	17.264		62.979	0
GOA/ VVE	41.533	169.104		147.424	63.213
Groene opgave	346.247			12.856	333.391
Taalniveau 3F	5.285	77.397		75.052	7.630
POP 3 voedselketens		16.966		16.966	0
Subtotaal :	447.107	280.731	0	315.277	412.561

Toelichting:*Plankosten Fietspad Oude Bandijk CoVo*

In 2018 is dit project nog niet afgewikkeld door de provincie als subsidiegever.

Landschapscontract (zaaknr 2014-008558)

In 2018 is er voor € 62.979 aan kosten gemaakt voor wat betreft het aandeel provincie. Daarnaast een voorschot ontvangen van € 16.695 en resteert een nog te ontvangen voorschot van € 569. Project is gereed en afwikkeling vindt in 2019 plaats

GOA/VVE

Per saldo kan er € 21.680 worden toegevoegd.

Groene opgave landschap (2015-016088)

Dit project loopt van 2016 t/m 2021. In 2017 is er voor € 12.856 aan kosten gemaakt.

Taalniveau 3F

Per saldo kan er € 2.345 worden toegevoegd.

POP3 voedselketens Brummen

Een nieuw beklemd middel en project welke volledig wordt gesubsidieerd. Totale projectfinanciering € 33.490 door EU en Provincie Gelderland (zaaknr 17713000013).

In 2018 is er voor € 16.966 aan kosten gemaakt. Dit bedrag moet nog van subsidiegever ontvangen worden.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

De gemeente Brummen heeft in het verleden voor uiteenlopende zaken waarborgen en garanties afgegeven. Het gaat daarbij om onder andere hypotheekgaranties, garanties voor verstrekte leningen aan stichtingen en andere instellingen. De hypotheekgaranties zijn ondergebracht bij de Nationale Hypotheek Garantie. Op dit moment staat de gemeente nog garant voor de volgende leningen (in euro's).

Waarborgen en garanties						€ 48.483.097
--------------------------------	--	--	--	--	--	---------------------

Verstrekte Waarborgen naar aard van de geldlening:

Categorie lening / geldnemer	Aard / omschrijving	Oorspronkelijk bedrag lening	Percentage borgstelling	Saldo per 31-12-2017	Saldo per 31-12-2018	Garantie
Stichting Educatief Centrum	Geldleningen	459.149	100%	410.999	385.118	100%
Woningstichting Veluwewonen	Geldleningen	50.678.979	50%	50.678.979	48.078.979	50%
HVO leningen	Geldleningen	619.436	100%	134.000	99.000	100%
Totaal borgstellingen :		51.757.564		51.223.978	48.563.097	

In 2002 is door de raad het principebesluit genomen om als gemeente garant te staan voor hypothecaire leningen van personeelsleden. Onder welke condities de gemeente borg staat voor de aflossing- en ren-

teverplichtingen is vastgelegd in de overeenkomst met de HVO (Hypotheekvormen voor Overheidspersoneel). De risico's zijn door middel van de voorwaarden ingeperkt. De restantschuld van de leningen per 31-12-2018 bedraagt € 99.000. Omdat de wet FIDO (Financiering Decentrale Overheden) is aangepast mogen gemeenten vanaf 1-1-2009 geen nieuwe borgstellingen meer aangaan. De restantschuld zal dus alleen nog maar kunnen afnemen.

De gemeente heeft geen bedrag meer uitstaan aan leningen verstrekt aan de woningstichtingen in Brummen en Eerbeek. Daarnaast staan wij garant voor een groot aantal leningen die de woningstichtingen zelf hebben afgesloten. Hierover loopt de gemeente Brummen een zeker risico. Begin 2002 is de achtervang-overeenkomst met het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) getekend. De gemeente vervult een zogenaamde "achtervangfunctie". Nieuwe leningen worden niet meer via de gemeente Brummen afgesloten. Daarnaast staat de gemeente Brummen nog garant voor een lening afgesloten door het Waterbedrijf Vitens voor een bedrag groot € 108.003. Uit hoofde van garantie- en waarborgstellingen zijn tot en met 2018 geen uitbetalingen verricht.

Onder de balanspost voorzieningen is een voorziening voor pensioenen wethouders opgenomen voor de personen die op 31-12-2009 nog niet de pensioengerechtigde leeftijd hadden bereikt. Voor de overige personen zijn de pensioenverplichtingen ondergebracht bij Loyalis. Voor de pensioengerechtigden per 31-12-2009 wordt jaarlijks de last in de exploitatie verantwoord en is dus niet opgenomen onder de voorzieningen.

Navolgend is een overzicht opgenomen van meerjarige contracten waaruit verplichtingen op balansdatum voortvloeien (> € 100.000).

Nr.	Inhoud.	Einddatum contract/-overeenkomst	Financiële omvang totale looptijd contract	Looptijd
1	leveringsovereenkomst elektriciteit	31-12-2019	€ 289.000	2 jaar + optie van 4 jaar
2	leveringsovereenkomst gas	31-12-2019	€ 143.000	2 jaar + optie van 4 jaar
3	3-tal Raamovereenkomsten WMO hulpmiddelen	30-09-2020	€ 600.000	2 jaar + optie van 2 keer 2 jaar
4	Raamovereenkomst maatwerkvoorzieningen WMO	31-12-2018	€ 7.300.000	2 jaar + optie van 6 keer 1 jaar
5	Raamovereenkomst individuele voorzieningen jeugd	31-12-2018	€ 9.200.000	2 jaar + optie van 6 keer 1 jaar
6	Uitvoeringsovereenkomst dienstverlening op het terrein van werk en inkomen met gemeente Apeldoorn	31-12-2019	€ 5.100.000	3 jaar + jaarlijkse verlenging per jaar (is totaal 7 jaren)
7	Raamovereenkomst dienstverlening Wmo huishoudelijke verzorging HV1 en HV2 in het kader van Europese Aanbesteding met 5 zorgaanbieders	31-12-2020	€ 16.000.000	8 jaar

NB: raamovereenkomsten kenmerken zich door het feit dat alleen voor feitelijke verrichtingen wordt betaald en dat bovengenoemde bedragen hoger of lager kunnen uitvallen. Hierbij zijn de begrotingsbedragen 2016 als uitgangspunt genomen. Voor overeenkomst nummer 3 is het jaar 2018 als uitgangspunt genomen.

Gebeurtenissen na balansdatum

De stand van de Najaarsnota 2018 van het Rijk (uitgaven per 1 oktober 2018) laat een extra onderuitputting zien ten opzichte van de Miljoenennota. Gelet op de systematiek 'samen de trap op en af' moet Brummen rekening houden met een lagere Rijksvergoeding van circa € 100.000 voor het jaar 2018. Volgens de regels uit de BBV wordt dit verantwoord in 2019.

Overzicht van baten en lasten

Omschrijving	Begroting 2018 vóór wijziging			Begroting 2018 ná wijziging			Realisatie 2018			Verschillen realisatie - begroting ná wijziging		
	lasten	batens	saldo	lasten	batens	saldo	lasten	batens	saldo	lasten	batens	saldo
Programma's												
1 Bestuur en veiligheid	4.183	485	-3.698	4.327	490	-3.837	4.750	518	-4.232	-423	28	-395
2 Ruimtelijke ontwikkeling en beheer	8.381	5.141	-3.240	10.436	6.351	-4.084	9.230	6.622	-2.608	1.206	271	1.477
3 Sociaal domein	20.082	15.572	-4.510	21.470	15.645	-5.824	22.184	16.180	-6.004	-714	534	-180
4 Samenleving	3.660	875	-2.786	3.857	751	-3.105	4.018	1.008	-3.009	-161	257	96
Totaal programma's	36.306	22.072	-14.233	40.089	23.238	-16.851	40.182	24.328	-15.854	-93	1.090	997
5 Bedrijfsvoering en Financiering	302	20.726	20.424	383	20.885	20.502	455	20.845	20.390	-72	-40	-112
5 waarvan: Overhead	6.730	61	-6.669	6.746	61	-6.685	7.056	109	-6.947	-310	48	-262
Gerealiseerd saldo baten en lasten	43.338	42.859	-478	47.218	44.184	-3.034	47.693	45.282	-2.411	-475	1.098	623
Toevoegingen / onttrekkingen aan reserves												
1 Bestuur en veiligheid	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2 Ruimtelijke ontwikkeling en beheer	0	417	417	209	1.264	1.055	472	996	524	-263	-268	-530
3 Sociaal domein	1.405	1.557	152	1.298	2.307	1.009	1.181	2.430	1.249	117	123	240
4 Samenleving	0	7	7	0	7	7	0	1	1	0	-7	-7
5 Financiering	234	136	-97	271	1.235	964	186	310	124	86	-925	-840
Subtotaal mutaties reserves	1.639	2.118	478	1.779	4.813	3.034	1.839	3.737	1.897	-60	-1.077	-1.137
Gerealiseerd resultaat	44.977	44.977	0	48.997	48.997	0	49.532	49.018	-514	-535	21	-514

Het jaar 2018 sluit af met een negatief resultaat van € 513.816. Dit is het resultaat na verrekening met de bestemmingsreserves. Hoe dit resultaat kan worden onderverdeeld in het resultaat voor bestemming en rekening houdend met bijzondere baten en lasten wordt in de presentatie op de volgende pagina zichtbaar gemaakt.

De analyse van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging is te vinden in de programmaverantwoording onder de vijf programma's. Deze analyse maakt onderdeel uit van de jaarrekening.

A. Saldo van de jaarrekening 2018, exclusief incidentele baten en lasten en voor bestemming -€ 2.148 N

B. Buitengewone lasten (incidenteel)

Gemeenteraad, installatie nieuwe raad	€ 3
Integraal veiligheidsbeleid, regionale veiligheidscan	€ 10
Ruimtelijke ordening, invoeringskosten omgevingsplan	€ 9
Gronden & landerijen, diverse incidentele kosten tbv verkopen	€ 17
Openbare verlichting, incidentele budget (verplaatsingen)	€ 3
Verkeersplannen, verkeer- en parkeeronderzoeken	€ 53
Centrum Brummen, plankosten	€ 6
Ruimte voor Eerbeek, inhuur en plankosten	€ 194
Duurzame energie, onderzoekskosten proj Trias Thermica en Esco	€ 44
Duurzame energie, wet milieubeheer (project EML controles)	€ 17
Duurzame energie, energieloketten (project Gelders Energie akkoord)	€ 2
Toerisme en recreatie,projecten (Sterk in verblijf/Oranjeroute/Stationsomgev/Veluwezooom)	€ 25
Begraafplaatsen, verwijderen grafzerken	€ 14
Sociale werkvoorziening, lokale uitvoering (opstartkosten Werkfit)	€ 7
Oudarchief, inrichting nieuw digitaal oud archief	€ 7
Sportkompas, aanloopkosten nieuwe stichting	€ 19
Sport, incid budget (Sportkompas, JOGG en overnamekosten)	€ 58
Financiële informatievoorziening, onderzoekskosten btw	€ 29
Huisvesting bestuursdienst, diverse incidentele kosten	€ 3
Gemeentewinkel Eerbeek, diverse incidentele kosten	€ 1
Werkplaatsen, diverse incidentele kosten	€ 1
Tractie, incidentele kosten levering laadpalen	€ 3
Arbeidsomstandigheden, incidentele budgetten (Medewerkers Tevredenheids Onderzoek)	€ 5
Totaal incidentele lasten	<u>€ 527 N</u>

B. Buitengewone baten (incidenteel)

Ruimtelijke ordening, bijdrage Ligt op Groen	€ 25
Gronden & landerijen, diverse incidentele grondverkopen	€ 147
Bouwgrondexploitatie, winstneming complex	€ 86
Duurzame energie, bijdrage energieloketten (Project Gelders Energie akkoord)	€ 5
Totaal incidentele baten	<u>€ 263 V</u>

Exploitatiesaldo, inclusief buitengewone baten en lasten en voor bestemming -€ 2.412 N

C. Voorgestelde onttrekkingen aan reserves tgv. de exploitatie

Weerstandsreserve	€ 315
Bestemmingsreserve Integraal Huisvestingsplan Onderwijs	€ 21
Bestemmingsreserve Duurzaamheid/Ligt op Groen	€ 86
Bestemmingsreserve renteverlies	€ 165
Bestemmingsreserve Toerisme en Recreatie	€ 173
Bestemmingsreserve Sociaal Domein (3D)	€ 2.245
Bestemmingsreserve Ruimte voor Eerbeek	€ 731
Totaal onttrekkingen aan reserves	<u>€ 3.737 V</u>

C. Voorgestelde toevoegingen aan reserves tlv. de exploitatie

Algemene vrije reserve voor begrotingssaldo	
Bestemmingsreserve Duurzaamheid/Ligt op Groen	€ 25
Bestemmingsreserve Afvalstoffenheffing.	€ 229
Bestemmingsreserve Toerisme en Recreatie	€ 186
Bestemmingsreserve Sociaal Domein (3D)	€ 1.181
Bestemmingsreserve Ruimte voor Eerbeek	€ 218

Totaal toevoegingen aan reserves € 1.839 N

Gerealiseerd resultaat 2018 -€ 514 N

Overzicht overschrijding werkelijke lasten ten opzichte van geraamde lasten per programma, conform artikel 28 BBV.

Onderstaand overzicht heeft als functie een overzicht te geven *per programma* van de achtergronden van overschrijdingen *van de lasten* ten opzichte van de raming. Dit met als gedachte dat elke euro die meer is uitgegeven dan waar autorisatie voor was in principe leidt tot begrotingsonrechtmatigheid. Deze onrechtmatigheid wordt opgeheven als aangetoond kan worden dat de overschrijdingen of tussentijds gemeld zijn of gecompenseerd worden door hogere baten, of dat de overschrijdingen passen binnen het beleid van de gemeenteraad.

Als basis geldt het totaaloverzicht van baten en lasten als onderdeel van de jaarrekening en dan het deel voor bestemming. Uit dit overzicht blijkt dat de programma's 1, 3, 4 en 5 de situatie kennen waarbij de *werkelijke lasten* de *geraamde lasten* overschrijden.

Programma 1

Hier is een overschrijding zichtbaar van afgerond € 423.000. Omdat de ureninzet binnen dit programma ruim € 263.000 hoger is dan geraamd, is de overschrijding op de kosten van derden te berekenen op € 160.000. Hier zijn de volgende oorzaken voor aan te geven,

- Gemeenteraad, hoger onkostenvergoedingen (incl griffie)	€	33.000 N
- B&W, extra stortingen pensioenvoorziening vm bestuur	€	60.000 N
- Intergemeentelijke samenwerking, bijdrage VNG	€	54.000 N
- Brandweer, tekort VNOG	€	68.000 N
- Overige mutaties	€	55.000 V
- Totaal	€	160.000 N

Tegenover de hogere lasten op de kosten van derden staat een hogere inkomst van € 28.000. Onder andere veroorzaakt door:

- B&W, correctie storting pensioenvoorziening vm bestuur	€	15.000 V
- Burgerzaken, hogere legesopbrengsten	€	10.000 V
- Overige mutaties	€	3.000 V
- Totaal	€	28.000 V

Programma 3

Hier is een overschrijding zichtbaar van afgerond € 714.000. Omdat de organisatiekosten inclusief inhuur € 213.000 hoger zijn dan geraamd, is de overschrijding op de kosten van derden te berekenen op € 501.000. Hier zijn de volgende oorzaken voor aan te geven,

- WSW, hogere kosten	€	110.000 N
- Jeugdzorg, hogere kosten	€	794.000 N
- WMO maatwerkvoorzieningen, hogere kosten	€	257.000 N
- Budget re-integratie/participatie, lagere kosten	€	160.000 V
- WMO 2007, lagere kosten	€	106.000 V
- WMO 2015, lagere kosten	€	235.000 V
- Wijkteam, budget cliëntenondersteuning, lagere kosten	€	51.000 V
- Jeugdgezondheidszorg, lager kosten	€	112.000 V
- Overige mutaties	€	4.000 N
- Totaal	€	501.000 N

Tegenover de hogere lasten op de kosten van derden staat een hogere inkomst van € 534.000. Onder andere veroorzaakt door:

- WSW, hogere rijksbijdrage	€	151.000 V
- Jeugdzorg, hogere bijdrage	€	127.000 V
- WMO 2007, hogere bijdragen	€	17.000 V
- WMO 2015, hogere rijksbijdrage	€	78.000 V
- Alg bijstand, hogere rijksvergoeding	€	155.000 V
- Overig	€	6.000 V
- Totaal	€	534.000 V

Programma 4

Hier is een overschrijding zichtbaar van afgerond € 161.000. Omdat de kosten van de ambtelijke ureninzet € 133.000 lager zijn dan geraamd, is de overschrijding op de kosten van derden te berekenen op € 294.000. Hier zijn de volgende oorzaken voor aan te geven,

- Sport, incidentele (Sportkompas, JOGG en overnamekosten)	€	15.000 N
- Sport, hogere lasten (incl. huurcompensatie)	€	54.000 N
- Oud archief, incidenteel lagere kosten	€	41.000 V
- Zorgverbreding, hogere toevoeging aan beklemde middelen	€	247.000 N
- Zorgverbreding, lagere exploitatiekosten	€	54.000 V
- Leerlingenvervoer, hogere kosten Plus OV	€	114.000 N
- Overige mutaties	€	<u>41.000 V</u>
- Totaal	€	294.000 N

Tegenover de hogere lasten op de kosten van derden staat een hogere inkomst van afgerond € 257.000. Onder andere veroorzaakt door:

- Sport, hogere bijdrage huur	€	53.000 V
- Zorgverbreding, hogere onttrekking aan beklemde middelen	€	222.000 V
- Overige mutaties	€	<u>18.000 N</u>
- Totaal	€	257.000 V

Programma 5

Hier is een overschrijding zichtbaar van afgerond € 382.000. Omdat de kosten van de ambtelijke ureninzet € 118.000 hoger zijn dan geraamd, is de overschrijding op de kosten van derden te berekenen op € 264.000. Hier zijn de volgende oorzaken voor aan te geven,

- Bedrijfsvoeringskosten bestuursdienst (kantoorbehoeften,	€	64.000 N
- Abonnementen, consumptie, drukwerk en portokosten	€	22.000 N
- P&C instrumenten, hogere kosten accountant	€	29.000 N
- Financiële informatie, onderzoekskosten btw	€	189.000 N
- Nadeel saldo kostenplaatsen	€	30.000 N
- Werkplaatsen, hoger kosten exploitatie	€	168.000 V
- Automatisering, saldo hogere kosten	€	19.000 N
- Stelposten, saldo voordeel bovenformatief personeel	€	38.000 V
- Stelposten, uitkeringen ziektewet en werkloosheid	€	25.000 N
- Stelposten, niet gerealiseerde taakstelling	€	140.000 N
- Overige mutaties	€	<u>48.000 V</u>
- Totaal	€	264.000 N

Tegenover de hogere lasten op de kosten van derden staat een hogere inkomst van afgerond € 8.000. Onder andere veroorzaakt door:

- Betalingsverkeer, afboeking dubieuze debiteuren	€	57.000 V
- Rentebaten kortlopende leningen	€	68.000 V
- Belasting, lagere opbrengst OZB	€	82.000 N
- Algemene rijksuitkering, lagere bijdrage	€	29.000 N
- Overige mutaties	€	<u>6.000 N</u>
- Totaal	€	8.000 V

Onderdeel Overhead

Op het onderdeel Overhead is een overschrijding zichtbaar van afgerond € 310.000. Omdat de kosten van de ambtelijke ureninzet € 176.000 hoger zijn dan geraamd, is de overschrijding op de kosten van derden te berekenen op € 135.000. Hier zijn de volgende oorzaken voor aan te geven,

- Bedrijfsvoeringskosten bestuursdienst (kantoorbehoeften,	€	64.000 N
- Abonnementen, consumptie, drukwerk en portokosten	€	22.000 N
- P&C instrumenten, hogere kosten accountant	€	29.000 N
- Financiële informatie, onderzoekskosten btw	€	20.000 N

- Nadeel saldo kostenplaatsen	€ 189.000 N
- Werkplaatsen, hoger kosten exploitatie	€ 30.000 N
- Organisatie en Personeel, saldo lagere kosten	€ 168.000 V
- Automatisering, saldo hogere kosten	€ 19.000 N
- Overige mutaties	€ 50.000 V
- Totaal	€ 135.000 N

Tegenover de hogere lasten op de kosten van derden staat een hogere inkomst van afgerond € 8.000. Onder andere veroorzaakt door:

- Betalingsverkeer, afboeking dubieuze debiteuren	€ 57.000 V
- Betalingsverkeer, lagere opbrengst vervolgingskosten	€ 14.000 N
- Overige mutaties	€ 5.000 V
- Totaal	€ 48.000 V

WNT-verantwoording 2018 Gemeente Brummen

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op de gemeente Brummen. Het voor gemeenten toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2018 €189.000 (is algemeen bezoldigingsmaximum).

bedragen x € 1	M. Klos	B.E. Ulfman	A.R.M. Nengerman	A.P. Leenstra
Functiegegevens	Gemeente-secretaris	Griffier	Griffier	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 30-04	1-11 t/m 31-12	1-1 t/m 31-1
Deeltijdfactor in fte	1,0	0,8	0,8	0,8
Gewezen topfunctionaris?	nee	nee	nee	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja	ja	ja	ja
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	91.430	25.470	8.504	7.741
Beloningen betaalbaar op termijn	14.778	3.215	1.262	825
<i>Subtotaal</i>	<i>106.208</i>	<i>28.685</i>	<i>9.766</i>	<i>8.566</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	189.000	49.710	24.855	12.842
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	106.208	28.685	9.766	8.566
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2017				
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1-1 t/m 31-12	n.v.t.	n.v.t.	1-1 t/m 31-12
Deeltijdfactor 2017 in fte	1,0	n.v.t.	n.v.t.	0,8
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	92.502	n.v.t.	n.v.t.	63.214
Beloningen betaalbaar op termijn	13.147	n.v.t.	n.v.t.	9.186
Individueel toepasselijke bezoldigings maximum	181.000	n.v.t.	n.v.t.	144.800
Totale bezoldiging 2017	105.649	n.v.t.	n.v.t.	72.400

Voor gemeenten geeft de wet specifiek aan dat de gemeentesecretaris en griffier als topfunctionaris worden aangemerkt. Ook de gewezen functionaris dient hier te worden opgenomen. Deze functionarissen worden uitbetaald conform de salarisschaal voor hun vastgestelde functie.

Voor het overige zijn er geen topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen, toezichhouders of overige functionarissen aanwezig die hier gemeld moeten worden.

bedragen x € 1	H. Veraart	
Functiegegevens³	griffier	
Kalenderjaar ⁴	2018	2017
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	(28/5 – 22/11)	n.v.t.
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar ⁵	7	n.v.t.
Individueel toepasselijke bezoldigings-maximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar ⁶	€ 182	€ 176
Maxima op basis van de normbedragen per maand ⁷	€ 25.300]	n.v.t.
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12 ⁸	€ 170.900	
Bezoldiging		
Werkelijk uurtarief lager dan het (gemiddeld) maximum uurtarief? ⁹	Ja	
Bezoldiging in de betreffende periode	€ 64.440	n.v.t.
Totale bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12 ¹⁰	€ 64.440	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag ¹¹	n.v.t.	
Totale bezoldiging, exclusief BTW	€ 64.440	
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan ¹²	n.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling ¹³	n.v.t.	

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2018 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

4a. Bijlagen behorende bij de Jaarrekening

Alle gemeenten zijn verplicht om de lasten en baten toe te rekenen naar identieke eenheden. Deze eenheden worden “taakvelden” genoemd. Vanaf 2017 is het verplicht de toedeling naar taakvelden zichtbaar te maken in de programmabegroting en jaarstukken. Dit gebeurt nu via onderstaand overzicht.

Bedragen x € 1.000	Begroting na wijziging			Resultaat			Verschil		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
0 - Bestuur en Ondersteuning									
0.1 Bestuur	1.339	90	-1.248	1.509	103	-1.406	-170	13	-157
0.10 Mutaties reserves	1.779	4.813	3.034	1.839	3.737	1.897	-60	-1.077	-1.137
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	-	-	-	-514	-	514	514	-	514
0.2 Burgerzaken	891	390	-501	1.029	404	-625	-138	14	-125
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	900	1.021	121	141	150	9	759	-871	-112
0.4 Overhead	6.746	61	-6.685	7.056	109	-6.947	-310	48	-262
0.5 Treasury	180	201	21	193	219	26	-13	18	4
0.61 OZB woningen	235	2.367	2.132	218	2.353	2.135	17	-14	3
0.62 OZB niet woningen	80	1.274	1.195	48	1.206	1.157	32	-69	-37
0.63 Parkeerbelasting	-	-	-	-	-	-	-	-	-
0.64 Belastingen, overig	-	-	-	-	-	-	-	-	-
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-	27.300	27.300	-	27.695	27.695	-	395	395
0.8 Overige baten en lasten	10.246	10.315	69	10.997	10.954	-43	-752	640	-112
0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1 - Veiligheid									
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	1.093	-	-1.093	1.185	-	-1.185	-93	-	-93
1.2 Openbare orde en veiligheid	447	14	-433	485	15	-469	-38	1	-37
2 - Verkeer, vervoer en waterstaat									
2.1 Verkeer en vervoer	2.228	83	-2.145	2.074	109	-1.965	154	26	180
2.2 Parkeren	3	2	-1	3	5	1	-0	2	2
2.3 Recreative havens	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.4 Economische havens en waterwegen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.5 Openbaar vervoer	1	-	-1	-	-	-	1	-	1
3 - Economie									
3.1 Economische ontwikkeling	53	-	-53	60	-	-60	-7	-	-7
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	43	44	1	55	54	-1	-12	10	-2
3.4 Economische promotie	235	739	504	200	753	553	35	14	49
4 - Onderwijs									
4.1 Openbaar basisonderwijs	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4.2 Onderwijsinvesting	679	-	-679	564	-	-564	115	-	115
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	928	255	-673	1.239	469	-770	-311	214	-97

	Bedragen x € 1.000			Begroting na wijziging			Resultaat			Verschil		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
5 - Sport, cultuur en recreatie												
5.1 Sportbeleid en activering	263	-	-263				261	-	-261	2	-	2
5.2 Sportaccommodaties	1.123	348	-775				1.175	395	-779	-52	48	-4
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	87	-	-87				74	-	-74	13	-	13
5.4 Musea	157	-	-157				77	-	-77	80	-	80
5.5 Cultureel erfgoed	27	-	-27				24	0	-24	3	0	3
5.6 Media	394	-	-394				396	-	-396	-2	-	-2
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.602	36	-1.566				1.642	103	-1.540	-40	66	26
6 - Sociaal Domein												
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	1.827	173	-1.654				1.692	169	-1.523	135	-4	131
6.2 Wijkteams	1.160	-	-1.160				995	-	-995	166	-	166
6.3 Inkomensregelingen	5.894	4.249	-1.644				5.950	4.404	-1.546	-56	155	99
6.4 Begeleide participatie	2.624	-	-2.624				2.841	-	-2.841	-217	-	-217
6.5 Arbeidsparticipatie	692	-	-692				593	-	-593	100	-	100
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	399	-	-399				656	-	-656	-257	-	-257
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	4.534	350	-4.184				4.559	312	-4.247	-25	-38	-63
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	3.304	-	-3.304				4.349	-	-4.349	-1.046	-	-1.046
6.81 Geescaleerde zorg 18+	159	-	-159				5	-	-5	154	-	154
6.82 Geescaleerde zorg 18-	348	-	-348				102	-	-102	246	-	246
7 - Volksgezondheid en milieu												
7.1 Volksgezondheid	790	-	-790				681	-	-681	108	-	108
7.2 Riolering	1.515	2.738	1.224				1.612	2.748	1.135	-98	9	-88
7.3 Afval	1.288	1.525	237				1.268	1.950	682	20	425	445
7.4 Milieubeheer	551	5	-546				593	22	-572	-42	16	-26
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	179	92	-87				188	89	-99	-9	-3	-12
8 - Volksgezondheid, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing												
8.1 Ruimtelijke Ordening	1.588	209	-1.378				1.246	221	-1.025	342	11	353
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijven terreinen)	153	75	-79				133	800	667	20	725	745
8.3 Wonen en bouwen	498	490	-8				423	374	-50	74	-116	-42
TOTAAL GENERAAL	59.260	59.260	-	59.919	59.919	-0	59.919	59.919	-0	-659	659	-0

		SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2018 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 10 januari 2019						
OCW	D9	Onderwijsachterstanden beleid 2011-2018 (OAB) Besluit specifieke uitkeringen gemeentelijke onderwijsachterstanden beleid 2011-2018	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)		
			Aard controle R Indicatummer: D9 / 01	Aard controle R Indicatummer: D9 / 02	Aard controle R Indicatummer: D9 / 03	Aard controle R Indicatummer: D9 / 04		
			€ 99.667	€ 38.889	€ 72.520	€ 32.785		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen emaaat de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen emaaat de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten in (jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Eindverantwoording Ja/Nee	
	Aard controle n.v.t. Indicatummer: D9 / 05	Aard controle R Indicatummer: D9 / 06	Aard controle n.v.t. Indicatummer: D9 / 07	Aard controle R Indicatummer: D9 / 08	Aard controle n.v.t. Indicatummer: D9 / 09			
	1 060262 Gemeente Lochem	€ 7.693	060262 Gemeente Lochem	€ 40.792	Ja			
	2 060285 Gemeente Voorst	€ 0	060285 Gemeente Voorst	€ 886	Ja			
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2018 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			I.1 Participatiewet (PW)	I.1 Participatiewet (PW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle R Indicatummer: G2 / 01	Aard controle R Indicatummer: G2 / 02	Aard controle R Indicatummer: G2 / 03	Aard controle R Indicatummer: G2 / 04	Aard controle R Indicatummer: G2 / 05	Aard controle R Indicatummer: G2 / 06
	€ 4.160.781	€ 131.292	€ 314.348	€ 1.075	€ 28.282	€ 0		
	Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee		
Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente			
I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	I.7 Participatiewet (PW)	I.7 Participatiewet (PW)				
Aard controle R Indicatummer: G2 / 07	Aard controle R Indicatummer: G2 / 08	Aard controle R Indicatummer: G2 / 09	Aard controle R Indicatummer: G2 / 10	Aard controle R Indicatummer: G2 / 11	Aard controle n.v.t. Indicatummer: G2 / 12			
	€ 29.917	€ 5.964	€ 0	€ 133.642	€ 0	Ja		
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2018 Besluit	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob)	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) Bob
			Aard controle R Indicatummer: G3 / 01	Aard controle R Indicatummer: G3 / 02	Aard controle R Indicatummer: G3 / 03	Aard controle R Indicatummer: G3 / 04	Aard controle R Indicatummer: G3 / 05	Aard controle R Indicatummer: G3 / 06
			€ 22.580	€ 14.185	€ 11.108	€ 4.837	€ 3.366	€ 0
			Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee			
Aard controle R Indicatummer: G3 / 07	Aard controle R Indicatummer: G3 / 08	Aard controle n.v.t. Indicatummer: G3 / 09						
	€ 0	€ 0	Ja					

4b. Bijlagen overig

Het saldo van de Jaarrekening wordt mede beïnvloed door een aantal (exploitatie)budgetten dat dit jaar niet is besteed. Via de 1^e Bestuursrapportage 2019 zal worden beoordeeld of en voor welke bedragen deze onderwerpen in 2019 nog tot besteding zullen leiden.

Nr.	Product	Activiteit	Lasten	Baten
1	610.025	Proces Omgevingsplan	€ 16.000	
2	610.125	Herziening bestemmingsplan buitengebied	€ 40.000	
3	610.125	Herziening plan archeologie	€ 6.000	
4	610.125	Aanpassing plan geluid Eerbeek Zuid	€ 8.000	
5	610.825	Parkeerplaats zwembad Coldenhove	€ 4.000	
6	616.225	Bijdrage Verkeersregelinstallatie Brummense brug	€ 90.000	
7	616.325	Budget verwijshorden vervangen	€ 20.000	
8	617.225	Opzet en inrichting nieuw digitaal oud archief	€ 41.000	
9	618.025	Centrumplan Brummen, incidentele kosten	€ 44.000	
10	630.325	Sociale werkvoorziening; lokale uitvoering. Dekking reserve Sociaal Domein	€ 95.546	€ 95.546
11	651.025	Regionale Veiligheidsscan	€ 3.450	
12	670.225	Toerisme, Toeristische opstapplaatsen. Dekking reserve Toerisme & Recreatie	€ 30.000	€ 30.000
		Totaal	€ 397.996	€ 125.546

Saldo van € 272.450 komt ten gunste van jaar 2018 en ten laste van 2019.

Sinds het begrotingsjaar 2012 wordt in deze bijlage het subsidieplafond beschreven. Conform artikel 5, lid 1 van de Algemene Subsidieverordening Gemeente Brummen (vastgesteld op 15 december 2016, RB16.0069) worden de subsidieplafonds vastgesteld bij de vaststelling van de programmabegroting van de Gemeente Brummen. In navolgend overzicht staat hoe het jaar 2018 zich daadwerkelijk verhoudt ten opzichte van de raming en met een recapitulatie van de totaalbedragen naar de programma's van de begroting.

Onder punt 2 is post Landschapscontract in 2018 incidenteel overschreden. Het landschapscontract gold voor de periode 2015-2018 en over de totale projectduur zijn de kosten binnen de raming gebleven. De Provincie geeft 68% subsidie van de gemaakte kosten. Afrekening vindt in 2019 plaats.

Bij punt 6 zit op het onderdeel Stichting JOC Eerbeek. Hier is subsidie verstrekt t/m april 2018. De Stichting is opgeheven.

Onder punt 8 staat de subsidie aan St. Rhienderoord Zwem- en Sportplezier, nu Sportkompas. Op deze post staat een overschrijding van € 79.967. Dit komt omdat de stichting ook zorgt draagt voor de exploitatie van sporthal de Bhoele. Dit wordt gecompenseerd met een extra huurinkomst van € 77.167 op sporthal de Bhoele. In totaliteit zijn de subsidiebedragen binnen de totale beschikbare middelen gebleven.

Beleidssterrein	Begroting nw	Werkelijk	Prog.
1. Veiligheidsbeleid			
Stg. Halt Nederland	€ 6.700	€ 6.750	1
Plafond Veiligheidsbeleid	€ 6.700	€ 6.750	
2. Natuur- en landschapsbeleid			
Landschapscontract	€ 84.469	€ 97.241	2
Plafond Natuur- en landschapsbeleid	€ 84.469	€ 97.241	
3. (Openlucht)recreatie en toerisme			
Toerisme Veluwe	€ 63.400	€ 49.304	2
Lokaal gastheerschap	€ 51.000	€ 51.000	2
Evementen subsidies	€ 49.000	€ 42.698	2
Plafond (Openlucht)recreatie en toerisme	€ 163.400	€ 143.002	
4. Cultuurhistorie			
Open monumentendag	€ 2.400	€ 0	2
Plafond Cultuurhistorie	€ 2.400	€ 0	
5. Maatschappelijk beleid			
Maatschappelijke adviesraad	€ 11.794	€ 11.794	3
Plafond Wmo-beleid	€ 11.794	€ 11.794	

Beleidsterrein	Begroting nw	Werkelijk	Prog.
6. Sociale cohesie			
Buurtbus	€ 791	€ 791	2
Stg. Vrijwillige Hulpdienst Handsaam	€ 2.604	€ 2.604	3
Wijk- en dorpsraden	€ 23.333	€ 23.643	3
Projecten sociale veiligheid	€ 1.490	€ 0	3
Stimenz (algemene taken en discriminatie)	€ 7.922	€ 7.916	3
Stichting Welzijn Brummen Structureel contract	€ 802.690	€ 802.690	3
Stg. J.O.C. Eerbeek	€ 2.836	€ 946	4
Plafond Sociale cohesie	€ 841.666	€ 838.590	
7. Lokaal onderwijsbeleid			
Kinderopvang/peuterwerk	€ 51.405	€ 39.686	4
Plafond Lokaal onderwijsbeleid	€ 51.405	€ 39.686	
8. Sport- en cultuurbeleid			
Stg. Rhienderoord Zwem & Sportplezier	€ 449.799	€ 529.766	4
Stg. Rhienderoord Zwem & Sportplezier, eenmalige subsidie	€ 18.750	€ 18.750	4
Stg. Rhienderoord Zwem & Sportplezier, oprichting Sportkompas	€ 13.000	€ 13.000	4
Schoolsportdagen	€ 1.000	€ 1.000	4
Stg. Bibliotheek gemeenten Brummen en Voorst	€ 380.167	€ 379.848	4
Kosten Lokale omroep	€ 11.827	€ 11.827	4
Culturele Stichting gemeente Brummen (incl Cuvoba)	€ 28.110	€ 26.362	4
Muziekverenigingen	€ 16.351	€ 13.698	4
Plafond Sport- en cultuurbeleid	€ 919.004	€ 994.251	
9. Gezondheidsbevordering			
Preventie middelengebruik	€ 14.550	€ 14.000	3
Stg. Slachtofferhulp Nederland Regio Oost	€ 5.694	€ 5.551	3
Plafond Gezondheidsbevordering	€ 20.244	€ 19.551	
Totaal generaal plafonds	€ 2.101.082	€ 2.150.865	
Totaal generaal toegedeeld naar programma's in de begroting			
Programma 1	€ 6.700	€ 6.750	
Programma 2	€ 251.060	€ 241.034	
Programma 3	€ 870.077	€ 868.198	
Programma 4	€ 973.245	€ 1.034.883	
Totaal generaal alle programma	€ 2.101.082	€ 2.150.865	

Bijlage 5: Overzicht bestemmingsreserves per programma**2018**

In deze bijlage wordt inzichtelijk gemaakt hoe de toevoeging aan en onttrekking uit bestemmingsreserves per programma is verdeeld.

Omschrijving	Programma					Totaal
	Toevoegingen	1	2	3	4	
Weerstandsreserve						€ 0
GOA/VVE						€ 0
Duurzaamheid/Ligt op groen			€ 25.000			€ 25.000
Bovenwijkse voorzieningen						€ 0
IHP						€ 0
WMO-taken vanaf 2007						€ 0
CJG						€ 0
Toerisme en Recreatie						€ 185.651
Afvalstoffenheffing			€ 229.480			€ 229.480
Voorzieningen voor de Jeugd						€ 0
Sociaal Domein			€ 1.181.476			€ 1.181.476
Renteverlies						€ 0
Ruimte voor Eerbeek			€ 217.515			€ 217.515
Totaal toevoegingen	€ 0	€ 471.995	€ 1.181.476	€ 0	€ 185.651	€ 1.839.123

Omschrijving	Programma					Totaal	
	Onttrekkingen	1	2	3	4		5
Weerstandsreserve				€ 315.000		€ 315.000	
GOA/VVE						€ 0	
Duurzaamheid/Ligt op groen			€ 86.399			€ 86.399	
Bovenwijkse voorzieningen						€ 0	
IHP			€ 20.506			€ 20.506	
WMO-taken vanaf 2007						€ 0	
CJG						€ 0	
Toerisme en Recreatie			€ 172.677			€ 172.677	
Afvalstoffenheffing						€ 0	
Voorzieningen voor de Jeugd						€ 0	
Sociaal Domein			€ 3.784	€ 2.115.478	€ 501	€ 125.367	€ 2.245.130
Renteverlies						€ 165.465	€ 165.465
Ruimte voor Eerbeek			€ 712.650			€ 18.750	€ 731.400
Totaal onttrekkingen	€ 0	€ 996.017	€ 2.430.478	€ 501	€ 309.582	€ 3.736.577	

Vanuit resultaatbestemming Jaarstukken 2017 is
 € 672.366 toegevoegd aan de reserve Renteverlies,
 € 97.677 toegevoegd aan de reserve Sociaal Domein
 € 107.502 toegevoegd aan de reserve Ruimte voor Eerbeek
 € 879.355 toegevoegd aan de Vrije Reserve

Aan de gemeenteraad van de
Gemeente Brummen

Baker Tilly (Netherlands) N.V.
Burgemeester Roelenweg 14-18
Postbus 508
8000 AM Zwolle

T: +31 (0)38 425 86 00
F: +31 (0)38 425 86 99

zwolle@bakertilly.nl
www.bakertilly.nl

KvK: 24425560

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van de gemeente Brummen te Brummen gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- Geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2018 als van de activa en passiva van de gemeente Brummen op 31 december 2018 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).
- Zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader.

De jaarrekening bestaat uit:

1. De balans per 31 december 2018;
2. Het overzicht van baten en lasten over 2018;
3. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
4. De SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen; en
5. Het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door de gemeenteraad en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2018 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeente Brummen zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereist toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op EUR 495.320. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling controleprotocol WNT 2018. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met de gemeenteraad overeengekomen dat wij aan de gemeenteraad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de EUR 100.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- Het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in titel IV van de Gemeentewet en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opstellen van het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening**Verantwoordelijkheden van het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad voor de jaarrekening**

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het college van burgemeester en wethouders is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader.

In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

De gemeenteraad is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeente.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door de gemeenteraad, het Controleprotocol WNT 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's:
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude;
 - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,

het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten.

Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente;
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van burgemeester en wethouders en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en

- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de gemeenteraad onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Zwolle, 17 juni 2019

Baker Tilly (Netherlands) N.V.

Was getekend

drs. E.H.J.D. Damman RA

Gemeente Brummen

Postbus 5, 6970 AA Brummen, tel. (0575) 56 82 33, fax (0575) 56 82 88

www.brummen.nl, e-mail: gemeente@brummen.nl